

Kaupunki
vuodesta
1974

Nurmeksen kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2016

1. TOIMINTAKERTOMUS	6
1.1 TOIMINNAN JA TALOUDEN KOKONAISTARKASTELU	6
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	6
1.1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen	8
KAUPUNGINVALTUUSTO	9
Valtuutetut	9
1.1.3 Henkilöstö	10
1.1.4 Yleinen taloudellinen kehitys	11
1.1.5 Asukasluvun ja työllisyyden kehitys	13
1.1.6 Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	15
1.1.7 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät	17
1.1.8 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	18
1.1.9 Kokonaistaloudellinen tarkastelu	19
1.2 KONSERNITARKASTELU	23
1.2.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	23
1.2.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut	23
1.2.3 Konsernitoiminnan ohjaus ja oleelliset tapahtumat	26
1.2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	28
1.3 TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTUS	28
2. TOTEUTUMISVERTAILU	29
2.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	29
2.1.1 Verotulot	31
2.1.2 Valtionosuudet	31
2.2 KESKUSHALLINTO	32
2.2.1 Kaupunginkanslia	32
2.2.2 Ruokahuolto	33
2.2.3 Konserni- ja omistajaohjaus	33
2.2.4 Tietohallinto	34
2.2.5 Hankintatoimi	34
2.2.6 Taloushallinto	34
2.2.7 Vakuutukset ja riskien hallinta	34
2.2.8 Velkaneuvonta	34
2.2.9 Hyvinvointisuunnitelma	34
2.2.10 Työllisyystoimet	34
2.2.11 Tuottavuusohjelman toteutuminen ja määrärahojen käyttö	35
2.3 MAASEUTUTOIMI	36
2.3.1 Pielisen-Karjalan maatalouden yleistilanne	36
2.3.2 Kehittämistoiminta	37
2.4 SIVISTYSTOIMI	39
2.4.1 Sivistystoimi yleisesti	39
2.4.2 Varhaiskasvatus	39
2.4.3 Esiopetus	42
2.4.4 Perusopetus	42
2.4.5 Lukio	43
2.4.5.1 Koulutuksen laadun kehittäminen	45
2.4.5.2 Seutuyhteistyö	45
2.4.5.3 Kampus-yhteistyö	46
2.4.5.4 Resurssit	46
2.4.6 Kansalaisopisto	47
2.4.7 Kulttuuripalvelut	47
2.4.7.1 Lastenkulttuuritarjonnan kehittäminen	48
2.4.7.2 Hannikaisen sali	48
2.4.8 Pielisen Karjalan Musiikkiopisto	48
2.4.10 Vapaa-aikapalvelut	50

2.4.11 Museo	51
2.4.11.1 Museon toimitilat.....	51
2.4.11.3 Asiantuntijapalvelut	53
2.4.11.4 Näyttelytoiminta	53
2.4.11.5 Julkaisu- ja tiedotustoiminta	54
2.4.11.6 Yhteistyö	54
2.4.11.7 Apurahat	54
2.5 LIEKSAN JA NURMEKSEN TEKNINEN VIRASTO.....	56
2.5.1 Rakennus- ja ympäristölautakunta	56
2.5.2 Tekninen lautakunta	57
2.6 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	62
2.7 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	63
2.8 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH TULO- JA MENOMÄÄRÄRAHOJEN SEKÄ KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISESTA	71
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	73
3.1 TULOSLASKELMA	73
3.2 RAHOITUSLASKELMA	74
3.3 TASE.....	75
4. KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	77
4.1 KONSERNITULOSLASKELMA	77
4.2 KONSERNITASE.....	78
4.3 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	80
5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	81
5.1 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	81
5.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	81
5.3 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	82
6 TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS.....	93
6.1. TASEYKSIKÖN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	93
6.2 VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS.....	93
1115	95
HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET	95
520 686,32	95
562 766,14	95
1130	95
MAA- JA VESIRAKENTEET.....	95
2 148,82.....	95
2 686,02.....	95
1140	95
JOHTOVERKOSTOT JA LAITTEET	95
1 328 079,80	95
1 339 191,09	95
1150	95
MUUT KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAI	95
157 901,70	95
135 698,13	95
1160	95

KULJETUSVÄLINEET	95
22 609,70	95
0,00	95
1195	95
KESKENERÄISET HANKINNAT	95
16 420,89	95
9 752,69	95
1241	95
MUUT SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ.....	95
4 200,00	95
4 200,00	95
1248	95
LIITTYMISMAKSUT PALAUTETTAVAT	95
2 675,50	95
2 675,50	95
1500	95
AINEET JA TARVIKKEET	95
49 613,74	95
46 598,27	95
1725	95
MYYNTISAAM. JÄSENKUNTAYHTYMILT	95
318,98	95
0,00	95
1740	95
MYYNTISAAMISET MUILTA	95
19 303,11	95
87 863,41	95
1735	95
KUNNAN SISÄISET MYYNTISAAM.	95
340 707,31	95
91 737,36	95
1806	95
ARVONLISÄVERON PALAUTUS VEROTT	95
-47 503,65	95
-52 943,99	95
2000	96
PERUSPÄÄOMA	96
1 400 000,00	96
1 400 000,00	96

2040	96
ED. TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	96
273 525,25	96
82 966,63	96
TULOSTILIT	96
220 375,77	96
190 558,62	96
2100	96
POISTOERO	96
435 530,36	96
466 706,60	96
2545	96
LA.OSTOVELAT TYTÄRYHTEISÖILLE	96
2 829,47	96
2 916,47	96
2549	96
LA.OSTOVELAT MUILLE	96
47 014,36	96
46 703,57	96
2557	96
ENNAKONPIDÄTYSVELKA	96
2 532,62	96
2 922,49	96
2558	96
SOSIAALITURVAMAKSUVELKA	96
226,13	96
213,04	96
2564	96
JÄSENMAKSUT	96
103,73	96
97,01	96
2579	96
TALOUDELLINEN TUKI	96
69,49	96
70,99	96
2580	96
LOMAPALKKAJAKSOTUS	96
25 903,66	96
29 068,46	96

2591	96
KUEL-TYÖNTEKIJÄN ELÄKEMAKSUT	96
607,85	96
583,60	96
2592	96
KUEL-TYÖNANTAJAN PALKKAPERUSTE	96
1 823,49.....	96
1 761,05.....	96
2595	96
TYÖTTÖMYYSVAK.MAKSUT, TYÖNTEK.	96
1 585,31.....	96
903,64	96
2596	96
TYÖTTÖMYYSVAK.MAKSUT JA TALTUK	96
4 426,78.....	96
4 043,27.....	96
2597	96
TYÖTAPATURMAVAK.MAKSUT, TYÖNAN	96
607,95	96
709,18	96
6.3 TASEYKSIKÖN LIITETIEDOT.....	97
7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	98
7.1 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	98
7.2 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	98
8. LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	99
LIITE: TUNNUSLUVUT, TUNNUSLUKUMÄÄRITELMÄT JA TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN MÄÄRITTELY	100
EMON TUNNUSLUVUT	100
TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUVUT	101
NUVA-KUNTAYHTYMÄN TUNNUSLUVUT	102
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	102
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	103
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	103
TASEEN TUNNUSLUVUT.....	103
LAINAT EUROA/ASUKAS	104
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	104

1. Toimintakertomus

1.1 Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2016 toteutui Nurmeksien kaupungilla talousarviota paremmin. Hallintokunnat pysyivät talousarvioissaan hyvin. Konserniyhtiöiden tila parani vielä entisestään. Sitä vastoin investointiohjelman toteutus jäi puolittiehen.

Toimintavuoden menokehitys oli maltillista ollen -1,5 %, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli menokasvua 0,5 %. Kaupungin vuosikate oli 4 459 427 euroa, mikä paras vuosikate koskaan. Nyt istuva valtuusto onkin onnistunut nostamaan kaupungin vuosikatetta jokaisena vuonna. Nousua oli edellisvuodesta 123 048 euroa eli onnistuimme vielä jatkamaan vuosikatteen vahvistamista. Toimintakate heikkeni 2,1 %, vastaava luku oli vuotta aiemmin 0,2 % ja tätä ennen 0,3 %. Toimintakatteen heikkeneminen oli odotettavaa, mutta kunnan työntekijöiden hyvällä työllä heikkeneminen oli pienempää kuin talousarviossa ennakoitiin. Talousarviossa toimintakatteen arveltiin heikkenevän 3,56%.

Verotulot laskivat verotuksen rytmihäiriön oikaisun takia 4,2 % (+4,9 %), mutta valtionosuudet kasvoivat peräti 6,4 % (+0,9 %). Verorahoituksen kasvuksi tuli näin ollen kohtuullinen 1,3 % (+2,8 %). Vuonna 2016 vuosikate oli 566 euroa asukasta kohden (vuonna 2015 542 euroa/asukas). Nurmeksien kunnallisveroprosentti, 20,5 %, säilyi erittäin kilpailukykyisenä.

Tilikauden tulos oli 532 064 euroa (460 816). Tilikauden ylijäämä oli 518 153 euroa, missä on parannusta edelliseen vuoteen verrattuna 121 631 euroa. Nurmeksien kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2016 tulos mukaan lukien on 7,03 miljoonaa euroa ja omavaraisuusaste on 67,9 %. Vuoden 2016 tilinpäätös sisältää 500 000 euron investointivarausten Keskustan uuteen päiväkotiin. Yhteensä vielä tulouttamatonta poistoeroa ja vapaaehtoisia varauksia on 6,06 miljoonaa euroa. Nurmeksien vuoden 2016 vuosikate kattaa poistot 114 %:sti. Nurmeksien kaupungin lainamäärä oli vuoden lopussa 11,37 miljoonaa euroa eli 1442 €/as.

Kokonaisuutena kaupungin taloustulos oli vuonna 2016 jälleen vahva. Merkitteä pantavaa on se, että koko valtuustokauden ajan Nurmeksien kaupunki on vahvistanut vuosikatettaan ja onnistunut siten hankkimaan liikkumavaraa tulevia vaikeita vuosia varten.

Nurmes-konsernin tulos oli myös vahva: Konsernin ylijäämä oli 1,33 miljoonaa euroa, josta emon osuus oli 518 153 euroa. Konsernin vuosikate oli 7,47 miljoonaa eli 122 346 euroa edellistä vuotta parempi. Konsernin vuosikate oli 952 euroa per asukas. Konsernin hyvä kunto on tärkeää myös uuden kuntalain näkökulmasta.

Vuonna 2016 valmistui uusi henkilöstöstrategia, jonka toimeenpano on käynnistynyt hyvin kaupunginsihteerin johdolla. Siun Soteen siirtymisen valmistelu sujui suunnitellusti, ja Nuva-kuntayhtymä teki työnsä hyvin viimeiseen päivään asti palvelujen tuottajana. Nurmeksien Vuokratalot Oy onnistui vakauttamaan talouttaan ja Nuoris- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy jatkoi myös hyvää tuloksentekoaan. Bioteollisuusalueen rakentaminen jatkui ja rahoitusneuvottelut alkoivat myös kiinalaisten rahoittajien kanssa. Bomban ja Sotka saivat uudet omistajat.

Tulevan vuoden toiminnassa tärkeimpiä asioita ovat Nurmeksien uuden kaupunginvaltuuston toiminnan käynnistyminen, uuden strategian laadinta, uuden hallintomallin käyttöönotto sekä uuden kuntalain toisen vaiheen voimaantulo 1.6.2017 alkaen. Vuotta leimaa myös

maakuntahallinnon valmistelu ja omistajaohjauksen muuttuminen edunvalvonnaksi Nurmeksen kaupungin näkökulmasta.

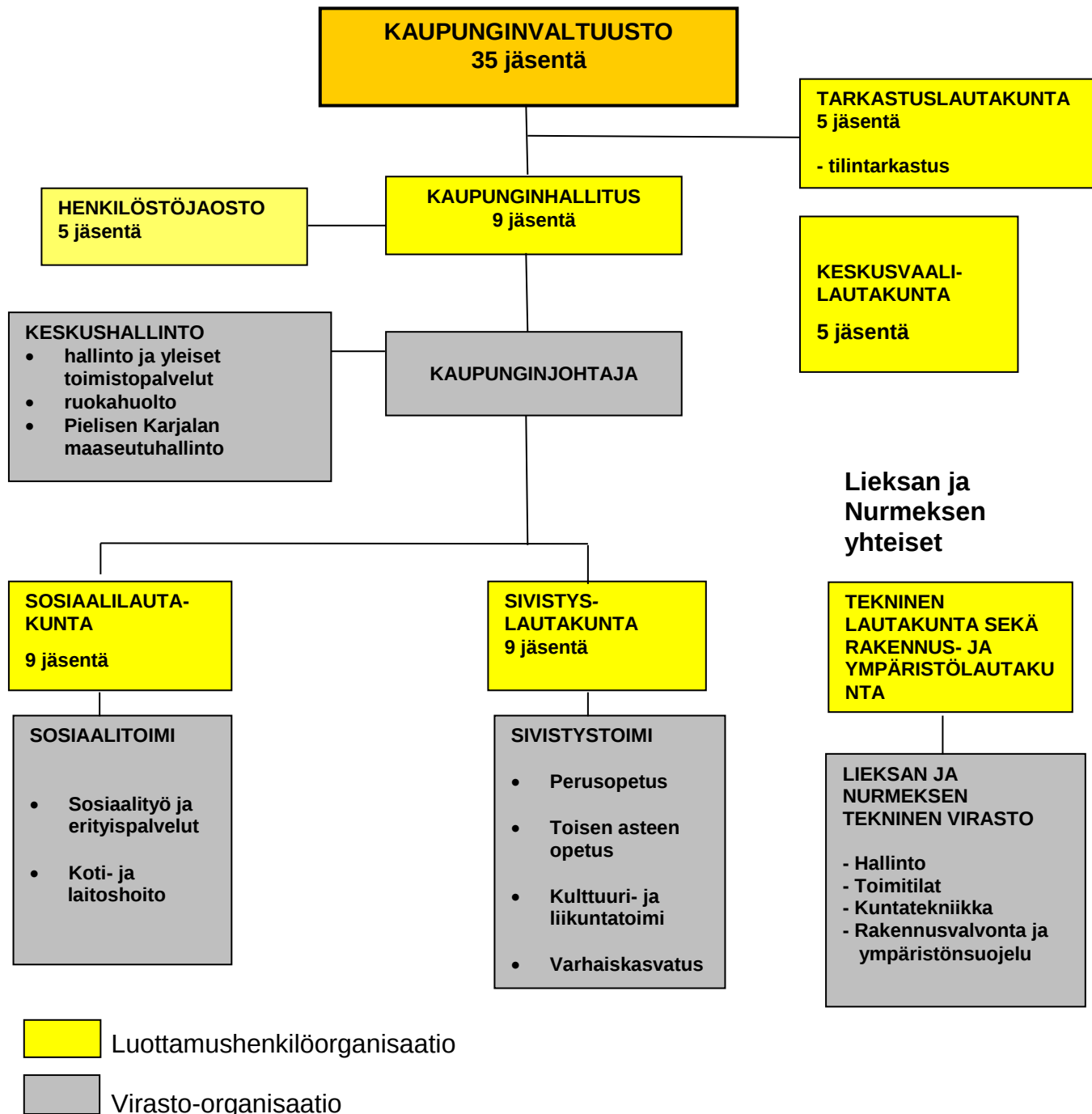
Kiitän kaikkia kaupungin työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä onnistuneesta vuodesta 2016. Alkanut vuosi 2017 on meille vielä taloudellisesti vakaa, mikä antaa uudelle kaupunginvaltuustolle vankan pohjan aloittaa työnsä kohti vuosikymmenen vaihteen hyvin haasteellisia vuosia.

Asko Saatsi
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen

Nurmeksien kaupungin hallinto

Nurmeksien kaupungin hallintosäännön ja Lieksan ja Nurmeksien teknisen viraston toimintasäännön mukainen organisaatiokaavio.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 35 jäsentä.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakautuvat 31.12.2016 seuraavasti:

Puolue	Valtuutetut
Suomen Keskusta	17
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	10
Perussuomalaiset	5
Kansallinen Kokoomus	2
Kristillisdemokraatit	1
Yhteensä	35

Valtuuston puheenjohtajisto:

Pääkkönen Hannu	Puheenjohtaja
Pyykönen Vesa	1. varapuheenjohtaja
Ryynänen Pertti	2. varapuheenjohtaja

Valtuuston muut jäsenet:

Ahponen Jorma	Meriläinen Mikko
Hakala Samuli	Mikkilä Hannu
Hiltunen Jouni	Mikkonen Jukka
Honkanen Liisa	Moilanen Leena
Hurskainen Veli-Matti (27.10. alkaen)	Mustonen Lahja
Huusko Anu	Määttä Pia
Jaaranen Veikko	Nevalainen Hannu
Juntunen Jukka	Ollilainen Anneli
Korhonen Pasi	Pellikka Matti
Korkalainen Emmi	Pikkarainen Jorma
Kuvaja Reija	Räsänen Yrjö
Kämäräinen Matti	Rönkkö Reeta
Mahlavuori Ritva (27.10. saakka)	Savolainen Anni
Makkonen Merja	Säämänen Jussi
Martikainen Hannu	Tiainen Martti
Meriläinen Jaana	Timonen Matti
	Turunen Kari

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä. Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet ovat seuraavat:

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen
Perussuomalaiset	1 jäsen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

Kämäräinen Matti	Puheenjohtaja
Meriläinen Jaana	1. varapuheenjohtaja
Mikkilä Hannu	2. varapuheenjohtaja

Kaupunginhallituksen muut jäsenet:

Honkanen Liisa
Huusko Anu
Juntunen Jukka

Makkonen Merja
Rönkkö Reeta
Räsänen Yrjö

Kaupunginhallituksen esittelijöinä olivat seuraavat henkilöt:

Esittelijänä kaupunginjohtaja Asko Saatsi

Kaupunginjohtajan sijaisena kaupunginsihteeri Riikka Boren.

Edellisten estyneinä ollessa esittelijänä toimivat seuraavassa järjestyksessä:

Kaupunginkamreeri Jussi Sallinen

Sivistysjohtaja Petri Moilanen

Kaupunginvaltuuston päätöksen 28.8.2014 § 48 ja kaupunginvaltuuston 16.12.2015 § 80 hyväksymän hallintosäännön mukaan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat: kaupunginjohtaja, kaupunginsihteeri, kaupunginkamreeri, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, maaseutujohtaja, ruokahuoltopäällikkö, aluejohtaja (varhaiskasvatus), toimitilapäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, rakennustarkastuspäällikkö ja ympäristönsuojelusihteeri. Sosiaalipalvelukeskuksen toiminta siirtyi 1.1.2016 NuVa-kuntayhtymän tehtäväksi.

1.1.3 Henkilöstö

Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2016 lopussa oli 294. Näistä vakinaisia oli 241, työllistettyjä 6, sijaisia 11, määräaikaista 35 ja oppisopimuskoulutuksessa yksi henkilö. Palkkoja ja palkkioita on maksettu toimintakautena yhteensä 9,77 miljoonaa euroa. Henkilöstöön liittyviä tietoja on käsitelty laajemmin erillisessä henkilöstökertomuksessa.

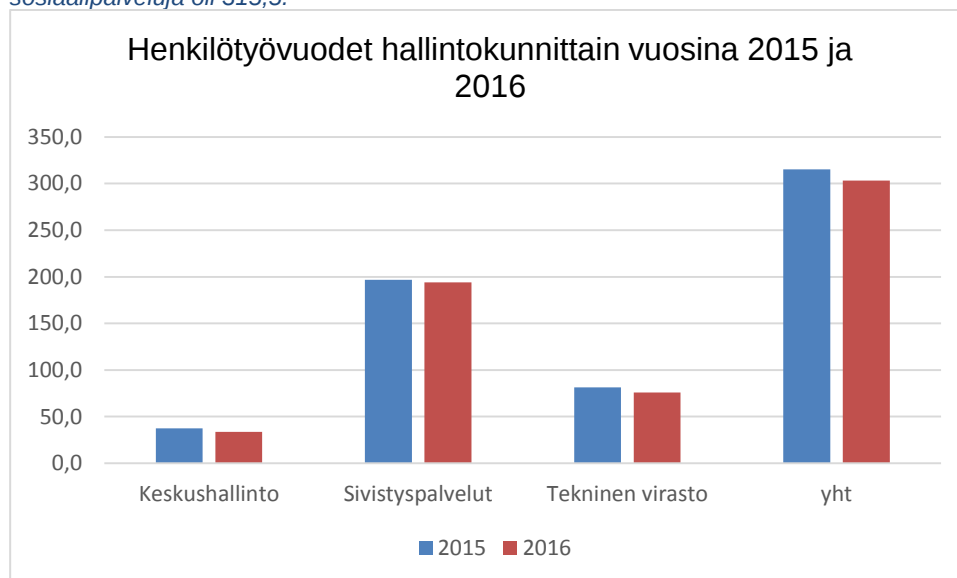
Taulukko 1 Henkilöstön määrä 31.12.2016

Palvelusuhde 31.12.2016	Naiset	Miehet	yht.
Vakinaiset	183	58	241
Määräaikaiset	40	13	53
- joista työllistettyjä	2	4	6
Yhteensä	223	71	294
Kokoaikaiset	193	67	260
Osa-aikaiset	23	4	27
Osatyökyvyttömyyseläke	8	0	8

Taulukko 2 Henkilötyövuodet vuonna 2015 ja 2016 (koko henkilöstö).

Hallintokunta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Keskushallinto	21	37	38	39	27	27	28
Sivistystoimi	89	88	88	140	145	145	154
Sosiaalitoimi	167	172	176	120	126	135	-
Tekninen toimi	72	62	63	64	64	62	59
Yhteensä	349	359	365	363	362	369	241

Taulukko 3 Henkilötyövuodet yksiköittäin 2015 ja 2016 (koko henkilöstö). Henkilötyövuodet vuonna 2015 ilman sosiaalipalveluja oli 315,5.

Taulukko 4 Henkilöstömäärä yksiköittäin 31.12.2016

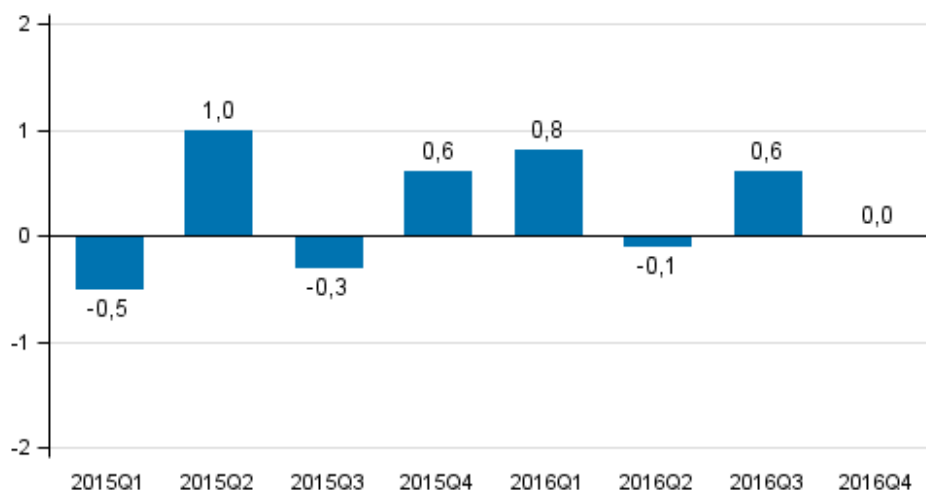
Yksikkö	2015	2016
Keskushallinto	19,0	15,5
Ruokahuolto	18,5	18,0
Sosiaalipalvelukeskus	18,1	-
Vammaisten palvelut	25,5	-
Kotipalvelu	45,4	-
Kyrölän palvelukeskus	85,4	-
Sivistyspalvelut	18,0	18,1
Perusopetus	94,4	92,4
Lukio ja kansalaisopisto	9,2	9,8
Varhaiskasvatus	75,3	73,6
Maankäyttö ja rakennusvalvonta	6,3	5,6
Toimitilat	54,4	48,3
Kuntatekniikka	20,6	21,8
yht.	489,8	303,2

1.1.4. Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 1,6 prosenttia vuonna 2016 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan.¹ Vuoden aikana kasvu oli positiivisinta ensimmäisellä ja kolmannella vuosineljänneksellä, muina aikoina kasvu oli lähellä nollaa. Nousu jakaantui usealle toimialalle, erityisen positiivisia olivat rakentamisen ja liike-elämän arvonlisäykset

¹ Tilastokeskus, neljännesvuositilinpito 2016 http://stat.fi/til/ntp/2016/04/ntp_2016_04_2017-03-01_fi.pdf (viitattu 7.3.2017)

Taulukko 5 BKT:n volyymin muutos edellisestä neljänneksestä

Vuonna 2016 viennin volyymi kasvoi 0,7 prosenttia. Tavaroiden viennin volyymi kasvoi 0,9 prosenttia, mutta laskeneiden hintojen takia käypähintainen tavaroiden vienti väheni 2,2 prosenttia. Palveluiden vienti pysyi edellisvuoden tasolla. Tuonnin volyymi sen sijaan kasvoi 2,0 prosenttia.

Suomessa vuonna 2016 yksityiset kulutusmenot kasvoivat volyymiltaan 2,0 prosenttia. Erityisesti kestokulutustavaroiden kulutus ja autokauppa kasvoivat. Julkisten kulutusmenojen volyymi pysyi edellisen vuoden tasolla.

Investoinnit supistuivat vuosina 2012–2015 neljän vuoden ajan, mutta kasvoivat vuonna 2016 5,2 prosenttia. Rakennusinvestointien volyymi oli 8,2 prosenttia ja kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi 5,7 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Investoinnit henkisiin omaisuustuotteisiin kuten tutkimukseen ja kehittämiseen ovat vähentyneet jo vuodesta 2011 lähtien.

Koko vuonna 2016 työllisten määrä kasvoi 0,6 prosenttia ja tehdyt työtunnit 1,0 prosenttia edellisestä vuodesta. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan loka-joulukuussa 8,0 prosenttia ja koko vuonna 8,8 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli loka-joulukuussa 8,7 prosenttia.

Työn tuottavuus eli bruttoarvonlisäyksen volyymi työtuntia kohti kasvoi viime vuonna 0,2 prosenttia. Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi 1,6 prosenttia ja työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut 2,5 prosenttia edellisestä vuodesta.

Verotus

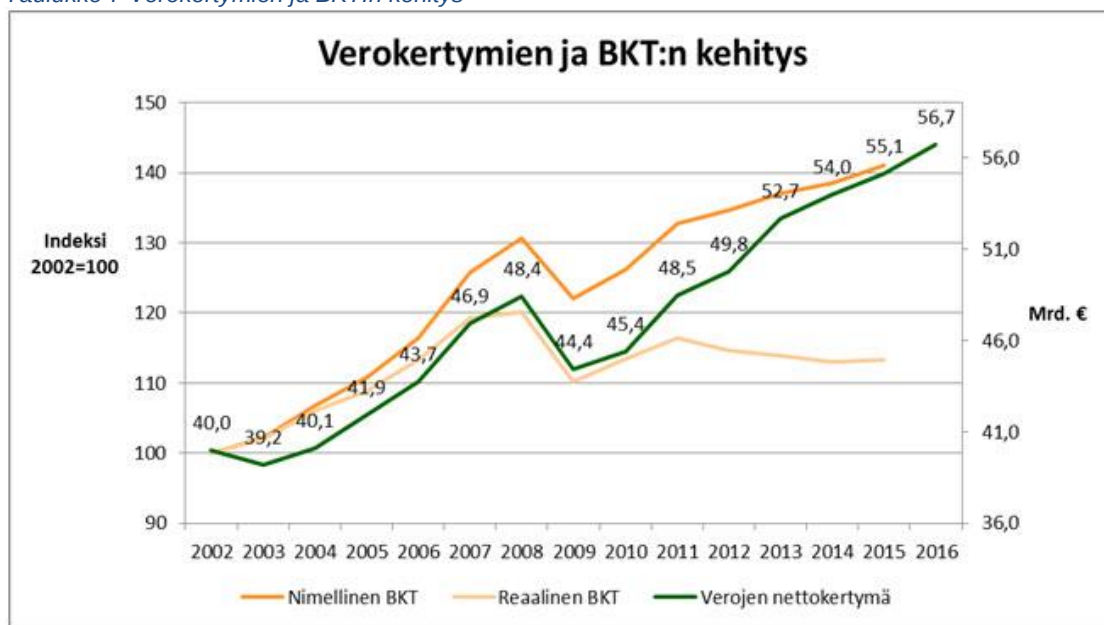
Verohallinnon keräämät verojen nettokertymät olivat vuonna 2016 56,7 miljardia euroa. Kasvua edellisvuoteen oli 1,6 miljardia eli +2,8 prosenttia. Euroina mitaten eniten kasvoivat henkilöasiakkaiden tuloverot, 561 miljoonaa (+1,7 %). Arvonlisäverokertymä kasvoi 476 miljoonaa (+3,3 %) ja yhteisöjen tulovero 292 miljoonaa (+6,4 %).²

²) <http://veronsaajat.vero.fi/fi-FI/tiedotteet/sivut/tiedote.aspx?aid=92185> (viitattu 7.3.2017)

Taulukko 6 Verohallinnon kerääminen verojen nettokertymät veroryhmittäin

	Kumulatiivinen milj. €	Muutos milj. €	Muutos %
Verojen nettokertymät yht.	56 689	1 566	2,8
Henkilöasiakkaiden tulovero	30 642	561	1,9
Yhteisöjen tulovero	4 859	292	6,4
Arvonlisävero	14 721	473	3,3
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	1 717	53	3,2
Kiinteistövero	1 667	62	3,8
Muut verot	3 084	125	4,2

Taulukko 7 Verokertymien ja BKT:n kehitys

Verottaja tilitti kunnille veroja (kuntien tulovero, kiinteistövero ja yhteisövero) vuonna 2016 yhteensä 22,099 miljardia. Kuntien tuloverojen tuotto kasvoi vuonna 2016 2,0 prosenttia ja oli 18,89 miljardia euroa, kun vuonna 2015 kasvu oli 1,8 prosenttia.

1.1.5 Asukasluvun ja työllisyyden kehitys

Pielisen Karjalan väestö on vähentynyt koko 2000-luvun kaikissa neljässä kunnassa. Nurmeksessa väestön vähentymisen tahti oli vuonna 2015 hieman hitaampaa kuin edellisenä vuonna mutta vuonna 2016 väestön määrä tippui taas 112 hengellä. Nurmeksessa syntyi viime vuonna 52 uutta lasta ja kuoli 155 ihmistä. Syntyneiden määrä oli pienempi kuin edellisenä viitenä vuotena keskimäärin ja kuolleiden määrä oli merkittävästi edellisvuosien keskiarvoa suurempi. Kuntien välisen muuton nettotappio oli viime vuonna 17 ihmistä. Kun maahan- ja maastamuutto lasketaan mukaan, muuttotappio oli ainoastaan yhdeksän henkilöä. Muuttoliikkeellä mitattuna Nurmes oli Pohjois-Karjalan kolmanneksi vetovoimaisin kunta. Erityisesti kunnasta pois muuttaneiden määrä pieneni edellisvuosista.

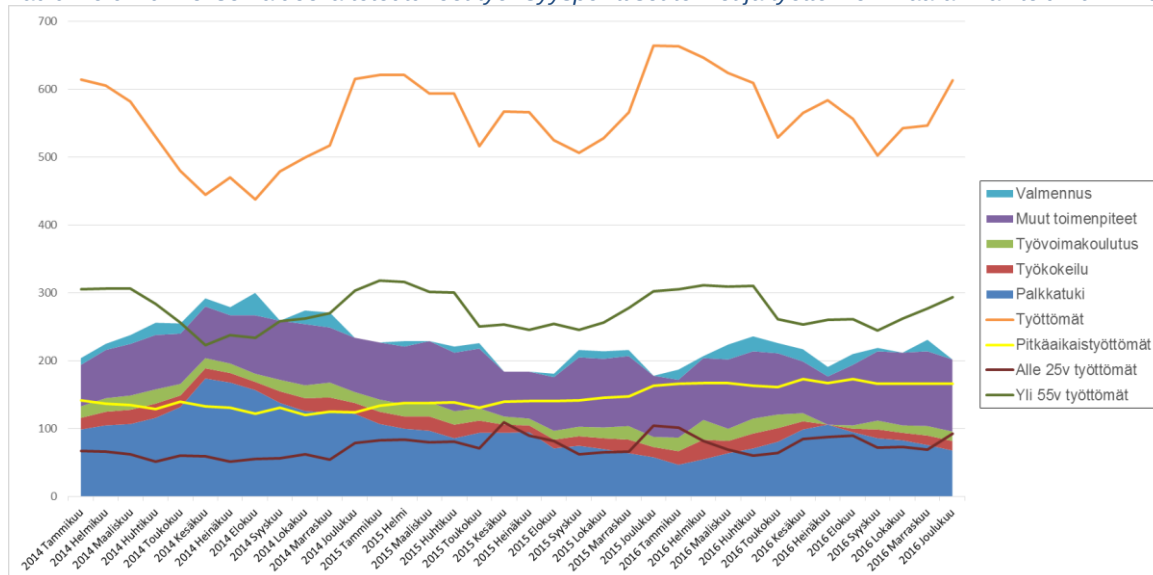
Taulukko 8 Pielisen Karjalan kuntien väestömuutos 2010-2016

Nurmes									
	Luonnollinen väestömuutos			Kuntien välinen muutto			Maahanmuutto	Väestön muutos	Väestö 31.12
Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Netto	Tulo	Lähtö	Netto	Netto		
2010	58	109	-51	299	336	-37	21	-67	8508
2011	54	135	-81	287	364	-77	8	-150	8359
2012	65	114	-49	297	319	-22	17	-54	8308
2013	63	140	-77	259	304	-45	6	-117	8191
2014	58	110	-52	236	308	-72	13	-111	8080
2015	65	115	-50	255	306	-51	17	-84	7996
2016	52	155	-103	253	270	-17	8	-112	7 884
Pielisen Karjala pl Juuka									
	Luonnollinen väestömuutos			Kuntien välinen muutto				Väestön muutos	Väestö 31.12
Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Netto	Tulo	Lähtö	Netto	Netto		
2010	145	373	-228	776	872	-96	132	-192	23653
2011	164	369	-205	753	964	-211	142	-274	23381
2012	176	363	-187	784	918	-134	76	-245	23128
2013	171	369	-198	752	895	-143	86	-255	22873
2014	167	355	-188	651	854	-203	88	-303	22570
2015	182	457	-275	859	1199	-340	39	-576	27125
2016	147	431	-284	649	829	-180	78	-386	21 705

Nurmeksens työttömyysaste pysytteli hieman edellisvuosia korkeammalla koko vuoden marraskuulle saakka. Valitettavasti edellisvuotena poikkeuksellisesti arveltu kesäaikainen korkea työttömyysaste oli korkea toista vuotta peräkkäin. Tammikuussa 2016 työttömyysaste oli 19,7 prosenttia, alhaisimmillaan luku oli syyskuussa 14,9 ja nousi joulukuussa 18,2 prosenttiin.

Vuoden lopussa Nurmeksessa oli 51 työtöntä edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Huomattavaa on että vuoden 2015 lopussa työttömiä oli 49 vuoden 2014 loppua enemmän. Nurmeksessa alkoi vuonna 2016 uusina työllistämishankkeina Kajo-keskus, Ohjaamo 2.0 ja Närekartano.

Taulukko 9 Nurmeksens alueella toteutuneet työllisyyspoliittiset toimet ja työttömien määrän vaihtelu 2014–2016

1.1.6 Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

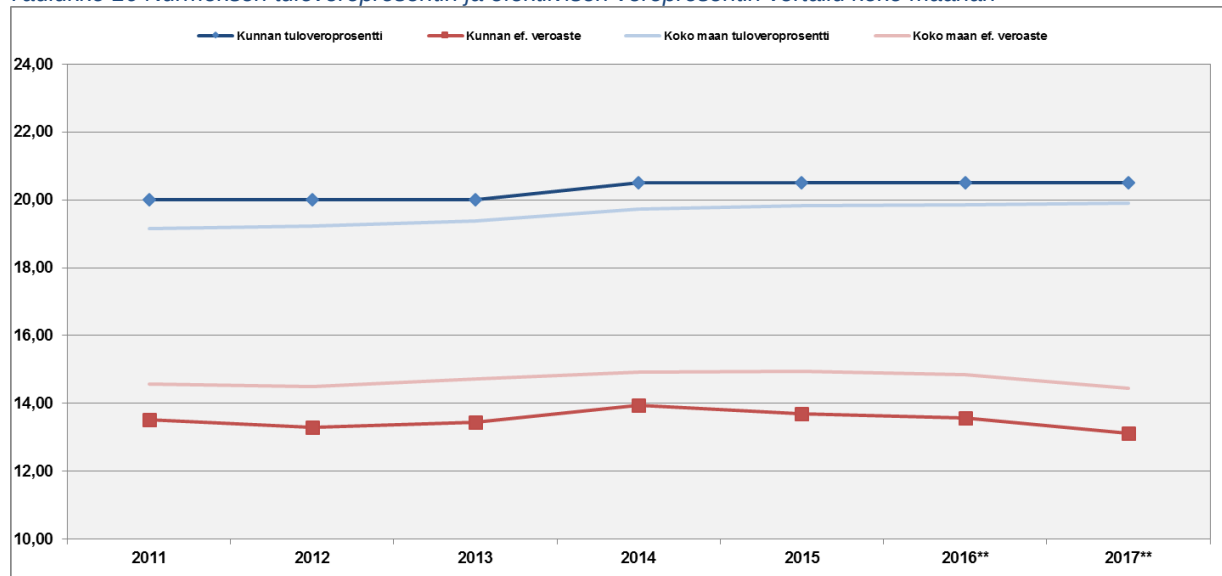
Nurmeksien kaupungin kunnallistalouden luvut muuttuivat runsaasti vuodesta 2015 sosiaalipalvelukeskuksen toiminnan siirryttyä vuoden 2016 alusta NuVa-kuntayhtymän tehtäväksi. Erityisesti muutos näkyi toimintatuotoissa, kun sosiaalitoimen asiakasmaksut siirtyivät pois kunnan taloudesta. Toimintatuotot pienentyivät 22,3 prosenttia. Toimintatuotot toteutuivat muutettuun talousarvion nähden 98,5 prosenttisesti ja olivat 6,4 miljoonaa.

Kaupungin toimintakuluissa sosiaalitoimen muutos näkyi henkilöstökulujen, avustusten ja materiaalien oston pienentymisenä sekä palvelun ostojen kasvuna. Henkilöstökulut pienentyivät 36 prosenttia ja palveluiden ostot kasvoivat 30 prosenttia. Kokonaisuudessaan toimintakulut pienentyivät 1,53 prosenttia ja olivat 55,2 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat talousarvion 781 726 eurolla eli käyttö oli 98,6 prosenttia talousarviosta.

Verorahoitus ylitti kokonaisuudessaan talousarvion sekä edellisen vuoden. Verotulot pienenevät hieman odotettua vähemmän ja olivat 24,2 miljoonaa euroa. Muutos edelliseen vuoteen 1,06 miljoonaa eli 4,2 prosenttia. Valtionosuudet puolestaan kasvoivat 1,7 miljoonaa eli 6,4 prosenttia. Kokonaisuudessaan verorahoitus oli 221 212 euroa talousarviota parempi.

Tuloveroprosentti säilyi ennallaan vuonna 2016. Nurmeksien veroprosentti oli pienempi kuin Pohjois-Karjalassa keskimäärin (20,8). Koko maassa keskimääräinen veroaste oli 19,86. Efektiivinen veroaste oli ennakkotietojen mukaisesti Nurmeksessa 13,58 kun se koko maassa oli 14,85.

Taulukko 10 Nurmeksien tuloveroprosentin ja efektiivisen veroprosentin vertailu koko maahan

Kaupungin nettorahoitustuotot olivat viime vuonna 223 999 euroa voitolliset. Vuonna 2016 investoinnit eivät toteutuneet suunnitelman mukaisesti ja tämä pienensi talousarvioon nähden sekä rahoituskuluja että suunnitelman mukaisia poistoja. Suunnitelman mukaisten poistojen arvo oli 3,85 miljoonaa ja lisäksi arvonalennuksia esitetään kirjattavaksi 76 757 euroa. Arvonalennuksia esitetään tehtäväksi kaupungin käytöstä poistuneesta vanhasta teknisestä virastosta sekä vanhasta Porokylän nuorisotalosta.

Tilikauden tulos parani 71 242 euroa vuodesta 2015 ja oli 532 064 euroa. Kaupunki tuloutti aiemmin tehtyjä poistoeroja 407 089 euroa ja purki riskirahastoa 115 000 euroa. Tilikauden tulosta esitetään käsiteltäväksi niin että tuloksesta tehdään 500 000 euron investointivaraus ja riskirahastoa kartutetaan tuloksen perusteella 36 000 euroa.

Tuloksen käsittelyn jälkeen tilikauden ylijäämäksi tulee 518 153 euroa ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi 7,03 miljoonaa.

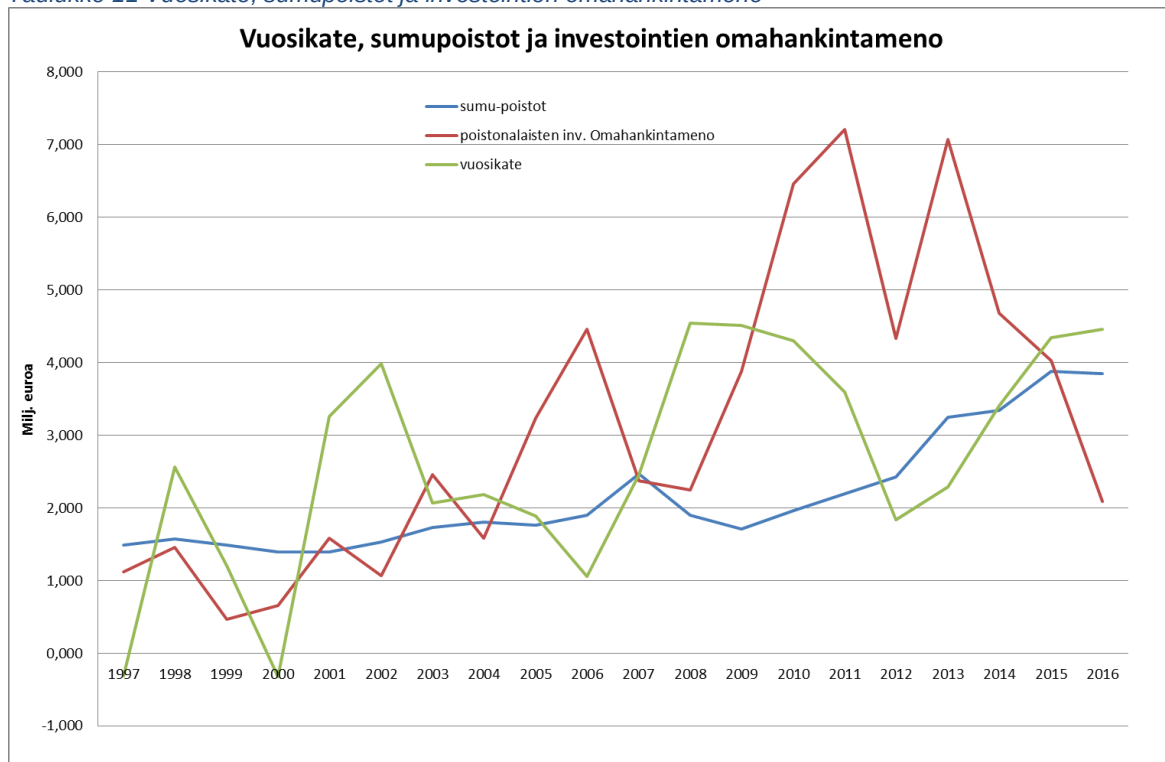
Kaupungin investointimenot tippuivat 2,38 miljoonaan. Tulorahoituksen kokonaisuus oli 395 547 euroa ja se alensi koko vuoden nettoinvestointimenot 1,99 miljoonaan. Suurin rahoitusosuus tuli Keskustan urheilukentän rakentamiseen, lisäksi pysyvien vastaavien myyntejä toteutui 103 032 eurolla. Investointiosan kokonaisuus toteutui 46,4 prosenttisesti. Suurin yksittäinen tekijä investointiosan kokonaisuuden jäämiseen yli puolella tavoitteestaan oli Siun soten perustamiseen liittyvän järjestämistavan muuttuminen tilikauden lopulla. Talousarviossa oli varauduttu miljoonalla eurolla hankkimaan perustettavan kuntayhtymän osuuksia, mutta kuntayhtymän perustaminen tehtiin toisella tavalla ja investoinnin kaltaista pääomitusta ei tarvittu. Sen sijaan Siun sotelle siirtyi perustamisessa kuntien osuus PKSSK:stä ja se toimi perustettavan kuntayhtymän peruspääomana. Teknisen viraston alaisten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden korvausinvestointien menot toteutuivat 75,5 prosenttisesti ja rahoitusosuudet ylittyivät 243,8 prosenttisesti. Kokonaisuudessaan korvausinvestointien summa jäi 826 976 euroa talousarviosta.

Uusinvestoinneista suurimman kohteen, Keskustan päiväkodin, investointi siirtyi kilpailutuksesta syntyneen valituksen vuoksi vuodelle. Kokonaisuudessaan uusinvestoinnit toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden vain 15,3 prosenttisesti, mutta kun tästä ottaa pois Siun soten perustamiseen varatun miljoonan vaikutus, saadaan toteumaksi 36,1 prosenttia.

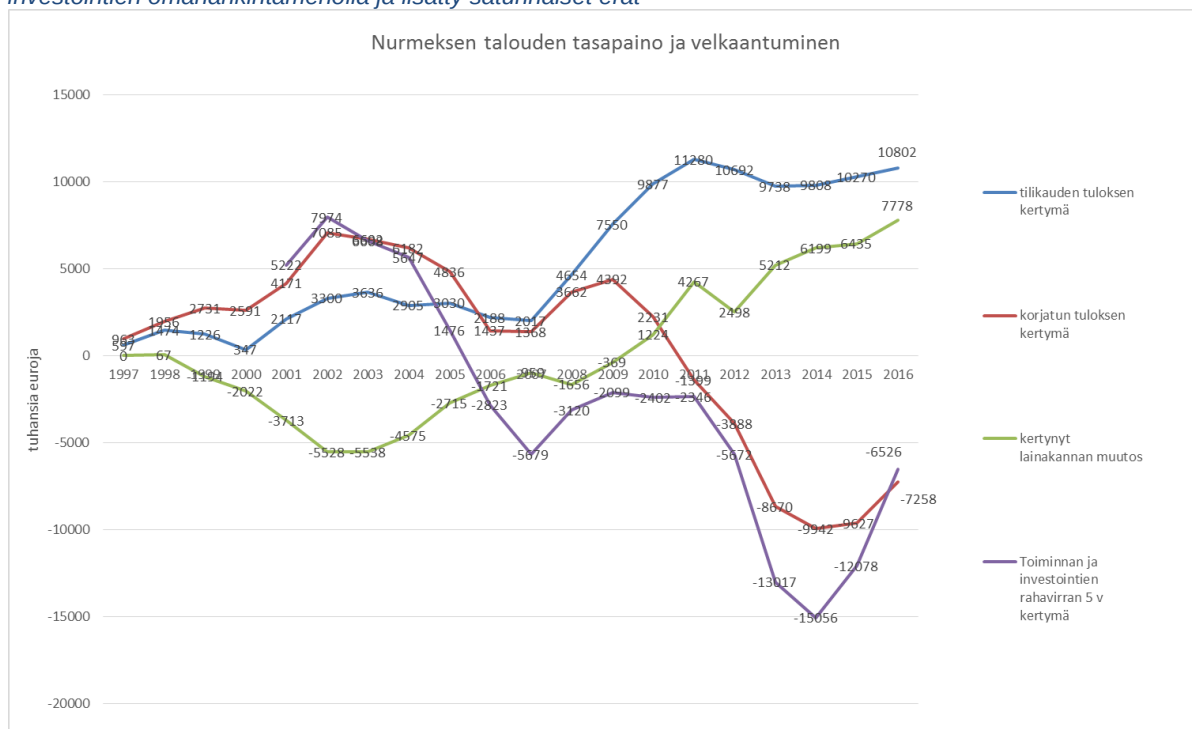
Kaupungin talouden riski muodostuu suuren investointiohjelman aiheuttamasta pitkäaikaista epätasapainosta tulonmuodostuskykyyn. Vuosina 2012–2016 poistonalaisten investointien omahankintameno on ollut 24,9 miljoonaa ja vuosikate samana ajanjaksona 16,3 miljoonaa. Viiden vuoden aikana toimintakate on lähes täysin kattanut suunnitelman mukaiset poistot, jotka ovat olleet 16,7 miljoonaa.

Investointimenot tippuivat vuonna 2016 huomattavasti aiemmista vuosista ja viiden edellisen vuoden tarkastelu antaa tässä tilanteessa valheellisen kuvan Nurmeksen talouden kantokyvystä. Vuoden 2016 investoinneista suuri osa on siirtynyt tuleville vuosille ja tulee näkymään tulevien vuosien lainanottopaineena.

Taulukko 11 Vuosikate, sumupoistot ja investointien omahankintameno

Taulukko 12 Nurmeksens talouden tasapaino, korjatussa tuloksessa sumu-poistot on korvattu poistonalaisten investointien omahankintamenolla ja lisätty satunnaiset erät

1.1.7 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Nurmeksens kaupungin merkittävimmät riskit ovat pysyneet ennallaan vuoden aikana. Nurmeksens talouden tulevaisuuden ennakkointiin vuonna 2017 on vaikuttanut maakunnallisen Siun soten käynnistyminen ja siitä aiheutuva kaupungin maksuosuuksien ja myytävien palveluiden sekä vuokrattavista tiloista kertyvien vuokrien kehittyminen.

Vuoden 2019 valtionosuusjärjestelmän uudistus aiheuttaa kaupungin talouden suunnitteluun epävarmuutta, mutta vahva talouden perusta antaa hyvän lähtökohdan uudistukseen.

Nurmes voi kuitenkin lähteä luottavaisin mielin Siun soten ensimmäisten vuosien maksujärjestelmään joka pohjautuu osittain kolmen edellisen vuoden sote-kustannuksiin.

Kaupungin lainasalkku asukasta kohti, 1442 euroa, on 1200 euroa alle maan keskiarvon. Kaupungin kannalta velkaantumisriski syntyy siitä, että rakennettujen yritystoimitilojen myynti ei toteudu tavoitellussa aikataulussa tai yritysten toiminnassa tapahtuisi merkittäviä muutoksia. Kaupungin omalla toiminnalla on vastattava nopeastikin muuttuviin tarpeisiin. Alhainen korkotaso pitää toistaiseksi rahoituskulut alhaisina, mutta korkoriski voi realisoitua taloussuunnittelukauden loppupuolella.

1.1.8 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Nurmeksien kaupungin vuoden 2014 tilinpäätösohjeiden perusteella hallintokunnat arvioivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan. Lautakunnissa käsiteltyjen arviointien pohjalta kesällä 2015 kaupungin johtoryhmä kävi kamreerin johdolla riskien kartoituksen ja arvioinnin. Yksittäisiä riskejä on arvioitu niiden vaikuttavuuden ja todennäköisyyden kannalta asteikolla 1-6. Riskin kokonaispistemäärä muodostui näiden tekijöiden kertolaskuna.

Riskien arviointikierroksella merkittävimiksi riskeiksi (yhteispisteet 24) nousivat kiinteistöjen kunnossapidon riskit, kuntastrategian laatimiseen ja toteuttamiseen liittyvät riskit sekä kaupungin omistajaohjauksen päätöksenteon ja valmistelun puutteellisuuteen liittyvät riskit.

Arvioinnin yhteydessä varsin merkittäviksi riskeiksi (yli 20 pistettä) nousivat pienhankintojen tekemiseen liittyvät taloudelliset riskit, kaupungin päätöksistä johtuvat taloudelliset vastuut, henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät riskit, henkilöstön saatavuusongelmat, konsernivalvonnan järjestäminen sekä ristiriitaisten ja mahdollisesti epärealististen toimenpideohjelmien linjaukset.

Merkittävimpien riskien arvioinnin pohjalta on jo aloitettu kaupungin uuden strategian valmistelu, hyväksytty kaupungin uusi hallintomallin ja hallinto-ohje suunnittelulla sekä aloitettu uuden konserniohjeen laadinta.

Kaupunki arvioi, että sisäinen tarkastus tulee hoidettua osana johtamisprosesseja. Erillisesti organisoituun sisäiseen tarkastukseen ei ole voimavaroja. Osana tilinpäätösvalmistelua hallintokunnat ovat tehneet sisäisen tarkastuksen raportin viime vuoden toiminnasta.

Osana sisäistä valvontaa Nurmeksien kaupunki suoritti alv-kirjausten tarkastusten Qvalia oy:n kautta. Tarkastuksessa löytyi korjattavaa vuoden 2015 laskuista 21:stä korjattavaa. Korjattavien laskujen määrä oli 0,16% kaikista tehdyistä ostolaskuista eli 99,84 prosenttia kaikista ostolaskuista oli kirjattu oikein. Tulosta voidaan pitää erinomaisena.

Kaupungin sisäinen valvonnan asianmukaisuus on tyydyttävällä tasolla. Sisäinen valvonta antaa riittävän varmuuden, mutta ei ole systemaattista.

1.1.9 Kokonaistaloudellinen tarkastelu

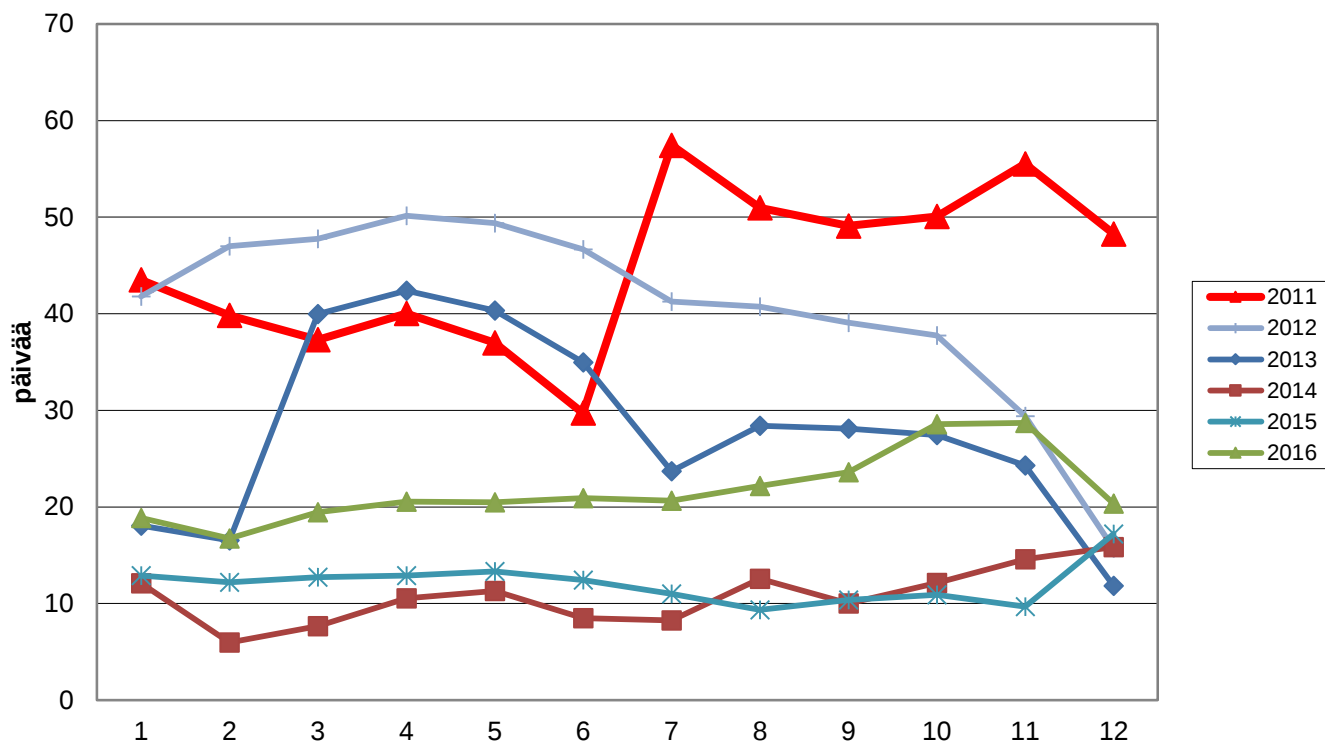
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
			2016	2015
			1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot			6385	8214
Valmistus omaan käyttöön			49	76
Toimintakulut			-55197	-56056
Toimintakate			-48763	-47766
Verotulot			24215	25272
Valtionosuudet			28783	27061
Rahoitustuotot				
Korkotuotot			57	73
Muut rahoitustuotot			333	343
Korkokulut			-136	-188
Muut rahoituskulut			-29	-458
Vuosikate			4459	4336
Poistot ja arvonalentumiset			-3927	-3876
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos			532	461
Tilinpäätössiirrot			-14	-64
Tilikauden yli/alijäämä			518	397
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %			11,6 %	14,7 %
Vuosikate/Poistot; %			114 %	112 %
Vuosikate, €/asukas			566	542
Asukasmäärä			7884	7998
Nettorahoituskulut			225	-230

Taulukko 13 Tuloslaskelmataulukko

NURMEKSEN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA				
			2016	2015
			1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate			4459	4336
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät			-96	-25
Investointien rahavirta				
Investointimenot			-2383	-4212
Rahoitusosuudet investointeihin			293	190
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustul			103	30
Toiminnan ja investointien rahavirta			2377	319
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-477	-61
Antolainasaamisten vähennykset			0	133
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0	2500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			-1897	-2265
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset			-322	286
Rahoituksen rahavirta			-2705	592
Rahavarojen muutos				
			-328	911
Rahavarat 31.12.			2766	3095
Rahavarat 1.1.			3095	2184
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran				
kertymä 5 vuodelta, T€			-6526,57	-12079,4
Investointien tulorahoitus, %			213,3	107,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %			99,9	69,8
Lainanhoitokate			2,3	1,8
Kassan riittävyys, pv			20,0	17,9
Asukasmäärä			7884	7998

Taulukko 14 Rahoituslaskelman vertailu

Maksuvalmius keskimäärin kuukaudessa

Taulukko 15 Kaupungin maksuvalmius keskimäärin kuukaudessa. Kaupunki nosti 2,5 miljoonan pitkäaikaisen lainan joulukuussa 2015 joka kattoi lyhytaikaisen kuntatodistuksen ja nosti kaupungin maksuvalmiutta koko vuodeksi.

KOKONAISMENOT JA -TULOT											
TULOT				M€	%	MENOT				M€	%
Varsinainen toiminta						Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot				6,4	10,6	Toimintakulut				55,2	91,9
Verotulot				24,2	40,3	- Valmistus omaan käyttöön				0,0	-0,1
Valtionosuudet				28,8	47,9	Korkokulut				0,1	0,2
Korkotuotot				0,1	0,1	Muut rahoituskulut				0,0	0,0
Muut rahoitustuotot				0,3	0,6	Satunnaiset kulut				0,0	0,0
Satunnaiset tuotot				0,0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät					
Tulorahoituksen korjauserät						Pakollisten varausten muutos				0,0	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden						Pysyvien vastaavien hyödykkeiden					
- luovutusvoitot				-0,1	-0,2	- luovutustappiot				0,0	0,0
Investoinnit						Investoinnit					
Rahoitusosuudet investointimenoihin				0,3	0,5	Investoinnit					
Käyttöomaisuuden myyntitulot				0,1	0,2	Käyttöomaisuusinvestoinnit				2,4	4,0
Rahoitustoiminta						Rahoitustoiminta					
Antolainasaamisten vähennykset				0,0	0,0	Antolainasaamisten lisäykset				0,5	0,8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0,0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys				1,9	3,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys				0,0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys				0,0	0,0
Oman pääoman lisäykset				0,0	0,0	Oman pääoman vähennykset				0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä				60,06	100,0	Kokonaismenot yhteensä				60,07	100,0
kokonaistulot-kokonaismenot						-0,006					
Muut maksuvalmiusmuutokset-rahavarojen muutos						-0,003					

Taulukko 16 Kokonaismenot ja tulot osuuksittain

Lainasalkun painotettu keskiporko on 1,139 prosenttia ja painotettu maturiteetti 7,1 vuotta. Salkun keskiporko on noussut vuodessa 0,21 prosenttiyksikköä ja laina-aika lyhentynyt

0,1 vuotta. Salkusta poistui vuoden aikana neljä lainaa, joiden jäljellä olleet pääomat vuoden 2015 lopussa olivat hyvin pienet. Lainasalkussa ei ole kertalyhenteisiä lainoja.

Kaupungin sijoitussalkku jakaantui kahteen sijoitusinstrumenttiin, Sampo yhteisökokoon ja OP-Maltilliseen. Yhteensä salkun arvo oli vuoden lopussa 253 582,32 euroa ja vuoden aikainen kasvu 2,66 prosenttia.

NURMEKSEN KAUPUNKI, TASE, 1000e					
ULKOINEN					
VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
	1000	1000		1000	1000
A PYSYVÄT VASTAAVAT	48547	49915	A OMA PÄÄOMA	32252	31813
I Aineettomat hyödykkeet	987	1096	I Peruspääoma	24388	24388
1. Aineettomat oikeudet			III Muu omat rahastot	831	910
3. Muut pitkävaikutteiset menot	987	1096	IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6515	6119
			V Tilikauden ylijäämä	518	397
II Aineelliset hyödykkeet	37515	39252			
1. Maa- ja vesialueet	5377	5369	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	6058	5966
2. Rakennukset	25126	27319	1. Poistoero	5108	5516
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5623	5420	2. Vapaaehtoiset varaukset	950	450
4. Koneet ja kalusto	117	245			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	170	170	C PAKOLLISET VARAUKSET		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1102	729			
III Sijoitukset	10045	9567	2. Muut pakolliset varaukset		
1. Osakkeet ja osuudet	8513	8512			
3. Muut lainasaamiset	826	351	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	347	349
4. Muut saamiset	706	704			
			1. Valtion toimeksiannot		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	169	170
			3. Muut toimeksiantojen pääomat	178	179
1. Valtion toimeksiannot					
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			E VIERAS PÄÄOMA	17397	18563
3. Muut toimeksiantojen varat					
			I Pitkäaikainen	9245	11157
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	7851	6775	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9245	11156
			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus	187	180	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet	187	180	6. Ostovelat		
			7. Muut velat		2
II Saamiset	4555	3500			
Pitkäaikaiset saamiset	571	817	II Lyhytaikainen	8152	7405
1. Myyntisaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2121	2107
2. Lainasaamiset	571	532	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut saamiset	0	284	5. Saadut ennakot		
Lyhytaikaiset saamiset	3984	2683	6. Ostovelat	3525	1928
1. Myyntisaamiset	618	618	7. Liittymismaksut ja muut velat	647	386
2. Lainasaamiset	1192	1187	8. Siirtovelat	1858	2984
3. Muut saamiset	641	626			
4. Siirtosaamiset	1533	253			
III Rahoitusarvopaperit	240	240			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
4. Muut arvopaperit	240	240			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2526	2855			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56054	56690	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56054	56690

Taulukko 17 Nurmeksen kaupunki, tase 2015-2016

Taseen tunnusluvut	2016	2015		2016	2015
Omavaraisuus-%	68,3	67	Lainakanta 31.12.milj.€	11366	13
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	29,3	30,7	Lainat €/asukas	1442	1658
Kumulatiivinen ylijäämä, milj.euroa	7,03	6,52	Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,83	0,35
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	892	815	Asukasmäärä	7885	7998

Taulukko 18 Taseen tunnusluvut

1.2 Konsernitarkastelu

1.2.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt	
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1
Muut yhtiöt	2
Kuntayhtymät	6
Osakkuusyhteisöt	3
Muut omistusyhteisyhteisöt	
Yhteensä	13

1.2.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut

Vuoden 2015 kaupunkikonsernin ositettu tulos oli 1 332 973 euroa ylijäämäinen (vuonna 2015 1 227 645 euroa ylijäämäinen). Vuosikate oli 122 346 euroa edellistä vuotta parempi. Konsernitulosta paransivat tytäryhtiöistä Nurmeksen Lämpö Oy (374 491,55), Nurmeksen Yrityspalvelu Oy (1 179), Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy (109 314) ja kuntayhtymistä NuVa-kuntayhtymä (7 558), koulutuskuntayhtymä PKKY (41 066), sairaanhoitopiiri PKSSK (148 965), Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 1 499 ja Siun Sote (8 984).

Tulosta heikensivät kuntayhtymistä Itä-Suomen päihdehuolto (-764) sekä tytäryhtiöistä Kiinteistö oy Nurmeksen Vuokratalot (-7 014).

Konsernin tilikauden osalta erityisesti positiivista oli tulosta heikentäneiden toimijoiden huomattava väheneminen ja Nurmeksen Vuokratalojen parantunut tulos. Vaikka Hyvärilän tulos heikkeni, onnistui yhtiö vaikeassa tilanteessa remonttien täyttämänä vuonna pitämään tuloksen voitollisena.

Konsernin lainakanta pieneni 2,1 miljoonaa 22,3 miljoonaan eli on 2830 €/asukas. Lainakannan pienentyminen johtui emosta, joka lyhensi vanhoja lainoja ottamatta uutta.

Terveystieteiden kuntayhtymän henkilökunnan määrä nousi kun NuVa:n siirtyi sosiaalipalvelukeskuksen henkilökunta 1.1.2016. NuVan henkilömäärä ennen Siun soten aloittamista vuoden 2016 lopussa oli 163. Konsernin kokonaishenkilöstö pieneni viidellä 702 henkilöön.

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	34 297	34 985
Toimintakulut	10	12
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-82 587	-82 647
Toimintakate	-48 279	-47 649
Verotulot	24 215	25 272
Valtionosuudet	31 491	30 017
Rahoitustuotot ja -kulut:	40	-51
Korkotuotot	68	69
Muut rahoitustuotot	359	392
Korkokulut	-354	-432
Muut rahoituskulut	-32	-80
Vuosikate	7 467	7 589
Poistot ja arvonalentumiset:	-6 128	-6 231
Suunn.mukaiset poistot	-5 973	-6 230
Arvonalentumiset	-155	-1
Satunnaiset erät	-1	0
Tilikauden tulos	1 339	1 358
Tilinpäätössiirrot	87	-27
Tilikauden verot	-96	-107
Laskennalliset verot	-3	-3
Vähemmistöosuudet	7	7
Varausten ja rahastojen muutos	0	0
Tilikauden yli/alijäämä	1 333	1 228
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	41,5	42,3
Vuosikate/Poistot; %	120	122
Vuosikate, €/asukas	952	949
Asukasmäärä	7844	7996

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	7 298	7 468
Vuosikate	7 467	7 589
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-96	-107
Tulorahoituksen korjauserät	-73	-14
Investointien rahavirta	-5 474	-6 150
Investointimenot	-5 893	-6 409
Rahoitusosuudet investointimenoihin	315	191
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	103	67
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 823	1 317
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>		
Antolainasaamisten lisäykset	-453	-55
Antolainasaamisten vähennykset		
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	822	4 559
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 928	-3 484
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-40	62
<i>Oman pääoman muutokset</i>	59	-2
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24	-27
Vaihto-omaisuuden muutos	-35	27
Saamisten muutokset	-57	-282
Korottomien velkojen muutokset	593	-111
Rahoituksen rahavirta	-2 063	687
Rahavarojen muutos	-240	2 004
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	9 991	10 231
Rahavarat 1.1.	10 231	8 227
	-240	2 004

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet:			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat oikeudet	46,0	50,8	Peruspääoma	24 388,2	24388,2
Muut pitkävaikutteiset menot	1 019,2	1107,1	Arvonkorotusraho	197,9	314,0
Ennakkomaksut		0,7	Muut omat rahastot	1 284,5	1323,7
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 065,2	1158,6	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	18 393,2	17253,2
Aineelliset hyödykkeet:			Tilikauden yli-/alijäämä	1 333,0	1227,6
Maa- ja vesialueet	5 838,5	5830,9	Oma pääoma yhteensä	45 596,7	44506,8
Rakennukset	46 728,3	46995,9			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 708,4	5494,2	VÄHEMMISTÖOSUUDET	378,5	277,8
Koneet ja kalusto	1 938,6	1750,6			
Muut aineelliset hyödykkeet	181,9	181,9	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 122,6	2846,5	Poistoero	0	0,0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		63100,0	Vapaaehtoiset varaukset	0	0,0
Sijoitukset:					
Osakkeet ja osuudet	742,0	722,3	PAKOLLISET VARAUKSET		
			Eläkevaraukset	11,9	14,8
Joukkovelkakirjalainasaam.			Muut pakolliset varaukset	355,9	320,5
Muut lainasaamiset	521,7	70,0			
Muut saamiset	610,9	609,3	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	485,2	300,6
Sijoitukset yhteensä	1 874,7	1401,6			
			VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	327,1	118,3	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19163,1	21295,1
			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1513,8	1490,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3145,7	3159,2
Vaihto-omaisuus	519,5	484,6	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	11996	11422,9
Saamiset:			Vieras pääoma yhteensä	35 818,6	37367,3
Pitkäaikaiset saamiset	359,3	511,3			
Lyhytaikaiset saamiset	5 991,7	5782,3			
Rahoitusarvopaperit	1 194,0	1181,3			
Rahat ja pankkisaamiset	8 797,1	9049,8			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	82647	82787,8	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	82647	82787,8

1.2.3 Konsernitoiminnan ohjaus ja oleelliset tapahtumat

Nurmeksen kaupungin sosiaalipalvelukeskuksen toiminta siirrettiin 1.1.2016 alkaen Nurmeksen ja Valtimon terveydenhuollon kuntayhtymälle, joka samalla muutti nimensä uudella perussopimuksella NuVa-kuntayhtymäksi. Sosiaali- ja terveystoiminnan maakunnallisen yhteistyön rakentaminen jatkui koko vuoden ja 1.1.2017 Nurmeksen sosiaali- ja terveystoimen toiminta siirtyi Siun sotalle.

Perusterveydenhuollon kustannukset nousivat terveydenhuollon kuntayhtymässä sekä asukasta kohden laskettuna että reaalisesti. Nurmeksen osalta perusterveydenhoidon kustannukset nousivat vuodesta 2015 yhteensä 447 174 euroa eli 5,3 prosenttia.

Vastaavasti läpilaskutettavat erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat edellisestä vuodesta 17 429 euroa eli vain 0,2 prosenttia. Kokonaisuudessaan Nurmeksen maksuosuus NuVa-kuntayhtymälle terveydenhuollon osalta nousi 464 700 euroa eli kasvuprosentti oli 2,72 prosenttia.

Sosiaalipalvelukeskuksen maksuosuus Nurmeksen kaupungilta oli 12,8 miljoonaa euroa. Sosiaalipalvelukeskuksen siirron myötä Nurmeksen keskushallinnon kustannuksiin siirtyi työmarkkinatuen kuntaosuus, eläkemenoperusteinen eläkevakuutusmaksu sekä joukkoliikenne. Kokonaisuudessaan vuonna 2015 sosiaalipalvelukeskuksen toimintakate oli 13,7 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisessa sosiaalipalveluiden luvussa otetaan huomioon keskushallinnolle siirtyneet erät, jolloin vuoden 2015 toimintakate vähennettynä eläkemenoperusteisella osuudella on 13,3 miljoonaa ja vuoden 2016 NuVan laskutus, työmarkkinatuen kuntaosuus sekä joukkoliikenne oli yhteensä 13,5 miljoonaa. Nousua oli noin 250 000 euroa eli 1,8 prosenttia.

Nurmeksen kaupunginvaltuusto sanoi 26.5.2016 irti teknisen toimen yhteistyösopimuksen Lieksan kaupungin kanssa. Teknisen toimen yhteistyö päättyi 31.5.2017 ja jo vuonna 2016

aloitettiin uuden teknisen toimen rakentaminen hallintosäännön ja organisaatorakenteen uudistamisella.

Lieksan kaupunginvaltuusto irtisanoi 20.6.2016 Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Pikesin osakassopimuksen. Lieksan kaupunki omistaa Pikesin osakkeista 41, Nurmeksien kaupunki 32 ja Valtimon kunta 9 osaketta. Irtisanomispäätöksen mukaisesti Lieksa irtautuu Pikesistä 31.12.2017. Pikesin uudelleen organisoitumisen ja tulevaisuuden painopisteiden valmistelu aloitettiin vuonna 2016

Hyvärilän Rantatuvassa tapahtui alkukesästä 2016 vesivahinko, joka heikensi kesäajan majoitustarjontaa. Kaikki sovitut leirikoulut pystyttiin kuitenkin järjestämään. Talvella 2016–2017 Hyvärilän Kartanohotelli on ollut remontissa.

Nurmeksien Lämpö Oy	Tp 2014	Ta 2015	Tp 2015	Ta 2016	TP 2016
Taloudellisuus ja hinnoittelu					
Liikevaihto	4,852 M€	4,7 M€	4,667 M€	4,500 M€	4,779 M€
Käyttökate	26,1 %	25 %	24,1 %	25,00 %	22,9 %
				Valmius uuden teollisuusalueen verkoston rakentamiseen 2016-17	Verkostoa rakennettiin 2337m, josta uudisrakentamista 716m
Investoinnit T€	222		353		
Muu ohjeistus					

Kiinteistö Oy Nurmeksien vuokratalot	Tp 2014	Ta 2015	Tp 2015	Ta 2016	Tp 2016
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet					
Huoneistojen käyttöaste	91,0 %	93 %	90,16 %	93,00 %	91,12 %
					1.3.2017 uudet liittymät kolmeen kohteeseen, kaikki Porokylän kohteet verkossa
Kohteet kiinteän laajakaistan piiriin	Kaksi uutta sisäverkkoa, Porokylän alueen kohteissa kytkettävissä vuoden 2015 alusta	Heti kun tarjonta mahdollistaa	Lypsyrinne, Laaminhaka ja Poronkulma asennettu	Heti kun tarjonta mahdollista	
		Laamilantie 3 purkaminen	alaskirjattu, ei purettu	Puretaan Laamilantie 3	Ei purettu vielä, asia käsittelyssä 2017
Taloudellisuus ja hinnoittelu					
Keskimääräinen vuokrataso	7,55 e/m²	alle Pielisen Karjalan keskiarvon	Toteutuu, 7,64 e/m²	Alle Pielisen Karjalan keskiarvon	Toteutuu, 7,9 e/m²
Kaupungin energiatehokkuusohjelma 2008-2016	mukana	mukana	mukana	mukana	mukana

Hyvärilä Oy	Tp 2014	Ta 2015	Tp 2015	Ta 2016	TP 2016
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet					
Liikevaihto	823 749	875 000	1 018 430	875 000	959 670
Liiketoiminnan muut tuotot	1 311 097	1 250 000	1 311 097	1 200 000	1 262 784
Nuorisokäytön osuus	71,3 %	70 %	75 %	70 %	72 %
Taloudellisuus ja hinnoittelu					
Tulos	-78 121	0	210 985	50 000	109 315

1.2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Selonteko perustuu kaupungin kahden konserniyhtiön johdon ja konsernijohtoon itsearviointiin.

Konsernivalvonnan osalta on arvioitu konserniohjausta, ohjeiden antoa kaupungin edustajille, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumisen arviointia, tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman raportointia, keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttöä sekä riskien hallinnan toimivuutta.

Konserniyhtiöt raportoivat valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista osin vapaamuotoisesti. Tytäryhteisöjen riskienhallinta, analysointi ja raportointi ei kaikilta osin ole ollut konsernijohtoa tyydyttävää. Konserniyhtiöiden osalta raportointi on yhdenmukaistunut. Konserniyhteisöjen riskienhallinta on järjestetty kullekin toimialalle tyypillisesti.

Konserniohjausta on tehty talousarvion laadintavaiheessa konsernijohtoon ja konserniyhtiöiden yhteisissä palaverissa. Vuonna 2017 uudistetaan Nurmeksien konserniohje, jolla tarkennetaan konsernijohtoon ja yhtiöiden johdon välisen yhteistyön käytäntöjä.

Kaupunginhallitus arvioi konsernivalvonnan tilan tyydyttäväksi. Hyväksytyt ohjeet ja uudistetut menettelyt luovat pohjaa tason nostamiseen edelleen.

1.3 Tuloksen käsittely ja talouden tasapainotus

Kaupungin vuoden 2016 tilikauden tulos on 532 064,15 euroa. Kaupunginhallitus esittää, että poistoeroa tuloutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti yhteensä 407 089 euroa ja riskirahastoa tuloutetaan kaupunginvaltuuston aiemman päätöksen mukaisesti 115 000 euroa sekä riskirahastoon siirretään 36 000 euroa ja tehdään Keskustan päiväkodin rakennushankkeeseen 500 000 euron investointivaraus ja tilikauden kirjanpidollinen tulos 518 153,15 euroa kirjataan yli/alijäämätilille.

2. Toteutumisvertailu

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettamat kunnallistaloudelliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

			TA 2015	TP 2015	TA 2016	TP 2016
			muutoksien jälkeen		muutoksien jälkeen	
Tunnusluvut			Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma
Asukasmäärä			8017	7996	7915	7884
Tuloveroprosentti			20,5	20,5	20,5	20,5
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %			14 %	14 %	12 %	12 %
Vuosikate/Poistot, %			67 %	112 %	89 %	114 %
Vuosikate, €/asukas			249	542	439	566
Tilikauden yli/alijäämä			-978207	397324	-411780	518153
Kumulatiivinen ylijäämä, €			5140405	6515936	6104156	7034089
Lainakanta 31.12., M€			13,76	13,26	14,156	11,37
Lainat €/asukas			1717	1658	1789	1442
Investointien tulorahoitus, %			48 %	107,8 %	91,50 %	213,4 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %			41 %	69,8 %	160 %	787 %
Veroprosentin tuotto			1184244	1232783	1175463	1181208
Muutos €	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Toimintatuotot	8 010 505	8 242 779	8 213 509	6 484 783	6 384 766	
Toimintakulut	55 773 255	57 614 438	56 054 996	55 978 251	55 196 525	
Toimintakate	-47 671 848	-49 351 659	-47 768 340	-49 468 468	-48 762 783	
Verotulot	24 094 081	24 277 000	25 272 049	24 097 000	24 214 756	
Valtionosuudet	26 821 412	26 945 000	27 061 279	28 680 000	28 783 456	
Verorahoitus yhteensä	50 915 493	51 222 000	52 333 328	52 777 000	52 998 212	
Vuosikate	3 408 399	1 993 874	4 337 182	3 473 532	4 459 427	
1000e	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Toimintatuotot	8 011	8 243	8 214	6 485	6 385	
Toimintakulut	55 773	57 614	56 055	55 978	55 197	
Toimintakate	-47 672	-49 352	-47 768	-49 468	-48 763	
Verotulot	24 094	24 277	25 272	24 097	24 215	
Valtionosuudet	26 821	26 945	27 061	28 680	28 783	
Verorahoitus yhteensä	50 915	51 222	52 333	52 777	52 998	
Vuosikate	3 408	1 994	4 337	3 474	4 459	
Poistot	3 339	2 972	3 876	3 885	3 927	
Muutos suhteessa edelliseen tilikauteen		TA 2015	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Toimintatuotot		2,90 %	2,53 %	-21,05 %	-22,27 %	
Toimintakulut		3,30 %	0,51 %	-0,14 %	-1,53 %	
Toimintakate		3,52 %	0,20 %	3,56 %	2,08 %	
Verotulot		0,76 %	4,89 %	-4,65 %	-4,18 %	
Valtionosuudet		0,46 %	0,89 %	5,98 %	6,36 %	
Verorahoitus yhteensä		0,60 %	2,78 %	0,85 %	1,27 %	
Vuosikate		-41,50 %	27,25 %	-19,91 %	2,82 %	

Kaupunginvaltuusto teki talousarviovuoden aikana käyttötalouteen toimintatuottolisäyksiä 175 000 euroa ja menomäärärahalisäyksiä yhteensä 512 401 euroa. Käyttötalouden osalta muutettuun talousarvion nähden menot alittuivat yhteensä 738 729 euroa ja tuloarviot alittuivat 93 020 euroa. Hakemattomia määrärahan ylityksiä oli kolmella vastualueella: kaupunginvaltuusto, koulutuspalvelut sekä kadut ja yleiset alueet yhteensä 405 902 euroa.

Hakemattomia tuloarvion alituksia oli viidellä vastuualueella:

kaupunginhallitus, rakennus- ja ympäristölautakunta, tekninen hallinto, toimitilat, vesihuolto yhteensä 528 378,6 euroa. Tästä toimitilojen muiden rakennusten vuokrien osuus oli 453 327 euroa. Näistä ulkoisten vuokrien osuus oli 417 831 euroa.

Kaupunginhallituksen toimintakate oli 404 224 euroa muutettua talousarviota parempi. Vaikka kuntayhtymiltä ostot ylittyivät, henkilöstökulujen, aineiden ja tarvikkeiden sekä avustuksien alittuminen paransivat toimintakatetta.

Sivistyslautakunnan toimintakate oli 175 525 euroa muutettua talousarviota parempi. Odotettua parempi toimintakate muodostui 243 179 eurolla ylittyneestä tuloarviosta ja 67 535 eurolla ylittyneestä kuluarviosta. Tuloarvio ylittyi sivistystoimen erikseen saamalla OKM avustuksilla.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintakate oli 11 900 euroa arviota parempi. Toimintatuotot alittuivat 8960 euroa ja toimintakulut alittuivat 20 861 euroa.

Teknisen lautakunnan toimintakate oli 71 672 euroa talousarviota parempi, kun menojen määrärahat alittuivat 333 858 euroa, tulot alittuivat 286 161 euroa ja valmistus omaan käyttöön ylittyi 23 975 euroa.

Tilinpäätökseen sisältyy poistoja ja arvonalentumisia 3 927 362 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat talousarvion, mutta lisäksi tilinpäätöksessä tehdään 76 575 euron arvonalennukset vanhan teknisen viraston ja vanhan nuorisotalon osalta.

2.1.1 Verotulot

Nurmeksien kunnallisveroprosentti, 20,5 %, on vuodesta 2014 lähtien ollut alle Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon (vuonna 2014 20,74%, 2015 20,84% ja vuonna 2016 20,8).

Kiinteistöveron osalta Nurmeksien kiinteistöveroprosentit ovat olleet maakunnan edellisen vuoden keskiarvon mukaiset ja siten alle maakunnan keskiarvon. Kuntien yhteisövero-osuus on sama kaikissa kunnissa. Kuntaosuus vaihtelee valtion päätöksien mukaisesti vuosittain.

Verotulot laskivat odotettua 117 755 euroa odotettua vähemmän ja olivat 24,2 miljoonaa. Kunnan tuloveron osalta lasku oli odotettua suurempaa, mutta yhteisöveron hyvä tuotto mahdollisti ennakoitua paremman tuloksen.

2.1.2 Valtionosuudet

Vuoden 2015 alusta valtionosuusjärjestelmä muuttui siten, että painotuksessa korostetaan tulojen tasausta kustannusten tasauksen kustannuksella. Toisaalta ikärakenne ja sairastavuus saivat huomattavan painon valtionosuusperusteena. Sairastavuuden määrittelyä muutettiin. Uuteen järjestelmään siirrytään viiden vuoden siirtymäaikana. Nurmekselle muutos merkitsi 1,6 miljoonan lisäystä. Nurmeksien osalta siirtymä kestää kolme vuotta. Valtionosuusuudistuksen vaikutusta heikentävät valtionosuuksien leikkaukset, jotka olivat vuosina 2012–2015 yhteensä 258 euroa/asukas. Viime vuoden aikana tehtyjen valtionosuuskorotusten takia valtionosuudet ylittyivät tuloarvioon nähden 103 456 euroa.

2.2 Keskushallinto

2.2.1 Kaupunginkanslia

Vuonna 2016 kaupunginkansliassa valmisteltiin hallintomalli, hallintosääntö ja henkilöstöstrategia. Siun soten tuomiin muutoksiin valmistauduttiin monella rintamalla, muun muassa kamreerin vetämällä asumisen työryhmällä, rajapinnan yhteyshenkilöiden nimeämisellä ja NuVa kiinteistökuntayhtymän tehtävien hoitamisen järjestämisellä. Maakunnallinen yhteistyö jatkui intensiivisenä vuonna 2016. Maakuntahallinnon ja maakunnallisen työllisyshankkeen valmistelutyöryhmät aloittivat työskentelynsä Siun soten valmistelun rinnalla. Valtakunnalliseen Suomi.fi-palvelutietovarantoon valmistautuminen aloitettiin. Palvelutietovarantoon on kuvattava kaikki kuntakonsernin tuottamat palvelut ja asiointimahdollisuudet.

Kaupunginvaltuusto piti valtuuston kokouksen 8 kertaa ja käsitteli 74 asiaa (2015: 11, 82). Valtuusto kokoontui kaksipäiväiseen talousarvio- ja hallintomalliseminaariin elokuussa. Kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 301 asiaa (2015: 24, 272). Kaupunginhallitus piti useita iltakouluja eri aiheista.

Kuntamarkkinoinnissa valmistui Nurmeksen esittelyvideo, päivitettiin Nurmekseen tuloväylien infokartat ja tehtiin monikieliset tervetuloa-opasteet. Kesäkuussa julkaistiin joka kotiin jaettava Mökkiposti. Osallistuttiin osastolla Pielisen messuille Lieksassa ja Potakkajuhlille Nurmeksessa. Toteutettiin Siemenrahoitus yritykselle, postitettiin tervetulokirje ja Ylä-Karjala lehden lahjakortti Nurmekseen muuttaneille.

Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin keväällä 2016 valmistuneen henkilöstöstrategian toimenpiteiden kohdentamiseksi, saadun palautteen ja organisaatiomuutosten vuoksi. Kyselystä tehtiin erillinen raportti, joka esitettiin johtoryhmässä, yhteistyötoimikunnassa, esimiestunnilla ja henkilöstöjaostossa syksyllä 2016. Esimiehiä pyydettiin käymään kyselyn tulokset läpi työyksiköissä esimiestunnin aineiston pohjalta. Henkilöstöltä saatiin paljon kehittämisohjeita kyselyn avoimissa vastauksissa ja niitä pyydetään lisää raportin käsittelyn yhteydessä.

Kyselyn perusteella työntekijät ovat varsin innostuneita työssään, energiaa ja häiriötöntä työaikaa kaivataan kuitenkin enemmän.

Raportin pohjalta työhyvinvoinnin kehittämiskohteiksi valittiin:

- esimiestyö ja perehdyttäminen
- henkilöstölähtöinen kehittäminen
- yhteisöllisyys
- työssä jatkaminen ja sen tukeminen
- yhteistyötaidot

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Henkilöstöjaosto perusti Nurmeksen kaupungin oman teknisen sopimuksen TVA-kehittämisryhmän. Ryhmä päivitti TVA-lomakkeen ja TS TVA -arvioinnit aloitettiin. KVTES:n TVA-ryhmä kokoontui kerran ja käsitteli viisi esitystä.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma päivitettiin tammikuussa 2016. Toimintakauden päätavoitteet ovat edelleen varhaisen tuen mallin jalkauttaminen käytäntöön, sairaspoissaolojen vähentäminen ja työhyvinvoinnin lisääminen. Työpaikkaselvityksiä vuosina 2016- 2017 tehdään ensisijaisesti varhaiskasvatuksen, koulujen (opettajat, koulunkäynninohjaajat) yksiköissä ja teknisen viraston uudessa virastotyöpisteessä (Kirkkokatu 14). Vuonna 2016 tehtiin 3 työpaikkaselvitystä.

Työterveyshuollosta vastasi vuonna 2016 Nurmeksien ja Valtimon terveydenhuollon kuntayhtymä. Työterveyshuollon resurssit olivat melko hyvät vuonna 2016. Tietotaito Group Suomi Oy:ltä ostettiin yksi kohdennettu työpsykologin työpaikkaselvitys. Lakisääteisen työterveyshuollon kustannukset olivat 38 584 euroa. Vapaaehtoisen sairaanhoidon kustannukset olivat 38 660 euroa.

Ensiapukursseja järjestettiin keväällä 2016 kaksi, joilla ensiapukortin suoritti 17 henkilöä. Ensiaputarvikkeiden hankinta keskitettiin työterveyshuollon toiminnolle vuoden 2016 alusta.

Työsuojeluorganisaatiossa tapahtui jälleen muutoksia kun työsuojeluvaltuutettu Pasi Ahonen ilmoitti erostaan syksyllä 2016 työtehtävien muuttumisen takia. Varavaltuutettu Armi Laukkasesta siirtyi työsuojeluvaltuutetun tehtävään. Vuoden 2015 lopussa työsuojeluvaltuutettuna aloittanut Sari Kymäläinen suoritti työsuojelun peruskurssin ja täydennyskoulutuksen. Työsuojelutoimikuntana toimiva yhteistyötoimikunta kokoontui vuonna 2016 kuusi kertaa.

2.2.2 Ruokahuolto

Ruokatuotanto on keskitetty yhteen tuotantokeittiöön. Kyrölä toimii tuotantokeittiönä ja terveyskeskuksen keittiö sekä Porokylän ja Kirkkokadun koulut toimivat palvelukeittiönä. Lisäksi Kyrölä keittiöltä toimitetaan kotipalveluaterioita. Kokoaikaista henkilöstöä on ollut 12 henkilöä ja osa-aikaisia neljä. Kolmea sijaista on käytetty palkallisten virkavapaiden sijaisuuksissa.

Ruokahuolto on selvittänyt vuoden aikana Jamix ruokatuotanto ohjelman käyttöönottoa ostotilauksien mahdollistamisen osalta. Jamix on käytössä ruokahuollon tuotannonohjausjärjestelmänä.

Ateriasuoritteiden hinta	2015	2016
	€	€
Henkilöstökulut	1,51	1,41
Elintarvikkeet	1,29	1,28
Muut kulut	0,45	0,41
Vuokrat	0,16	0,15
Suoritteita	450 382,25	461 375,80
Kustannukset yhteensä	3,41	3,32
Kuljetuskustannukset	0,12	0,18
Suoritteet, joihin kuljetus	331 927,55	244 377,35
Kuljetuskustannukset €	40 260	44 557

2.2.3 Konserni- ja omistajaohjaus

Keskushallinto on vastannut uuden hallintosäännön ja organisoitumisen valmisteluista. Joulukuussa 2016 NuVa-kuntayhtymä päätti antaa Nurmeksien kaupungin esityksestä Nurmeksien kaupunginkamreerille ja keskushallinnolle vastuun NuVan hallinnollisten asioiden hoitamisesta.

Kaupunginjohtaja on osallistunut aktiivisesti Siun soten ja Meijän maakunnan valmisteluun.

2.2.4 Tietohallinto

Tietohallinnon vastuu siirtyi vuoden aikana kaupunginkamreerilta arkistosihteerille. Tietohallinto valmistautui vuoden aikana maakunnallisiin ja valtakunnalliseen tietojärjestelmien uudistuksiin sekä piti yhdessä PTTK:n kanssa huolta tietojärjestelmien ja tietoturvan ajantasaisuudesta.

2.2.5 Hankintatoimi

Kaupunki on käyttänyt Joensuun kaupungin hankintapalveluja.

2.2.6 Taloushallinto

Kaupungin taloushallinnon on hoitanut vuodesta 2005 lähtien Lieksan kaupungin liikelaitos, Pielisen Karjalan tilitoimistoliikelaitos. Tilitoimistoliikelaitos joutui sopeuttamaan toimintaansa loppuvuodesta Siun soten käynnistymisen vuoksi. Muutoksen yhteydessä viisi työntekijää tilitoimistoliikelaitoksesta siirtyi Siun talous oy:n palvelukseen.

2.2.7 Vakuutukset ja riskien hallinta

Kaupungin vakuutukset ovat Pohjola Vakuutus Oy:ssä. Lisäksi kaupungilla on oma sisäinen riskirahasto, jota kartutetaan sääntöjen mukaisesti tuloksen salliessa.

2.2.8 Velkaneuvonta

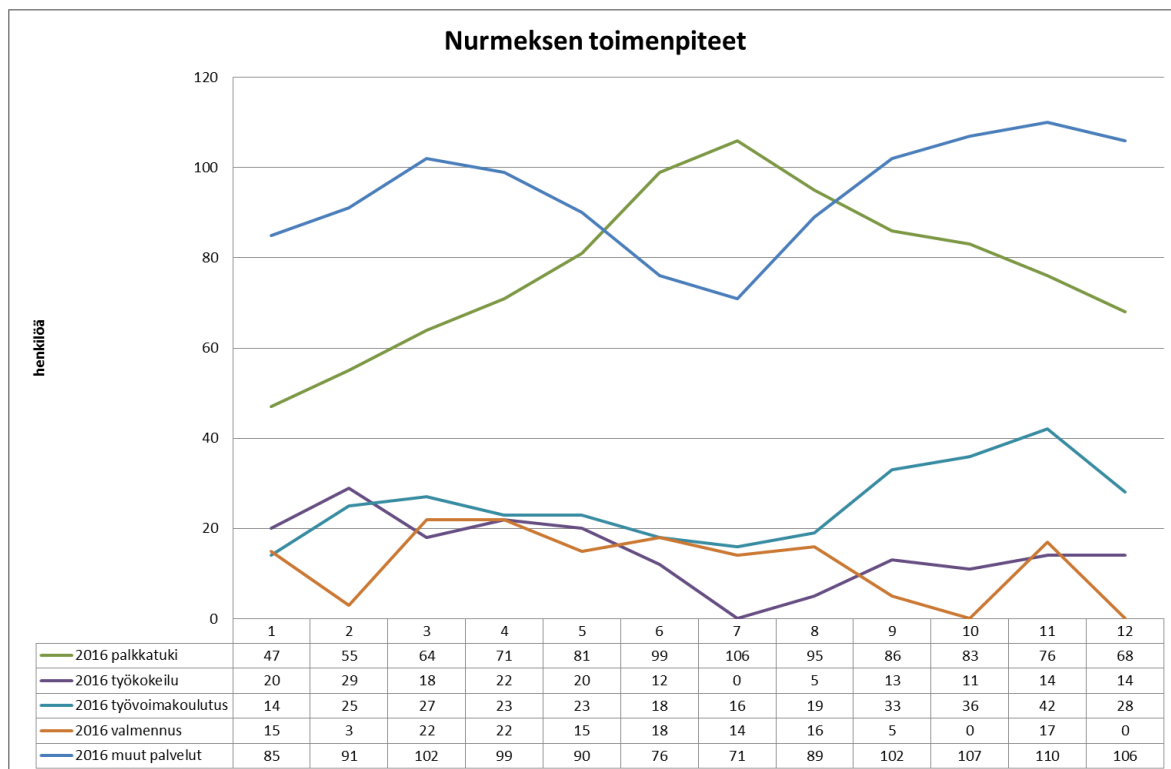
Joensuun kaupunki on tuottanut toistaiseksi voimassaolevalla sopimuksella 1.1.2010 alkaen palvelut koko Pohjois-Karjalan alueelle. Velkaneuvonnan sopimus ja kustannusten jaon periaate päivitettiin vuonna 2016. Uuden sopimuksen mukaisesti kunnat vastaavat yhteisvastuullisesti asukasluvun perusteella velkaneuvonnan kustannuksista, jos valtionosuus ei riitä kattamaan kuluja. Aiemmin talousvastuu on ollut yksin Joensuulla ja valtiolla.

2.2.9 Hyvinvointisuunnitelma

Nurmeksen uutta hyvinvointisuunnitelmaa kaudelle 2017-2020 valmisteltiin vuoden 2016 aikana ja se hyväksyttiin valtuustossa helmikuussa 2017. Uuden hyvinvointisuunnitelman painopisteinä ovat työllisyyden edistäminen, kaupungin hyvinvointityön roolin selkeyttäminen, perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja ikäihmisten hyvinvoinnin lisääminen.

2.2.10 Työllisyystoimet

Kaupungin työllisyystoimiin kuuluvat sosiaalihuoltolain ja kehitysvammalain mukainen työtoimintamukaisten toimien (kuntouttava työtoiminta, vammaisten henkilöiden ja kehitysvammaisten työtoiminta) lisäksi nuorten työpajatoiminta, jonka kaupunki ostaa Hyvärilän Nuorisokeskukselta. Kuntouttavan työtoiminnan kaupunki on NuVa-kuntayhtymän kautta hankkinut Honkalampi-säätiöltä ja Nurmeksen aktiivit työnhakijat ry:ltä. Lisäksi kaupungilla on omaa palkkatukityöllistämistä ja työllisyshankkeiden tukemisesta.

Taulukko 19 Nurmeksen eri työllistämistoimenpiteiden määrä ja vaihtelua vuonna 2016

2.2.11 Tuottavuusohjelman toteutuminen ja määrärahojen käyttö

Kaupunginhallituksen tuottavuusohjelma vuodelle 2016 oli 194 500 euroa ja se sisälsi Nuvalle siirtyneiden toimintojen henkilöstöjärjestelyitä 178 100 euroa sekä tuottavuus- ja muita muutoksia 16 400 euroa.

Tuottavuusohjelman toimenpiteistä valtuuston kokousmäärää vähennettiin yhdellä. Lisäksi teknisen viraston ja keskushallinnon asiakaspalvelut yhdistettiin teknisen viraston muutettua Kirkkokadulle. Työllisyystoimenpiteitä lisättiin vuoden aikana, mutta toimenpiteet eivät vähentäneet työmarkkinatuen kuntaosuutta edellisvuodesta, vaan työmarkkinatuen kuntaosuus nousi tuhat euroa. Työllistämistoimintaan ei löydetty toivottua määrää uusia yhteistyökumppaneita vuoden aikana ja talousarviossa yhteisöjen avustuksiin varattuja toimintaan määrärahoja jäi käyttämättä 180 200 euroa.

Kokonaisuudessaan keskushallinnon toimintakulut alittivat talousarvion 451 663 eurolla ja toimintakate oli 410 585 euroa muutettua talousarviota parempi. Suurin menojen alitus oli henkilöstökuluissa ja avustuksissa.

2.3 Maaseututoimi

2.3.1 Pielisen-Karjalan maatalouden yleistilanne

	Nurmes	Lieksa	Valtimo	YTA yht./keskim.
Tilalukumäärä	139	164	103	406
Peltoa vilj.ha	6531	7521	5412	19464
Peltopinta-ala/tila	46,98	45,86	52,54	47,94
Peruslohkojen.lkm	3120	3211	2163	8494
Maidontuottajia	42	57	35	134
Maitoa meijeriin	14 411 433	12 548 106	9 328 312	36 287 851
Maitoa tilaa kohti	343129	220142	266523	829795
Kuntien kautta maksetut tuet euroa	6 058 076	6 177 969	4 818 962	17 055 007

Tilat tuotantosuunnittain	Nurmes	Lieksa	Valtimo	YTA yhteensä
Lypsykarjatalous	42	57	36	135
Lihautojen kasvatus	8	10	10	28
Muu nautakarjatalous	7	2	11	20
Porsastuotanto	1			1
Lihajien kasvatus	2	1		3
Muu sikatalous mm. yhdistelmätuotanto	2			2
Kanamunien tuotanto	1	1		2
Lammastalous	3	3	1	7
Hevostalous	8	7	6	21
Viljanviljely	13	23	5	41
Erikoiskasvituotanto		1		
Kasvihuonetuotanto		2		
Puutarhakasvien viljely avomaalla	1	2		
Muu kasvituotanto	50	52	33	
Muu tuotanto tai toiminta	1	2		
Ei tuotanto/yritystoimintaa	1	1	1	
Yhteensä	140	164	103	407

Taulukko 20 Pielisen Karjalan maatalouden yleistilanne

Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Yhteensä
Nurmes	1	1	1	1	0	0	4
Valtimo	2	2	0	2	2	0	8
Lieksa	4	4	2	5	1	1	17
Yhteensä	7	7	3	8	3	1	29

Taulukko 21 Myönnettyt nuoren viljelijän tuet Pielisen Karjalassa

2.3.2 Kehittämistoiminta

Pielisen Karjalan maaseutuhallinnon neuvottelukunta

Pielisen Karjalan maaseutuhallinnon neuvottelukunta on kokoontunut tähän saakka kaksi kertaa. Ensimmäinen kokous pidettiin 1.3.2016 Valtimolla. Kokouksessa oli mukana Valtimon kunnanjohtaja Leena Mustonen. Toinen kokous pidettiin 11.5.2016 Lieksassa. Kolmas kokous pidettiin 24.10. Nurmeksessä. Em. kokousten lisäksi pidimme 22.3 Nurmeksessä neuvottelukunnan, Pikesin ja kuntajohtajien kanssa maatalouden kehittämis- ja organisointipalaverin.

Perinteiset EU-tuki-infot pidettiin tänäkin keväänä Nurmeksessä 8.4, Lieksassa 12.4 ja Valtimolla 13.4.

Ylä-Karjalan maatalouden kehittäjät

Vuoden 2013 lopussa toimintansa aloittanut vapaamuotoinen Pielisen Karjalan maatalouden kehittäjien työryhmä kokoontui vuonna 2016 yhteensä 4 kertaa: 12.1, 22.2, 10.10 ja 21.11 Nurmeksessä.

Pielisen Karjalan maatalousstrategia

Strategian visiona on nostaa Pielisen Karjala maakunnan ykköseksi maidon ja lihan tuotannossa ja olla omavarainen maaseutualue.

Vuonna 2014 asettelimme askelmerkkejä tulevia vuosia varten. Kevään 2014 nurmesta €uroiksi teemapäivä oli lähtölaukaus maatalousstrategian käynnistämiseksi ja joka jatkui kevään 2015 koulutuksilla.

Strategian tavoitteena on maidon- ja lihantuotannon kasvaminen 3 prosentin vuosivauhdilla.

TEHO - ohjelma

Teho-ohjelman julkistamistilaisuus pidettiin 5.9.2014 yrittäjän päivänä Nurmeksen torilla. Teho.-ohjelmasta laadittiin 18-kohtainen vuosille 2015–2019 ulottuva kehittämisohjelmanrunko. Varsinainen toiminta käynnistyi keväällä 2015 järjestetyillä metsä- ja nurmipäivillä. TEHO-ohjelman kaistoille on nimetty vastuuhenkilöt kehitys- ja tuloskeskustelujen yhteydessä. TEHO-ohjelmaa viedään eteenpäin mm. Pielisen Karjalan neuvottelukunnan, Pielisen Karjalan maatalouden kehittäjien, PIKES:n, ProAgrian ja MHY:n kanssa.

Teho-ohjelma on toiminut vuonna 2016 investointikaistan, kehittämisikaistan, kartoituskaista ja hallintokaista kautta.

Muu toiminta

Järjestimme tammi-helmikuussa yhdessä maaseudun sivistysliiton kanssa kyläpäälikköillat Lieksassa, Nurmeksessa ja Valtimolla.

Maaseutujohtaja Esko Saatsi osallistui kerran varautumisen maakunnallisen toimintamallityöryhmän kokoukseen. Maakuntaudistuksen valmistelun viljelijäpalveluita pohtivaan työryhmään hän osallistui yhteensä 5 kertaa.

2.4 Sivistystoimi

2.4.1 Sivistystoimi yleisesti

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa (v. 2014 15 kertaa, v. 2015 10 kertaa). Lautakunnan kokouksissa käsiteltiin 90 asiaa (v. 2014 103 asiaa, v. 2015 102 asiaa).

Kaupungin hallintosäännön mukaan sivistystoimessa on neljä päätoimialuetta: koulutuspalvelut, kulttuuripalvelut, vapaa-aikapalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut. Tulosalueita hallintosäännön mukaan on puolestaan perusopetuspalvelut, kulttuuri – ja vapaa-aikapalvelut, toisen asteen koulutus ja varhaiskasvatus. Nuorisopalvelujen toimintaa hoitaa Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilä Oy kaupungin ja Nuoriso – ja matkailukeskus Hyvärilä Oy:n välisellä sopimuksella.

Kaupunginvaltuuston 24.11.2016 tekemän päätöksen § 64 mukaisesti organisaatiouudistus astuu voimaan 1.6.2017. Muutoksen myötä sivistyspalvelut muuttuvat hyvinvointipalveluiksi. Hyvinvointipalveluissa on muutoksen jälkeen neljä tulosaluetta: varhaiskasvatuspalvelut, opetus- ja koulutuspalvelut, kulttuuripalvelut sekä vapaa-aikapalvelut. Tulosalueiden sisällä yksiköt ovat tulosityksiköitä. Hyvinvointipalveluihin kuuluu myös SiunSoten paikallinen neuvottelukunta joka mm. sovittaa yhteen kunta – sote – rajapintaan liittyviä toimintoja päätettyjen linjausten pohjalta.

Sivistystoimen toimintaa koordinoi vuoden 2016 aikana kaksi työryhmää, rehtorityöryhmä ja sivistystoimen työryhmä. Rehtorityöryhmään kuuluivat perusopetuksen ja lukion rehtorit, varhaiskasvatuspalvelujen aluejohtajat, sivistysjohtaja sekä perhepäivähoidonohjaaja. Sivistystoimen työryhmään kuuluivat museonjohtaja, kirjastotoimenjohtaja, vapaa-aikasihteeri, kulttuurisihteeri, sekä sivistysjohtaja. Rehtorityöryhmä kokoontui vuoden aikana 15 kertaa. Sivistystoimen työryhmä kokoontui vuoden aikana 15 kertaa.

Vuoden 2016 tuottavuusohjelma toteutui ohjelman mukaisesti. Tuottavuusohjelman toteuman loppusumma on 124 554 €.

Koulukuljetuksiin käytettiin määrärahoja vuonna 2016 yhteensä 810 541 € (v. 2015 818 000 €, v. 2014 831 000 €.) Voimassa olevien kuljetussopimusten hintojen indeksitarkistukset on tehty kevään 2016 aikana.

Pielisen Karjalan musiikkiopiston toiminnasta vuoden 2016 osalta maksettiin lisälaskua loppuselvityksen osalta 5565 €.

Perusopetuksen asiakaspalvelujen ostoihin kunnilta varattu määräraha ei riittänyt budjetoidusti vaan se ylittyi noin 50 000 eurolla. Tämä määräraha sisältää oppilaiden kotikuntakorvaukset lastensuojelulain mukaisesti.

Sivistyslautakunnan ja tulosalueiden tuloslaskelmat 22.2.2017 tilanteen mukaan ovat tämän pykälän oheismateriaalina. Sivistyspalvelujen vuoden 2016 toimintakatteen loppusumma on 22.2.2017 tilanteen mukaan 175 706 € ja tilikauden tulos 155 244 €.

2.4.2 Varhaiskasvatus

Sijaisten palkkamenoihin vaikuttivat pitkät sairauslomat; päiväkodeissa yli kolmen viikkoa kestäviä sairauslomia oli seitsemän, hoitovapaansijaisuus, 2 vanhempainvapaata ja

vuorotteluvapaansijaisuus. Pidempiaikaisia sijaisia tarvittiin myös henkilökunnan vuosilomien aikana. Lisäksi lyhempiä sairauslomia oli runsaasti vuoden 2016 aikana.

Ryhmäperhepäiväkodeissa yhtä hoitajaa kohden saa olla paikalla neljä lasta ja yleistyöajan piiriin kuuluvalla työntekijällä päivän pituus saa olla maksimissaan yhdeksän tuntia. Nämä yhdessä lasten pitkien hoitopäivien kanssa aiheuttavat välillä tilanteita, joissa joutuu palkkaamaan tilapäisen hoitajan yksittäisiksi päiviksi.

Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidontuki on kunnallisen tai tuetun yksityisen päivähoitopaikan vaihtoehto.

Kotihoidontukea saaneet perheet ja kotihoidontuen menot v. 2012 - 2016:

	2012	2013	2014	2015	2016
Perheiden lukumäärä	72	76	77	74	73
Lasten lukumäärä	109	117	122	118	111
Kotihoidontuen menot, €	319 848	341 100	378 000	351 790	350 548

Kotihoidontukea saavien perheiden ja lasten lukumäärä on vuoden keskiarvo. Kesäaikana kotihoidontuen piirissä olevien lasten lukumäärä lisääntyy jonkin verran, koska lapsia jää päivähoitosta pois ja perheet hakevat kotihoidontukea.

Kolmessa päiväkodissa työskenteli ryhmissä kaksi lastentarhanopettajaa, yksi lastenhoitaja ja päiväkotiapulainen. Hannilan Lemmikkien ryhmässä työskenteli lastentarhanopettaja, kolme lastenhoitajaa ja päiväkotiapulainen, koska ryhmä on tarvittaessa avoinna 24/7. Molemmissa pienryhmissä työskenteli varhaiskasvatuksen erityisopettaja, lastentarhanopettaja, lastenhoitaja, päiväkotiapulainen ja erityislapsen avustaja. Rekulan esiopetusryhmässä työskenteli lastentarhanopettaja ja koulunkäynninohjaaja sekä Pillipiipareiden ryhmässä työskenteli lastentarhanopettaja, kaksi lastenhoitajaa ja päiväkotiapulainen.

Nurmeksen varhaiskasvatus on jaettu kolmeen alueeseen:

Päivähoidon alueella 1 toimii päivähoito hallinto, Rekulan päiväkotia ja Porokylän päiväkotia. Alueella on Naperoiden ryhmäperhepäiväkotia. Ryhmäperhepäiväkodissa on 12 hoitopaikkaa 0 - 6 -vuotiaille lapsille. Rekulan päiväkodissa toimii yksi 24- paikkainen kokopäiväryhmä 3 - 6 -vuotiaille lapsille, pienryhmä saman ikäisille lapsille sekä Pörriäisten esiopetusryhmä. Porokylän päiväkodissa on 24- paikkainen esiopetusryhmä, jossa on myös päivähoitoa tarvitseville eskareille.

Päivähoidon alueella 2 toimii Hannilan päiväkotia ja kaksi ryhmäperhepäiväkotia. Ryhmäperhepäiväkodeissa on 24 hoitopaikkaa 0 - 6-vuotiaille lapsille. Vuorohoito on keskitetty kahteen ryhmään: 0-3-vuotiaat Kehäkadun Muksujen ryhmään sekä 3-6-vuotiaat Lemmikkien ryhmään. Viikonloppuisin lasten päivähoito tapahtuu Lemmikkien ryhmässä. Päiväkodissa toimii 24-paikkainen 5-6-vuotiaiden ryhmä, 24-paikkainen 3 - 6 -vuotiaiden vuororyhmä ja pienryhmä saman ikäisille lapsille.

Hannilan päiväkotia teki yhteistyötä Hyvärilän matkailu- ja nuorisokeskuksen kanssa. Hyvärilästä tuli syksyllä slovenialainen opiskelija oppimaan työn kautta kieltä ja kulttuuria.

Perhepäivähoidossa työskenteli 15 perhepäivähoitajaa omassa kodissaan. Heistä viidellä oli ns. ylisuuri ryhmä ja toinen perhepäivähoitaja työparina. Lasten kotona työskenteli yksi perhepäivähoitajaa 4 kuukauden ajan. Perhepäivähoidossa työskenteli yhteensä 21 perhepäivähoitajaa. Henkilöstöjaosto päätti 6.10.2016, että perhepäivähoitajien kuukausipalkkakokeilu muutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi.

Vesselien ryhmäperhepäiväkotiryhmä toimii kotona työskentelevien perhepäivähoitajien lasten varahoitopaikkana. Ryhmässä oli omia vakituisia hoitolapsia kahdeksan. Vesseleiden ryhmä toimii määräaikaisena vuoden 2018 kesäkuun loppuun saakka.

Päiväkotien ja ryhmäperhepäiväkotien käyttöasteet (%) v. 2012 - 2016:

	2012	2013	2014	2015	2016
Hannila	81,55	70,39	66,24	64,19	67,38
Porokylän päiväkot				66,22	68,97
Rekula	85,47	84,71	83,95	84,97	80,65
Muksujen ryhmäperhepäiväkot	73,17	68,97	62,45	50,82	61,44
Naperoiden ryhmäperhepäiväkot	85,75	83,75	79,10	72,95	69,98
Pirpanoiden ryhmäperhepäiväkot	92,47	80,38	78,08	65,80	69,08
Vesselien ryhmäperhepäiväkot	65,90	70,57	73,53	78,59	74,84
Nappuloiden ryhmäperhepäiväkot	49,09	82,78	68,52		
Tenavien ryhmäperhepäiväkot	79,10	84,37	76,06		

Päiväkotien ja ryhmäperhepäiväkotien täyttöasteet (%) v. 2016

	2016				
Hannila	102,92				
Porokylän päiväkot	88,05				
Rekula	118,16				
Muksujen ryhmäperhepäiväkot	126,89				
Naperoiden ryhmäperhepäiväkot	117,31				
Pirpanoiden ryhmäperhepäiväkot	118,10				
Vesselien ryhmäperhepäiväkot	334,72				

Ilta - ja viikonloppuhoidon tarve on lisääntynyt. Esiopetus vaikutti päiväkotien käyttö- ja täyttöasteeseen, hoitopäiviin sekä päivähoitomaksuihin alentavasti. Kokopäiväisiin esiopetusryhmiin oli sijoitettuna esioppilaita, jotka ei tarvinneet lainkaan varhaiskasvatuspalveluita. Kesäaika alensi koko vuoden käyttöprosenttia, koska vanhemmat varasivat enemmän hoitopäiviä lapsilleen kuin tarvitsivat. Myös lasten sairauspoissaolot pienensivät käyttöasetta. Ryhmäperhepäiväkotien käyttöasteeseen vaikutti vanhempien vuorotyön lisäksi lasten ikä; päivähoiton piiriin tuli paljon pieniä lapsia. Käyttöasteita alentaa myös käytössä olevat toimintapäivävaihtoehdot, (10, 15 ja 21 päivää kuukaudessa), esimerkiksi 15 päivää kuukaudessa oleva lapsi vie yhden hoitopaikan lapsiryhmissä. Toimintapäiviin tuli muutos 1.8.2016 alkaen. Taloudellisen tilanteen heikkeneminen näkyi syksyn aikana alempien toimintapäivävaihtoehtojen lisääntyneenä käyttönä (lomautukset, työttömyys). Ryhmien käyttöasteisiin vaikutti erityistä tukea tarvitsevien lasten tarpeiden huomioiminen. Koulukadun määräaikaisen ryhmäperhepäiväkotin Vesseleiden täyttöasteita nostaa perhepäivähoidon varahoidosta lasten vaihtuvuus.

Maksuperusteet määritteli uudelleen kevään aikana 2016 aikana sivistyslautakunta. Nurmeksien sivistyslautakunta päätti subjektiivisen varhaiskasvatuksen rajaamisesta 26.2.2016 § 28, päätös astui voimaan 1.8.2016. Asia otettiin uudelleen käsiteltäväksi

4.1.2016 ja sivistyslautakunta päätti purkaa subjektiiviseen varhaiskasvatukseen koskevan rajauksen 1.1.2017.

Joulukuussa kirjoilla eri lapsiryhmissä oli Hannilan päiväkodissa 60 lasta, joista kolme esikoululaista ja yksi koululainen käytti esikoulun lisäksi vuorohoitoa iltaisin ja viikonloppuisin. Rekulan päiväkodissa kirjoilla oli 51 lasta, joista 1 lapsi oli kahden paikalla. Porokylän päiväkodilla kirjoilla 21 esikoululaista, joista yksi lapsi oli kahden paikalla. Ryhmäperhepäiväkodeissa kirjoilla oli Muksujen alle 3- vuotiaiden ryhmässä 14 lasta, joista yksi oli kahden paikalla, Naperoiden 9 kk – 6 – vuotiaiden ryhmässä 13 lasta ja Pirpanoiden 9 kk – 6- vuotiaiden ryhmässä 13 lasta. Vesseleiden varahoitoryhmässä oli kahdeksan omaa sijoitettua lasta ja 4 paikkaa avoimena perhepäivähoidon varahoitoa tarvitseville lapsille.

Päivähoidon piirissä olleet lapset v. 2012 - 2015 (tilanne 31.12.) ja hoitopäivät:

	2012	2013	2014	2015	2016
Päiväkodeissa:					
kokopäivähoito	41	31	46	55	61
osapäivähoito	39	44	34	45	46
Perhepäivähoito:					
kokopäivähoito	119	151	130	120	106
osapäivähoito	16	15	6	7	11
Hoitopäivät:					
Päiväkodit:					
kokopäivähoito	7 118	6 343	6 276	7 509	8637
osapäivähoito	5 913	6 051	6 160	6 154	7244
Perhepäivähoito					
kokopäivähoito	22 738	21 866	21 500	19 861	17 413
osapäivähoito	1 814	2 117	1 318	963	1 600

Syksyllä 2016 perhepäivähoidossa oli vähemmän lapsia, mikä näkyy kokopäivähoidon määrän laskulla.

2.4.3 Esiopetus

Päiväkodeissa esiopetusta sai keväällä 2016 Rekulassa 21, Porokylän päiväkodissa 20 ja Hannilassa 29. Syksyllä vastaavat luvut olivat 20, 21 ja 22. Esiopetuksessa järjestettiin koulukuljetus niille lapsille, joiden koulumatka oli yli 1 km ja jotka olivat päiväkodeissa pelkästään esiopetuksessa.

2.4.4 Perusopetus

Perusopetusta järjestettiin Kirkkokadun (1-9 luokat) sekä Porokylän (1-6 luokat) kouluissa.

Vuosiluokkien 1-6 yhteinen oppilasmäärä oli tilastointipäivänä 20.9. yhteensä 416 (421) oppilasta.

Valtion tukemaa, yleisopetuksen 1-2 - luokkalaisille ja erityisen tuen oppilaille tarkoitettua iltapäivätoimintaa toteutettiin Kirkkokadun ja Porokylän kouluilla. Toimintaan osallistui 62 (67) oppilasta.

Yläkoulun oppilasmäärä oli tilastointipäivänä 20. syyskuuta 214 (220).

Yläkoulun oppilasmäärän negatiivinen muutos on ollut vuosien 2009 - 2016 välisenä aikana 72 (66) oppilasta.

Keväällä sai perusopetuksen päättötodistuksen 78 (61) nuorta, jotka kaikki saivat jatko-opintopaikan toisella asteella.

Koko perusopetuksen oppilasmäärä oli 630 (641). Perusopetuksen oppilasmäärän kehitys viimeisen 14 vuoden aikana käy ilmi seuraavasta taulukosta:

Vuosi	1-9 luokkien oppilasmäärä
2003	1025
2004	971
2005	929
2006	884
2007	838
2008	776
2009	746
2010	722
2011	674
2012	677
2013	661
2014	651
2015	641
2016	630

Valtion erityisavustusta vuonna 2016 saatiin seuraaviin kehittämishankkeisiin:

- Kerhotoiminnan kehittämishankkeen valtion rahoitusosuus 8 000 €
- Liikkuva – koulu hanke 4 000 €
- Opetuksen tasa-arvo kehittämishankkeen valtion rahoitusosuus 57 000 €
- Erasmus – hanke Kirkkokadun koulu 20 052 €
- Erasmus – hanke lukio 25 000 €

Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 22 (19) eri kerhoa, jotka kokoontuivat 211 (149) kertaa ja toimivat yhteensä 260,55 (211,5) tuntia.

Koulujen lukuvuosi- ja työsuunnitelmat jotka sivistyslautakunta on hyväksynyt, ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Lukuvuosisuunnitelmien pienet muutokset joista lautakunta on erikseen päättänyt, ovat koskeneet koulujen tekemiä opintoretkiä.

Uudet opetussuunnitelmat otettiin vaiheittain käyttöön siten, että vuosiluokat 1-6 siirtyivät uuden opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen 1.8.2016 alkaen. Tämän jälkeen yläkoulun luokat siirtyvät vuosiluokka kerrallaan uuden opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen.

2.4.5 Lukio

Nurmeksen lukion kuraattoripalvelut hankitaan ostopalveluna Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymältä. Yhteinen kuraattori on tavattavissa Nurmeksen kampuksella kahtena päivänä viikossa (torstai ja perjantai). Molemmilla oppilaitoksilla, ammattiopistolla

ja lukiolla, on omat oppilaitoskohtaiset opiskeluhuoltoryhmänsä. Näiden ryhmien tarkoituksena on keskittyä oppilaitoksen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen sekä nuorten kasvun, oppimisen ja opiskelun ongelmien ennaltaehkäisyyn. Ryhmässä on mukana opiskelijakunnan edustus sekä myös opiskelijakunnan ohjaava opettaja. Lukion koulukohtainen opiskelijahuoltoryhmä kokoontuu suunnitelman mukaisesti 3 kertaa lukuvuodessa.

Oppilaitoskohtaisen opiskelijahuoltotyöryhmän toiminnan tärkeimmät tiedonlähteet ovat erilaiset kyselyt. Opiskelijat osallistuvat säännöllisesti Kouluterveyskyselyyn sekä vuosittaisiin tulo- (1. vl), olo- (2. vl) ja päättökyselyihin (3. vl). Kampuksella toteutetaan joka syksy koulun alkaessa poistumisharjoitus.

Kouluterveydenhoitaja oli tavattavissa koululla tiistaisin ja keskiviikkoisin, koululääkäri ajanvarauksen kautta.

Kampuksella on yhteinen Kestävän kehityksen ohjelma, jonka puitteissa kiinnitetään huomiota myös opiskeluympäristöön ja opiskelijoiden hyvinvointiin.

Ammattiopiston erityisopettaja on palkattuna sivutoimiseksi tuntiopettajaksi huolehtimaan koulumme erityisopetuspalveluista. Järjestelmä toimii hyvin ja voimme heti lukiouran alusta alkaen huomioida erityisjärjestelyjä tarvitsevat nuoret sekä valmistella ylioppilaskirjoituksia varten tarvittavat lausunnot. Usein pelkkä lisäaika kokeissa helpottaa opiskelujen sujumista. Erityisjärjestelyjä tarvitsevien nuorten määrä on lisääntymään päin, sama trendi on koko Suomessa. Haetut erityisjärjestelyt liittyvät lähinnä kuullun kokeiden pidennettyihin taukoihin sekä lisäaikaan kirjallisissa ja sähköisissä kokeissa.

Ylioppilastutkintolautakunta on siirtynyt sähköiseen asiointiin, jota kautta myös erityisjärjestelyhakemukset lausuntoineen täytetään sekä lähetetään.

Lukion oppilaskunnalle on varattu 1.000 euron määräraha toimintansa tukemiseen ja opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseen. Tämän rahan opiskelijakunta käyttää itse päättämällään tavalla. Lisäksi käyttösuunnitelmaan on varattu määräraha lukion tilojen viihtyvyyden parantamiseen. Opiskelijat ovat mietineet teemailtapäivässä toimenpiteitä viihtyvyyden parantamiseksi. Näiden pohjalta tullaan tekemään mm. viihtyvyyttä lisääviä hankintoja.

Lukion tutor-opiskelijoiden ryhmä toimii aktiivisesti. Koulutuksessa tehdään yhteistyötä ammattiopiston tutoreiden kanssa. Tutor-opiskelijat järjestivät mm. 1. vuosiluokan ryhmäytymispäivän Hyvärilässä, suunnittelivat ja toteuttivat avoimien ovien päivää sekä lukion markkinointia oman yläkoulun sekä Valtimon koulun oppilaille. Uusia-tutoreita koulutus pidetään tuttuun tapaan Keskustan koululla 3.4.2017.

Lukiolla jatkoj kokopäiväinen opinto-ohjaaja, jonka työpanoksesta suuri osa liittyy hyvinvointiin, opintojen etenemiseen ja jatko-opintosuunnitelmien laatimiseen. Opinto-ohjaaja toimii myös maakuntakorkeakoulun koulutuskoordinaattorina paikkakunnalla.

Lukiolla ja ammattiopetuksella on yhteinen Verso-järjestelmä (vertaissovittelu), jonka puitteissa käsitellään erilaisia riitatilanteita ym. Tiedossa on vuoden 2016 aikana yksi sovittelutehtävä lukion opiskelijoiden tai henkilökunnan keskuudessa.

Lukio on asettanut tavoitteeksi, että 40 % nurmeksalaisista perusopetuksen päättävistä nuorista hakeutuu paikkakunnan lukioon. Tavoitteeseen on likipitään päästy, sillä nurmekselaisten lukiolaisten osuus ikäluokasta oli 39 % syksyn tilastointipäivänä.

Lukiota markkinoitiin laajemmassa mittakaavassa 8. luokkalaisten pajapäivässä sekä 9. luokkien avoimien ovien päivässä.

Opiskelijamäärä lisääntyi edellisestä tilastointipäivästä ja nyt lukio on kokonaisuudessaan kaksisarjainen; syksyllä 2016 lukiossa oli opiskelijoita 19 % edellisvuotta enemmän. Markkinoinnissa on tärkeää huomioida Valtimon koulu, josta lukiossamme opiskeli syksyllä 2016 yhteensä 20 nuorta.

2.4.5.1 Koulutuksen laadun kehittäminen

Lukiomme keskeisimmät kehittämiskohteet ovat uuden opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri, mukaan lukien opetuksen ja arvioinnin kehittäminen.

Tieto- ja viestintätekniikan käyttöä erityisesti opiskelijoiden vuorovaikutusta lisäävässä opiskelussa kehitetään. Sähköisiä kokeita harjoitellaan kurssikokeiden yhteydessä.

Useammalla kustantajalla on perinteisten kirjasarjojen lisänä myös sähköisiä materiaaleja sekä arvioinnin välineitä. Varsinaiseen uuden sähköisen ylioppilaskokeen järjestelmään, Abittiin, tutustutaan tekemällä opettajien luomia kokeita. Abitin kehittyessä koetehtävät voivat sisältää tekstin lisäksi kuvia ja videoita. Samoin opiskelijat voivat liittää vastauksiinsa muutakin kuin pelkkää tekstiä.

Abitti-järjestelmää on testattu omatahtisesti kaikissa lukiossa sekä järjestämällä valtakunnallisia harjoituskokeita. Syksyn 2016 ylioppilaskokeessa oli maantieteessä ensimmäistä kertaa sähköinen koe. Keväällä 2017 tulevat uusina aineina psykologia ja yhteiskuntaoppi. Sähköiset kokeet järjestetään lukion omassa atk-luokassa, kirjallisten kokeiden ollessa Kirkkokadun koulun alasalissa.

Opiskelijoiden tvt-taitoja vahvistetaan 1. vuosiluokan opiskelijoille tarjottavilla opiskelutekniikan (OP2) ja tietotekniikan (AT1) kursseilla.

Koulun kurssitarjontaa (koulukohtaiset kurssit) päivitetään säännöllisesti. Erityisesti kansainvälisyyteen kannustava toiminta on aktiivista (Erasmus, yrittäjyyskasvatusprojekti, Nadvoitsy –yhteistyö, Cern-matkat jne.). Ylioppilaskirjoitusaineissa tarjotaan lyhyitä lisäkursseja, samoin kuin 1. vl perusopetuksen oppimääriä kertaavia tukikursseja (matematiikka, ruotsi, englanti ja äidinkieli).

Opettajia on rohkaistu osallistumaan oman alansa täydennyskoulutuksiin. Tavoitteena on että jokainen opettaja osallistuu vähintään yhteen koulutuspäivään kuntakohtaisten VES-koulutuspäivien lisäksi. Tämä tavoite ei toteutunut kaikkien lukion opettajien osalta.

2.4.5.2 Seutuyhteistyö

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön ensimmäisellä vuosiluokalla 1.8.2016 alkaen. Uusi opetussuunnitelma tehtiin yhdessä Lieksan lukion kanssa.

Lyhyiden kielten opiskelussa tehdään yhteistyötä pelkästään Lieksan lukion kanssa. Opiskelijamme osallistuvat tietokoneen välityksellä samanaikaisopetukseen venäjässä, saksassa ja ranskassa. Lieksan opettaja käy koeviikolla pitämässä pohjatunnit Nurmeksessa. Laitteistot ym. toimivat varsin hyvin. Ainut ongelma suunnittelun kannalta on oppituntien eri alkamis- ja päättymisajat kouluillamme.

Kiteen, Tohmajärven, Kesälahden, Kontiolahden, Outokummun, Polvijärven, Juuan, Nurmeksien ja Lieksan lukioden rehtorit pitivät tapaamisia, joissa mietittiin mm. erilaisia

yhteistyömuotoja. Vuoden 2016 tapaamisissa käsiteltiin opetussuunnitelmauudistusta, uusien teemaopintojen toteuttamista sekä kesäkurssien järjestämistä yhteistyössä.

Kahdentutkiminnon yhteistyö jatkui entiseen malliin. Sekä Valtimon että Nurmeksen ammattiopistojen opiskelijat osallistuvat lukio-opintoihin Nurmeksessa. Kahdentutkiminnon opiskelijoita on yhteensä 7 kappaletta. Nurmeksen ammattiopiston opiskelijat (5 kpl) opiskelevat ns. yhteistoiminta-ajoilla ollen mukana päivälukion ryhmissä. Valtimolaiset (2 kpl) opiskelevat iso-verstaan verkkokursseilla ja heillä on silloin tällöin tapaamisia Nurmeksen lukion lehtoreiden kanssa.

Aikuisia aineopiskelijoita on 2 kappaletta, jotka haluavat vahvistaa lähinnä matemaattisia aineita sekä kieliä jatko-opintojaan varten. Tutkintotavoitteellisia aikuisopiskelijoita on yksi.

Nurmeksen lukio jatkaa Itä-Suomen yliopiston yhteistyöoppilaitoksena sekä järjestää maakuntakorkeakouluopintoja.

2.4.5.3 Kampus-yhteistyö

Hyvää yhteistyötä ammattiopiston ja lukion välillä jatkettiin myös vuonna 2016. Erityisopetuksen lisäksi tietotekninen apu on ollut lähes korvaamatonta. Syksyllä 2014 alkanut yhteistyö kuraattoripalveluissa jatkui.

Yhteisinä työryhminä jatkoivat Kestävän kehityksen työryhmä sekä Kampuksen yhteinen OHTR, opiskelijahuoltolain uudistuksessa on tärkeää että oppilaitokset vaihtavat myös yhteisöllisiä kokemuksia, onhan opiskelijoillamme mm. yhteiset tilat, ruokailu jne.

Tammikuussa järjestettiin yhdessä ammattiopiston kanssa avoimien ovien päivä (9. luokat). Ajankohta oli aikaisemmasta poiketen myöhäisempi, lähempänä varsinaista yhteishakua jatko-opintopaikkoihin.

Tulevana syksynä tulemme siirtämään avoimien ovien päivän entiselle paikalleen marraskuuhun.

Ns. pajapäivä (8. luokat) pidettiin keväällä 27.4.2016. Yläkoulun nuoret kiertelivät heitä kiinnostavissa työpajoissa molemmissa oppilaitoksissa.

Opiskelijoiden välinen yhteistyö näkyy mm. vanhojen tansseissa, joissa oli mukana myös ammattiopiston opiskelijoita.

2.4.5.4 Resurssit

Lukiolla ei ollut merkittäviä taloudellisia resurssipuutteita.

Lukion tuntikehys on riittävä opiskelijoiden valitsemien kurssien toteuttamiseksi. Vaikka opiskelijamäärä kasvoi edellisestä lukuvuodesta, ei lukion tuntikehys kasvanut. Keskimääräinen ryhmäkoko (16,1 opiskelijaa/opetusryhmä) oli suurempi kuin edellisenä lukuvuonna.

Kaikissa kirjoitettavissa aineissa on kelpoiset opettajat. Kaikilla opettajilla on korkeakoulututkinto ja suoritettuna opettajan pedagogiset opinnot. Opettajista 94 % täyttää kaikki viran kelpoisuusehdot.

Täydennyskoulutukseen pääsivät sitä esittäneet opettajat. Lukion opettajat järjestivät oman tyky-illan keväällä 2016.

Lukiomme tietotekniikan kehityshanke jatkui ja hankerahalla hankittiin koulutusta ja välineitä. Hanke loppuu vuoden 2017 lopussa.

Lähiliikuntapaikan Keskustan urheilukentän saneeraus saatiin valmiiksi. Lukio ja ammattiopisto valmistelevat yhteistä Liikkuva koulu –kehittämishanketta.

2.4.6 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston opetustunteja toteutui vuoden 2016 aikana yhteensä 5082 (5364). Nurmeksessa järjestettäviin kursseihin käytettiin 3994 (4312) tuntia ja Valtimolla 1088 (1052) tuntia. Toteutuneita kursseja oli yhteensä 255 (252), joista Nurmeksessa toteutettiin 196 (197) kurssia ja Valtimolla 59 (55). Brutto opiskelijamäärä oli yhteensä 3703 (3591), joista naisia yhteensä 3041 (2898). Alle 16-vuotiaille suunnattuja taideaineiden koulutuksia kokonaistuntimäärästä oli 420 (317), aikuiskoulutukseen käytettyjä tunteja 4662 (5047). Suurin tuntimäärä aineryhmittäin kohdistui taito- ja taideaineisiin (musiikki, teatteri ja tanssi, kuvataiteet, muotoilu ja kädentaidot) ollen yhteensä 2857 (3178) tuntia. Kielten osuus (englanti, ranska, venäjä, espanja, italia, saksa, muut kielet) oli yhteensä 510 (560) tuntia. Kulttuurin ja kirjallisuuden tuntimäärä oli yhteensä 118 (129), tietotekniikan 162 (82), luonnontieteiden 15 (39), liikunnan 984 (974) ja terveydenhoidon 16 (16). Kansalaisopiston rehtorin tehtävät on liitetty sivistysjohtajan tehtäviin. Kansalaisopiston toimistossa työskentelee lisäksi yksi toimistos sihteeri jonka tehtäviin kuuluu myös lukion toimistosihteerin tehtävät.

Uudet kurssimaksut on otettu käyttöön 1.8.2015 alkaen. Uudet kurssimaksut koskevat kaikkia kansalaisopiston järjestämiä kursseja. Kurssimaksutuotot olivat vuonna 2016 yhteensä 51 037 euroa, vuonna 2015 vastaavasti yhteensä 44 631 €. Kurssimaksutuotot kasvoivat täten edellisvuodesta 6406 €. Vuonna 2014 kurssimaksutuotot olivat yhteensä 37 496 €. Vuosien 2014 – 2016 aikana kurssimaksutuottojen lisäys on täten 13 451 €. Kurssimaksutuottojen kasvu selittyy sekä brutto - opiskelijamäärän kasvulla (112) että hintoihin tehdyistä tasokorotuksista.

2.4.7 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen henkilökuntaan kuuluvat kulttuurisihteeri Marjo Säkkinen sekä Hannikaisen salin ääni- ja valoteknikot Matti Kärki ja Panu Similä. Kesän aikana ääni- ja valoteknikoiden sijaisena työskenteli Hannikaisen salissa Severi Kärki.

Nurmeksens kulttuuripalvelut oli vuoden 2016 aikana mukana 83 (73) tilaisuuden järjestelyssä.

Koko vuoden kävijämäärä tilaisuuksissa oli 6 364 (4 625). Maksullisia tilaisuuksia oli 54 (42) kappaletta, joissa oli yleisöä yhteensä 3 070 (1 794). Yleisölle maksuttomia tilaisuuksia oli 29 (31) kappaletta, ja niihin osallistui 3 294 (2 800) henkilöä.

Nurmes-talon galleria Tykossa järjestettiin 10 (10) näyttelyä, joissa vieraili yhteensä 40 410 (30 730) henkilöä. Kävijämäärän huomattava nousu selittyy paikallisten tekijöiden näyttelyillä.

Nurmeksens Joulumusiikki järjestettiin 24. kerran 26.11.–18.12.2016. Taiteellisena johtajana oli kuudetta vuotta oopperalaulaja Jussi Merikanto. Joulumusiikin uusi avaus oli yhteistyössä Hyvärilä Nuoriso- ja matkailukeskuksen kanssa PielisAreenalla toteutettu

suuri pikkujoulutapahtuma.

2.4.7.1 Lastenkulttuuritarjonnan kehittäminen

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen piirissä olevat lapset tavoitettiin järjestämällä heille omaa tarjontaa: Vaarakollektiivin Hamlet-näytelmä kaikille 1.-3. luokkalaisille tammikuussa, tanssiteatteri Minimim Hei kela! -esitys kaikille 4.-6. luokkalaisille toukokuussa, Tuubakimalainen-konsertti Hannilan, Rekulan ja Porokylän päiväkodeissa toukokuussa ja Konsertti joka kouluun - konsertit kaikille perusopetuksen oppilaille marraskuussa. Kaikissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa oleville konsertoi marraskuussa Pentti Rasinkangas.

2.4.7.2 Hannikaisen sali

Hannikaisen salin profiilin kohottamisessa on edelleen kehitettävää, vaikka loppuunmyytyjä ja täysiä saleja oli vuoden aikana muutamia.

Hannikaisen salin tekninen kalusto halutaan pitää ajanmukaisena ja tarpeisiin sopivana. Uusi valkokangas asennettiin huhtikuussa, ja myös muut elokuvatoimintaa tukevat pienemmät hankinnat toteutuivat. Valkokankaan uusimiseen saatiin tuki Suomen Elokuvasäätiöltä. Myös salin valokalustoa päivitettiin vuoden aikana.

Ääni- ja valomestareille pystytettiin palkkaamaan ammattitaitoinen kesälomien sijainen. Nurmes-talon ulkopuolisia työtehtäviä muiden kuin kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa saatiin vähennettyä.

2.4.7.3 Nurmes-talon toimijoiden yhteistyö

Nurmeksen museon kanssa käynnistyi Nurmeksen vanha kauppala -projekti ja Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumien suunnittelu. Nurmes-talon Helmiviikko toteutettiin helmikuussa, ja mukana olivat kaikki talon toimijat: museo, kirjasto, Nurmeksen Seppöjen tanssijaosto ja Pielisen Karjalan musiikkiopisto.

2.4.7.4 Yhteistyöprojektit yhdistysten ja muiden paikkakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa

Karjalaiset laulujuhlat järjestettiin kesäkuussa. Nurmes-talo oli yksi tapahtumapaikoista, ja kulttuuripalvelujen henkilökunta oli mukana juhlien toteutuksessa. Nurmeksen kesäakatemiaa ja kesäkonsertteja tuettiin taloudellisesti, ilmaisilla tiloilla ja kulttuuripalvelujen henkilökunnan työpanoksella.

Kynsiniemen kyläteatterilla oli näytöskausi Hannikaisen salissa loka-marraskuussa. Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumien suunnittelu ja yhdistysten aktivointi aloitettiin elokuussa tapaamisilla, joita jatkettiin kuukausittain vuoden loppuun asti.

2.4.7.5 Vuosi- ja kohdeavustusten jako

Avustusten jakamisessa pyrittiin kiinnittämään huomiota toiminnan vaikuttavuuteen. Toukokuussa jaetusta avustussummasta (13 000 euroa) yleisötilaisuuksien järjestämiseen kohdentui 70 prosenttia.

2.4.8 Pielisen Karjalan Musiikkiopisto

Nurmeksen kaupunki ostaa musiikkiopistopalvelut Pielisen Karjalan musiikkiopistolta. Nurmeksen toimipisteessä opiskeli kertomusvuoden syksyllä (20.9.2016) perusasteella 50

(54) opiskelijaa ja opistoasteella 4 (3) opiskelijaa. Musiikkileikkikoulussa oli 15 (8) oppilasta ja avoimella osastolla 1 (1) oppilas. Musiikkiopisto keräsi Nurmeksesta lukukausimaksuja 15 802 € (16 721 €). Nurmeksen kaupunki maksoi musiikkiopistopalveluista 54 565 € (54 656 €).

Nurmeksen kaupungin kuntaosuus (49 000 euroa) ylittyi 5 565 eurolla. Musiikkiopistolta saadun selvityksen mukaan lisälasku johtui lukukausimaksujen jäämisestä talousarvioon kirjattua tavoitetta vähäisemmiksi ja varhe-maksujen ennakoimattomasta kasvusta.

2.4.9 Kirjastopalvelut

2015 kirjastojärjestelmän vaihto tuntui vielä merkittävästi Nurmeksen kirjaston toiminnassa. Vuoden 2016 aikana Koha-kirjastojärjestelmän ongelmat vähenivät huomattavasti ja sekä kirjaston työntekijät että asiakkaat tottuivat käyttämään järjestelmää. Toiveita järjestelmän kehittämiseksi on tullut vielä vuoden aikana jonkin verran.

Tällä hetkellä tilastointiin liittyy yhtenä isompana tekijänä se, että Nurmeksesta maakuntaan menevät lainat eivät rekisteröidy Nurmeksen kirjaston tilastoihin. Toisaalta muista kirjastoista meidän asiakkaillemme lainattava aineisto tilastoituu meidän lainoiksemme. Vaikka saamme muualta Nurmekseen kirjoja joissa on pidemmät varausjonot, ongelmana on kuitenkin se että uusia kirjoja on vähemmän tarjolla uutuushyllyssä. Huomattava osa uusista menee maakuntaan lainaan. Tämäkin osaltaan laskee lainatilastoja kun asiakkaat eivät löydä niin helposti uutta lainattavaa aineistoa. Nurmekselaisetkin ovat tosin vähitellen tottuneet tekemään varauksia, mutta määrä voisi olla paljon suurempikin.

Kirjaston vuodelle 2016 asetettuihin tavoitteisiin ei kaikilta osin päästy. Asiakkaille pystyttiin tarjoamaan laadukkaat palvelut ja heille tiedotettiin niistä mm. kirjastossa, kirjaston Facebook-sivuilla ja paikallislehdessä. Lainojen määrä sen sijaan jatkoi laskua, mutta kävijämäärät nousivat. Nurmeksen lainat maakuntaan eivät siis näy meidän tilastoissa ja viime vuosi oltiin kokonaan Vaarakirjastoissa, kun 2015 ensimmäinen kolmannes olimme vielä Pielisen kimpassa. 2016 pääkirjastosta lainattiin 180 647 lainaa, kun 2015 luku oli 194 437. Asukaskohtaisissa tilastoissa oli laskua edellisvuoteen. 2016 lainoja/asukas oli 22,91 kun 2015 luku oli 24,3. Kirjastoauton osalta pysäkkitarpeita seurattiin jatkuvasti ja aikatauluihin tehtiin muutoksia asiakkaiden tarpeiden mukaan ja reittien järjeistämiseksi. 2016 auto oli korjausten vuoksi pois liikenteestä poikkeuksellisen paljon. Fyysisiä käyntejä kirjastossa ja kirjastoautossa kirjattiin 117 947, jossa oli 1,1 % kasvua. Varmaa tietoa lainalukujen laskun ja kävijämäärien nousun epäsuhdalle ei ole, mutta asian saattaa selittää se että asiakkaat lainaavat vähemmän aineistoa henkeä kohti.

Asiakkaille voitiin tarjota kattavat aukioloajat ja monipuoliset palvelut. Näyttelyjä oli 16 ja erilaisia tapahtumia järjestettiin 38. Yhteistyötä kirjaston ulkopuolisten tahojen kanssa saatiin lisättyä. Nurmes-kodissa järjestettiin kirjaston esittely ja keskustelutilaisuus. Kyrölän palvelukeskuksessa ja Nurmeksen kodissa vieraili Runomies, joka esitti lauluja ja runoja asukkaiden toiveiden mukaan. Tämän tyyppisen yhteistyön kehittämiseksi olisi kysyntää myös jatkossa. Kouluille järjestettiin kirjastonkäytön opetuksia 22 ja satutuokioita ja -elokuvia yhteensä 13. Ylä-Karjalan luonnonystävien kanssa järjestettiin ”Luonto lainassa” tapahtuma ja Nurmeksen Marttojen ja kansalaisopiston lukupiirin kanssa novellikoukkuja. Myös Nurmeksen kameraseuran sekä Nurmeksen museon ja kulttuuritoimen kanssa tehtiin yhteistyötä. Henkilökunta sai maakuntakirjaston ja AVI:n järjestämää täydennyskoulutusta.

Kirjastossa myytiin poistettua kirjastoaineistoa. Kesällä kirjastoauto oli yhdellä iltatorilla, jossa autosta myytiin poistettua aineistoa ja samalla markkinoitiin kirjastoa.

2.4.10 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut koostuu liikunta- ja nuorisotyöpalveluista. Varsinaisen nuorisotyön ja Nuortenpaja Apajan palvelut ostettiin Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilä Oy:ltä.

Varsinaisen nuorisotyön toimintamuodot pysyivät ennallaan. Nuokkari oli avoinna viitenä päivänä ja käyntikertoja kertyi 2667, kävijöiden ollessa 10- 17 – vuotiaita. Leirejä oli neljä. Nuorisovaltuusto toimi ja järjesti Softenginen konsertin kesäkuussa Nurmeksen torilla. Kaupunki osti nuorisotyöpalvelua Hyvärilän nuorisokeskukselta 56.805 eurolla. Nuorisotyöntekijä Henna Kuittisen ollessa vanhempainlomalla, sijaisina toimivat Selma Osmala ja Tiina Hämäläinen. Etsivänä nuorisotyöntekijänä toimi Martti Piironen. Kaupunki rahoitti pajatoimintaa 84.630 eurolla. Pajalla työskenteli pajapäällikkö ja kaksi työvalmentajaa. Sataman kioskia hoiti Nuortenpaja Apaja.

Nuorisotyön, etsivän nuorisotyön ja Nuorten paja Apajan yksityiskohtaisemmat toimintakertomukset vuodelta 2016 ovat tämän pykälän liitteenä (xxx).

Ohjaamo käynnistyi 9.11.2016 Nuorten Kulman tiloissa keskiviikkoisin klo 12 -15. Ohjaamo on alle 30- vuotiaille suunnattu, tietoa, neuvontaa, henkilökohtaista ohjausta antava monitoimijainen/moniammatillinen valtakunnallinen nuorisotyön hanke. Vapaa-aikasihteeri oli mukana ohjaamon suunnittelussa ja toteutuksessa yhdessä Nuortenpaja Apajan henkilökunnan kanssa.

Kaupungin tukeman kesätyösetelillä sai 136 (133) nuorta töitä, setelin haki 213 (200). Kaupungin eri hallintokuntiin työllistyi 23 (33) nuorta. Nuorten yritysseteli otettiin käyttöön vuonna 2016 ja sillä 10 nuorta työllisti itsensä. Juniorikortteja haettiin 261(247) kappaletta. Seniorikortteja myytiin 348 (396). Seniorikorttikäyntejä kuntosaleilla ja kylpylässä kertyi 3907 (10 028). Tässä on huomioitava, että kylpylän peruskorjaus käynnistyi vuonna 2016.

Uimakouluryhmiä oli 9 (17) ja niihin osallistui 68 (109)lasta, 457 (872) käyntikertaa. Uimaopettajina toimivat Mari Ovaskainen ja Iiro Närvä.

Erityisryhmien ohjausta ostettiin 10 tuntia viikossa (8 eri ryhmää) ja 1606 käyntikertaa. Sovelletussa allasjumpassa käyntikertoja oli 620. Nurmekotiyhdistyksen kanssa järjestettiin ikämiesten kuntoutusryhmä jo kolmannen kerran, loka-joulukuussa, osallistujia 7, kokoontumisia 10 kertaa. Taloyhtiöjummat alkoivat syyskuussa Porokylässä ja keskustassa. Ulkoiluystäviä koulutettiin keväällä kuusi uutta.

Kylpylän kuntalaiskäyttöä oli 10583 (17 947) kertaa. Kylpylä oli kiinni remontin takia 1.8. - 31.12.2016.

Liikunnan toiminta-avustuksia jaettiin 13 (12) seuralle yhteensä 30.000 (33 700) euroa. Nuorisotyön toiminta-avustukset jakaantuivat 5 (6) seuralle ja niihin käytettiin 10.000 (9 650) euroa. Kylätoimintaan jaettiin 2000 (2 000) euroa, 5:lle (4) eri yhdistykselle.

Vuoden 2016 liikuttajaksi valittiin Vesa Polso. Vuoden menestyneinä urheilijoina palkittiin ampuja Karri Turunen; kyykämpelaajat Marko, Oskari ja Elmeri Peiponen sekä Miro Juppi; yleisurheilija Eeki Kokkonen; Nurmeksen Seppojen naisjääkiekkoilijat; FC-Nurmeksen C-pojat ja vuoden valmentaja Minna Piironen.

Keskustan kentän peruskorjaus valmistui lokakuussa, huoltorakennuksen osalta rakentaminen ei vielä alkanut.

Ensilumen latu otettiin käyttöön marraskuun puolesta välissä, käyttömaksut päätettiin kesäkuun sivistyslautakunnassa. Kausimaksu aikuinen 50 euroa, alle 18 v 25 €, alle 12 v maksuton. Päivämaksu 10 €. Kausimaksuja kertyi marras- joulukuun aikana 105 kappaletta. Päivämaksuja 26 kpl.

2.4.11 Museo

Nurmeksen museo on kulttuurihistoriallinen museo, jonka tehtävänä on kerätä, tallentaa, säilyttää, tutkia ja esitellä Nurmeksen alueen kulttuuriperinnettä. Esinekeräilyalueen painopistealueet ovat yhteiskoulun historia, musiikki, kauppalan historia, meijeritoiminta sekä kansanomaisen maatalous- ja talonpoikaisten esineistö ja romanikulttuuri. Valokuvakeräilyalueen painopistealue on kauppalan rakennushistoria.

Kuluneena vuonna musiikkitapahtumat painoutuivat museon ohjelmistossa. Museossa työskenteli neljä harjoittelijaa, viisi lyhytaikaisiin työsuhteisiin palkattua henkilöä, joista kolme oli palkattu työllistämistuella sekä neljä kesäsetelillä palkattua nuorta.

Museon aukioloaikojen ulkopuoliset museo-opastukset on ulkoistettu opaskerholle. Aukioloaikoina museoon tulevien ryhmien sekä muinakin aikoina vierailevien opiskelija- ja koululaisryhmien opastuksen on hoitanut edelleenkin museonjohtaja.

Ikolan museoalueella kesäisin olevien lampaiden viikonloppuhoidon suorittivat partiolaiset Jussi Kettusen organisoimina.

2.4.11.1 Museon toimitilat

Kotiniementie 2

Museon toimisto-, konservointi- ja säilytystilat sijaitsevat Ikolan museoalueella. Ikolassa on myös yleisön vuokrattavissa oleva pirtti sekä kesäisin yleisölle avoinna oleva ulkomuseo. Säilytystilat on varustettu palo- ja murtohälyttimin.

Ikolan pirtti toimii Nurmeseuran kokousten ja kotiseutuiltojen pitopaikkana, ja myös muut järjestöt ja yksityishenkilöt vuokrasivat pirttiä omaan toimintaansa. Muiden toimijoiden järjestämissä yleisölle avoimissa tilaisuuksissa oli 376 osanottajaa, joita ei ole sisällytetty museon kävijämäärätilastoihin.

Kötsintie 2

Nurmeseuran alakerrassa sijaitsevassa Kötsin museossa on museon perusnäyttely sekä vaihtuvien näyttelyiden tilat. Näyttelytila on varustettu palo- ja murtohälyttimin ja valvontakameroin. Museon valvontakamerajärjestelmän avulla näyttelyä on mahdollista tarkkailla internetin välityksellä myös Ikolasta käsin. Tämä on tärkeää etenkin silloin, kun Kötsin museossa ei ole näyttelynvalvojaa.

Kokoelmat

2.4.11.2 Museon esinekokoelma

Tekstissä kuvataan vuoden 2016 kartunta. Vuoden 2015 tilanne on suluissa.

Museon esinekokoelmaan kuului 19795 (19715) esinettä, joista 1024 (944) esineen tiedot ovat digitaalisessa muodossa. Esineitä luettelointiin 80 kappaletta. Arkistomateriaalia museolla on hallussaan 64 hyllymetriä.

Museon kokoelmat karttavat pääasiassa lahjoitusten myötä. Museo sai vuoden aikana 6(14) esinelahjoitusta, jotka sisälsivät yhteensä 154(217) esinettä.

Museon konservaattori huolehtii museoesineiden säilyvyydestä. Konservattorin tärkeimpänä tehtävänä on ennalta ehkäisevä konservointi, eli museoesineiden säilyvyyden ja turvallisuuden päivittäinen seuranta. Lehtovaaran koululta palautettujen kokoelmaesineiden järjestely työllisti edelleen konservattoria. Kouluilta remonttien ja muuttojen yhteydessä tulleet täytetyt eläimet palautettiin Kirkkokadun koululle.

Museon valokuvakokoelma käsittää 80869 (79501) valokuvaa, negatiivia ja diakuvaa. Tavoitteena oli luetteloida kokoelmiin 200 valokuvaa. Kokoelma karttui vuoden aikana 1368 (386) valokuvalla ja negatiivilla. Vuoden aikana digitoitiin 1368 (386) valokuvaa, ja tietokannassa oli vuoden loppuun tultaessa yhteensä 18125 (16757) valokuvaa.

Nurmeksen museo jatkoi yhteistyötä Pielisen museon, Suomen metsämuseo Luston, Möhkön Ruukkimuseon, Verlan, Lapin metsämuseon sekä Suomen metsästysmuseon kanssa museotietokannan kehittämisessä. Nämä seitsemän museota muodostavat Kantapuu-konsortion. Edellä mainittujen museoiden kokoelmat ovat selailtavissa Internetissä osoitteessa kantapuu.fi ja ne löytyvät myös osoitteesta finna.fi.

Kantapuu kuuluu E-kuva – museoihin, joihin kuuluvat sen lisäksi Akseli- ja Keski-Uudenmaan museokonsortiot sekä Porin taidemuseo ja Forssan museo. Nämä kaikki museot käyttävät samaa selainkäyttöistä luettelointiohjelmistoa ja toimivat yhteistyössä ohjelmistonsa kehittämisessä. Kantapuu -konsortion kokoukset pidettiin Nurmeksessa 4.2. ja Riihimäellä 29.9. ja niihin osallistuttiin.

Museoihin tavoiteltiin 5000 vierasta, joista 1300 Ikolan ulkomuseoalueelle. Museon näyttelyissä kävi vuonna 2016 yhteensä 8372 (6580) henkilöä, joista Kötsin museossa 4360 (3317) ja Ikolan ulkomuseossa 4012 (3263) kävijää. Lisäksi museon pienoiselokuvateatterissa Kino-Soinnussa katsottiin elokuvia 83 (45) kertaa. Kötsin museossa jatkettiin kuukauden esineen tunnistamiskilpailua, johon osallistui 33 (8) osanottajaa kuukaudessa.

Ryhmiä museoissa kävi 32(19), ja niihin kuului 439 (352) henkilöä. Näistä koululais- ja päiväkotiryhmiä oli 7 (16), ja ne koostuivat 152 (318) kävijästä, sekä erityisryhmiä 11, joihin sisältyi 104 museokävijää. Museon henkilökunta opasti kävijäryhmiä 25 (18) kertaa.

Ikolan museoon perittiin pääsymaksuna aikuisilta 4 euroa ja lapsilta, opiskelijoilta, työttömiltä, eläkeläisiltä sekä varusmiehiltä 2 euroa. Pääsymaksua ei peritty alle seitsemän vuoden ikäisiltä lapsilta, opettajan johdolla saapuvilta koululaisryhmiltä eikä museotyöntekijöiltä. Opastuksista ei peritä erillistä maksua. Museoliiton museokortti oli käytössä Ikolan museossa.

Ikolan pihapiirissä järjestettiin jälleen Pelarivestari -folkmusiikkitapahtuma museon ja Nurmes-seuran yhteistyönä 24.7. Musiikkitapahtuma keräsi noin 300 (200) kävijää. Heinäkuun ajan Ikolan pirtissä pidettiin tiistai- ja torstai-iltapäivisin kahvikonsertteja.

2.4.11.3 Asiantuntijapalvelut

Museo palvelee yleisöä antamalla tietoa kokoelmissaan ja arkistoissaan olevasta materiaalista sekä paikallishistoriasta. Tavoitteena on, että museon tarjoamat asiantuntijapalvelut ovat hyvin saavutettavissa.

Kuva-arkiston valokuvista välitettiin kopioita, jotka toimitettiin pääsääntöisesti sähköisessä muodossa, sekä annettiin tietoja arkistoon ja käsikirjastoon tallennetusta materiaalista. Valokuvatilaukset Kantapuusta on toimitettu asiakkaalle samana päivänä kun tilaus on vastaanotettu. Myös muu tiedonhakupalvelu ja asiantuntija-apu on pyritty toimittamaan viipymättä. Valokuvatilauksia tuli 36 (64) ja ne sisälsivät 127 (137) valokuvaa. Muita asiantuntijapalvelutapahtumia museonjohtajalla oli 87 (164).

Konservaattori antoi neuvoja vanhojen rakennusten kunnostamiseen liittyen. Konservaattorin asiakaskäyntejä oli 11 (20) kpl ja muita asiantuntijapalvelutapahtumia 96 (58). Konservaattori toimi konsulttoijana Lieksassa sijaitsevan Monolan aitan kunnostuksessa. Tehtävä suoritettiin Monola-seuran Nurmeksen museolta tilaamana ostopalveluna.

Nurmeksen museolla on oma osuutensa miljöösuojelussa. Museonjohtaja ja konservaattori antoivat 7 lausuntoa koskien Nurmeksen vanhaa rakennuskantaa.

Museonjohtaja ja konservaattori vierailivat Valtimolla Sivakan Lippolassa 11.8. Valtimo-seuran vieraana. Vierailun tarkoitus oli pohtia yhdessä järkevää tapaa edesmenneen Matti Lipposen kotimuseon esineistön säilyttämiseksi.

2.4.11.4 Näyttelytoiminta

Museon tavoitteena on tarjota yleisöä kiinnostavia näyttelyitä. Kiinnostavuuden mittarina toimii kävijämäärä.

Perusnäyttelyt

Nurmes-talolla sijaitseva Kötsin museon perusnäyttely esittelee Nurmeksen historiaa esihistoriasta uudempaan aikaan saakka. Kötsin museon perusnäyttelyyn lisättiin Jouko Määtän kamerakokoelma.

Ikolan museon perusnäyttelyssä esitellään Nurmeksen maatalous- ja meijeritoimintaa, kalastusta, maitotaloutta, kaupankäyntiä, Kuokkastenkosken ruukin toimintaa sekä alueen palotoimen historiaa. Kesäaikaan museoalueella oli lampaita elävöittämässä maalaismiljöötä. Ikolassa toimi ensimmäistä kertaa 4H-yrityksenä toiminut kesäkahvila, joka oli avoinna museon aukioloaikoina. Savusauna, Rantolan luhtiaitta ja navetan alakerrassa sijaitseva kalastusnäyttely avattiin yleisölle uusina kohteina.

Vaihtuvat näyttelyt

Vaihtuvia näyttelyitä pidettiin Kötsin museossa kolme. Lisäksi Ikolan pirtissä oli kesänäyttely, ja vanhalle kaupungintalolle järjestettiin valokuvanäyttely yhteistyössä

Vanhan kauppalan asukasyhdistyksen kanssa. Kauppala 140 vuotta-näyttelyssä vieraili 225 kävijää (kävijöitä ei ole laskettu museon kokonaiskävijämäärään).

Kötsin museon vaihtuvat näyttelyt ja niiden kävijämäärät:

Museon omana tuotantona tehdyssä Juhlatsuulella-näyttelyssä vieraili 22.2.-29.4.välisenä aikana 693 kävijää. Museon omaa tuotantoa oli myös Talvikki ja minä-valokuvanäyttely, joka pidettiin 28.5.-2.9. Näyttelyssä vieraili 1396 ihmistä. Sanoin ja kuvin-näyttelyssä 5.10.-9.12. oli esillä aikakauslehtiä ja kirjoja Heimo Vattulaisen kokoelmista, 958 kävijää.

Ikolan museon pirtissä oli esillä valokuvia Ikosen suvusta sekä Siiri Hannukaisen käsitöitä, 1084 kävijää.

2.4.11.5 Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Museon tavoitteena on näyttelyiden ja tietopalvelujen tehokas markkinointi. Palvelujen on tarkoitus tavoittaa kohderyhmänsä. Tapahtumista on tiedotettu museon internet-sivulla, paikallislehdessä sekä esittein ja julistein. Museolla on laajat kotisivut, ja niiden ohella museo on mukana myös Facebookissa. Näyttelyistä ja muista tapahtumista kirjoitettiin artikkeleita maakunnan päälehdessä Karjalaisessa sekä paikallislehti Ylä-Karjalassa. Edellä mainittujen sanomalehtien lisäksi tiedotteet on lähetetty Yle Pohjois-Karjalalle.

2.4.11.6 Yhteistyö

Seutuyhteistyö ja museoiden välinen yhteistyö ovat Nurmeksen museolle tärkeitä samoin kuin koulujen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävät yhteisprojektit. Yhteistyön onnistumista arvioidaan yhteistyöprojektien määrällä ja niiden laajuudella. Projektien toteuttamiseen haetaan rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Museovirastolta ja säätiöiltä.

2.4.11.7 Apurahat

Apurahaa saatiin Inkeri ja Mauri Vänskän säätiöltä 20 000 euroa Nurmeksen vanha kauppala, kestävän kehityksen kulttuuriympäristö-hankkeeseen. Hankkeen yhteistyötahoina olivat Nurmeksen kaupungin kulttuurityö, Nurmes-seura ry, Vanhan kauppalan asukasyhdistys ry sekä Nurmeksen kameraseura ry ja Nurmeksen yrittäjät ry ja Nurmes-Valtimo matkailuoppaat ry.

Museovirastolta saatiin 12 500 euroa hankkeeseen, jonka tarkoituksena on tuoda Nurmeksen vanhan kauppalan rakennushistoria kätevästi sekä matkailijan että paikallisten asukkaiden saataville sähköisessä muodossa. Yhteistyökumppaneina kauppala mobiilisti -hankkeessa toimivat Nurmeksen kaupungin kulttuurityö, Nurmes-seura ry, Vanhan kauppalan asukasyhdistys ry sekä Nurmeksen kameraseura ry ja Nurmeksen yrittäjät ry. Hanke jatkuu v.2017 kevääseen, ja projektityöntekijänä toimii Wilma Klippel, samoin kuin ensin mainitussa projektissa.

Pohjois-Karjalan ammatillisten museoiden kokoukset pidettiin Carelicumissa 10.2. ja 27.10. ja niihin osallistui museonjohtaja. Konservattori osallistui kevään ja kesän ajan pidettyyn Tampereen kesäyliopiston, Pirkanmaan maakuntamuseon ja Turun yliopiston maisematutkimuslaitoksen järjestämään kaupunkien kulttuuriympäristötäydennyskoulutukseen.

Helmikuussa järjestettiin Nurmes-talon yhteinen teemaviikko, joka käsitteli juhlia. Suomen satavuotisjuhlan järjestelyä alettiin suunnitella kaupungin yhteisessä työryhmässä, jonka vetäjänä toimi kulttuurisihteeri. Porokylän koulun 13.9. järjestämään yhteistyön suunnitteluiltaan osallistuttiin, ja tarkastuslautakunta vieraili Ikolan museossa 30.9.

Nurmes-seuran kanssa jatkettiin tiivistä yhteistyötä. Näkyvimvät yhteistyökohteet olivat Pelarivestari – musiikitapahtumapäivä Ikolan museolla sekä yhteiset kotiseutuillat Kötsin museolla 20.9. ja 18.10.

TAKO on ammatillisten museoiden tallennus- ja kokoelmayhteis-työverkosto. Sillä on kaksi päätävoitetta: museoiden välinen tallennustyönjako ja nykydokumentoinnin koordinointi. Valtakunnallisessa tallennustyönjaossa on romanikulttuurin tallentaminen Nurmeksen museon tehtävänä. Museonjohtaja valittiin Itä-Suomen romaniain neuvottelukuntaan.

Höyryraide Oy:n kanssa tehtävä yhteistyö on muodostettu laaja-alaiseksi ja molempien toimintaa tukevaksi.

2.5 LIEKSAN JA NURMEKSEN TEKNINEN VIRASTO

Tulosalueet

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii rakennusvalvonta-, maisematyölupa-, maa-aineslupa- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Päättää suunnitteluratkaisupäätöksistä ja kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisluvista sekä antaa kunnan lausunnot ELY-keskuksen toimivaltaan kuuluvista poikkeamislupa-asioista. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä sekä huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonta
Ympäristönsuojelu

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta huolehtii yhdyskuntarakentamisen edellytyksistä, yleisistä alueista ja kunnallisteknisistä verkostoista, vesi- ja viemärlaitostoinnista ja koko kunnan vesihuollon kehittämisestä ja alueellisesta vesihuollon yleissuunnittelusta, rakennusten ja toimitilojen sekä niihin liittyvien laitteiden rakentamisesta ja ylläpidosta ja kaupungille kuuluvalta osalta pelastustoimesta ja öljyvahinkojen torjunnasta sekä jätehuollosta.

Hallinto

Toimitilat

Maankäyttö

Metsätalous

Kadut ja yleiset alueet

Vesihuolto

2.5.1 Rakennus- ja ympäristölautakunta

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vastuualueen päällikkö: Jorma Sarkkinen

5110 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ

Tulosityksikkövastaava: Jorma Sarkkinen

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Lupahakemusten käsittelyaika sekä lupien käsittelyn asiakaslähtöisyys	Rakennusvalvonta: Lupien käsittelyaika saapumiskirjaamisesta enintään 4 viikkoa/järjestelmästä käsittelyaikojen aktiivinen seuraaminen Ympäristönsuojelu: Lupien käsittelyn tavoiteaika 3 kk ja ilmoitusten asetuksien mukainen, lupapäätösten pysyvyys.	Rakennuslupien käsittelyaika on ollut keskimäärin n. 3 viikkoa. Käsittelyajan pidentyminen on johtunut pääsääntöisesti asiakkaasta. Lupasihteerin siirtymisestä osa-aikaeläkkeelle, lupien vastaanottaminen ja valmistelu tulee aiheuttamaan ensi vuoden puolella hidastumista, mikä tulee ottaa huomioon henkilöresursseissa. Ympäristönsuojelun luvat käsitelty pääsääntöisesti tavoiteajassa, yksittäiset, ei niin kiireelliset luvat, viivästyneet. Ilmoitukset on käsitelty viipymättä. Lupapäätöksistä ei ole valitettu.
Katselmus- ja tarkastusprosessien tehostaminen	Katselmusten ja tarkastusten teon oikea-aikaisuus / järjestelmästä seuranta	Rakennusvalvonnassa on asiakkaiden tilaamat katselmukset pystytty hoitamaan oikea-aikaisesti. Tarkastamattomia valmiita kohteita on saatu vähennettyä merkittävästi kun on aloitettu aktiivisesti seuraamaan vanhentuneita lupia. Järjestelmästä poimitaan ns. "rästiluvat" eli vanhaksi menevät ja vanhentuneet luvat, jotka pyritään saamaan loppuun suoritetuksi. Tehostamista vanhentuvien lupien läpikäyntiin saataisiin lähettämällä muistutuskirje luvanhakijalle ennen luvan vanhenemista. Ympäristönsuojelun valvonta-suunnitelma on hyväksytty lautakunnassa 16.3.2016,

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
		suunnitelmallinen valvonta aloitettu. Määrällisesti suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin hieman yli suunnitellun 27 kpl (25). Valvonta ei kohdentunut kuitenkaan suunnitelman mukaisesti.
Taloudelliset resurssit		
Taloudelliset resurssit turvataan	Järjestelmien ja toimintojen jatkuva kehittäminen ja uudistaminen kysyntää ja muutoksia vastaaviksi sekä olemassa olevia resursseja vastaavaksi	Raki-uudistus ja Facta-päivitys on kesken (Raki = pysyvä rakennusnumerointi, Facta = Uusin versio kuntarekisteri- ja paikkatietojen ylläpito-ohjelma, jota myös rakennusvalvonta käyttää). Uudistuksesta tehty alustava sopimus ja käytännön työ tehdään maaliskuuhun 2017. Samalla otetaan käyttöön lupapisteiden sähköinen arkistointi, kun uudistunut Facta saadaan integroitua lupapisteeseen.
	Taksoituksen tarkistus	Rakennusvalvontataksan tarkistusta ei ole tehty. Voimassa oleva on vuodelta 2013. Ympäristösuojelun osalta taksat päivitetty 16.3.2016, mikä mahdollistaa säännöllisen valvonnan maksullisuuden
Prosessit ja rakenteet		
Palvelutason mukainen henkilöstömäärä. Lvi-tarkastajan palveluiden selvittäminen	Määritetyssä ajassa sekä taloudellisesti tehtynä suoriudutaan lakisääteisten ja muiden määritettyjen tehtävien suorittamisesta	Lakisääteisistä tehtävistä on suoriuduttu. LVI-tarkastajan palveluiden selvitystä ei ole tehty, eikä näillä näkymin ole tarpeen sitä tehdä. Lupasihteerin jäädessä osa-aikaeläkkeelle sekä Lieksan ja Nurmeksen teknisen viraston eriytyminen tulee aiheuttamaan viivästyksiä ja tehtävien ruuhkautumista, mikä on otettava huomioon henkilöresursseissa.
Rakennusjärjestyksen ja ympäristösuojelumääräysten ajantasaistaminen	Hyväksytty rakennusjärjestys ja ympäristösuojelumääräykset	Rakennusjärjestyksen ajantasaistaminen on käynnistetty ja tavoitteena on saada uusi rakennusjärjestys voimaan viimeistään 1.1.2018 alkaen. Ympäristösuojelumääräysten ajantasaistaminen odottaa ympäristösuojelulain muutosta jätevesien käsittelyn osalta. Ympäristösuojelulain muutos on tulossa voimaan 3.4.2017.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Ammattitaidon ylläpitäminen suunnitellusti ja kehittäminen	Koulutukseen ja alan seminaareihin osallistuminen työtehtävien edellyttämän tarpeen mukaa / Koulutusta 1-5 pv / henkilö	Rakennusvalvonnan osalta on aktiivisesti osallistuttu koulutuksiin työtehtävien edellyttämien tarpeiden mukaan. Kesäkuussa on osallistuttu ympäristösuojelun ja jätehuollon ajankohtaispäiville.
Yhteisiin virkistyspäiviin osallistuminen. Työpaikkakokousten pito	Osallistutaan järjestettyihin virkistyspäiviin. Työpaikkakokouksia vähintään 2 kertaa vuodessa.	Työpaikkakokouksia pidettiin 2 kertaa vuonna 2016. Järjestettyihin virkistyspäiviin on osallistuttu.

2.5.2 Tekninen lautakunta

Vastuualueen päällikkö: Tuomo Kotilainen

SISÄLTÄÄ MYÖS KOKO TEKNISTÄ TOIMEA KOSKEVIA TAVOITTEITA

5210 TEKNISEN VIRASTON HALLINTO

Tulosityksikkövastaava: Raija Puumalainen

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Teknisen viraston asiakaspalvelut	Teknisen viraston (Nurmes) toimitilaratkaisu	Tekninen virasto muutti vuokratiloihin (Kirkkokatu 14) maaliskuussa.
Taloudelliset resurssit		
Rakennustarkastuspäällikkön ja vesihuoltopäällikkön virkojen täyttäminen		Lieksan ja Nurmeksen teknisen toimen yhteistyösopimuksen päättymisen takia molemmat kaupungit päättävät virkojen täytöstä erikseen. Virkojen täyttö on siirtynyt vuodelle 2017
Prosessit ja rakenteet		
Toimistopalveluiden tehtäväjärjestelyt	Tehtäväkuvien päivittäminen, kehityskeskustelut	Tehty
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Ammattitaidon ylläpito	Koulutuksiin osallistumisen mahdollistaminen	Koulutuksiin osallistuttu
Motivoitunut henkilöstö	Henkilöstön mielipiteet ja mukana olo tehtäväjärjestelyissä	Avointa keskustelua käyty jokapäiväisessä työssä ja kehityskeskustelussa sekä huomioimaan asioista tiedottaminen
	Virkistyspäivät	Toteutunut

5220 TOIMITILAT

Vastuualueen päällikkö/tulosityksikkövastaava: Pirjo Hilonen

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Kunnossa olevat, turvalliset kiinteistöt	Kiinteistöjen kunnan järjestelmällinen selvittäminen ja ongelmakohtien poistaminen	Aloitettu sähköisen huoltokirjan pilotointi + järjestelmän käyttöönotto on ns. tehtävälisäusvaiheessa. Jatkuu vuonna 2017. Laadittu suunnitelma kiinteistöjen kuntoarvioinneista + pts:n laatimisesta. Hyväreilän rakennukset sekä peruskorjaukseen tulevat rakennukset arvioidaan 2017.
Taloudelliset resurssit		
Kiinteistökannan sopeuttaminen palvelutarpeen mukaan	Toimitilojen käytön tehostaminen. Ylimääräisistä tiloista luovutaan.	Toimitilaselvityksen laatiminen. Toimitilastategiaa ei ole virallisesti päivitetty. Tilojen osalla myyty 3 rakennusta vuonna 2016: Lämpökeskus, Lehtovaaran vanha puukoulu ja osakehuoneisto.
Prosessit ja rakenteet		
Henkilöstöresurssien sopeuttaminen kiinteistökantaan. Tarvittavien rekrytointien mitoittaminen oikein.	Henkilöstömäärän kehitys kiinteistökannan ja palvelutarpeen mukainen	Kiinteistömitoituksen jatkuva seuraaminen ja päivittäminen (resurssien mitoitus)
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Henkilöstön osaaminen ajantasalla	Tarvittavan lisäkoulutuksen hankkiminen	Käyty läpi henkilökohtaiset koulutussuunnitelmat kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelut pidetty toimitilojen esimiehille keväällä-syksyllä 2016.

5230 MAANKÄYTTÖ

Tulosityksikkövastaava: Anna-Maria Latosaari

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Asiakaslähtöisen palvelun kehittäminen ja ylläpitäminen	Asiakaspalveluaikojen säännöllistäminen ja saadun palautteen huomioiminen, erityistilanteista ja loma-ajoista tiedottaminen, seurataan kuukausittain	Asiakaspalveluaikojen säännöllistäminen ei ole ollut kaikilta osin mahdollista työtehtävien ja ajankäytön ennakoimattomuudesta johtuen. Tavoitetasoon on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen kohtalaisesti.
Tulosalueelle määriteltyjen tehtävien sujuvuuteen, tasokkuuteen ja tehokkuuteen tähtääminen	Tiiviit kaavoitusprosessit, mittaustöiden suorittaminen viivytyksettä, maapolitiikan noudattaminen, talous- ja puistometsien hoitosuunnitelman noudattaminen, seurataan kolmannesvuosittain	Tavoitetason saavuttaminen ei ole ollut kaikilta osin mahdollista työtehtävien ja ajankäytön ennakoimattomuudesta johtuen. Toiminnalliseen tavoitteeseen on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen hyvin.
Asioiden käsittelyaikojen tehostaminen	Kuntalaisten yhteydenottoihin vastataan viipymättä, prosesseihin käytettävä aika pyritään minimoimaan, seurataan kolmannesvuosittain	Tavoitetason noudattaminen ei ole ollut kaikilta osin mahdollista työtehtävien ja ajankäytön ennakoimattomuudesta johtuen. Toiminnalliseen tavoitteeseen on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen niin hyvin kuin mahdollista.
Vastataan kuntalaisten maankäyttölisiin tarpeisiin ja paikkatietojen saatavuuteen	Ajantasaiset ja säännöllisesti päivitettävät yleiset suunnitelmat ja toimintaohjeet, tarkoitusta vastaavat ohjelmistot ja laitteistot, seurataan kerran vuodessa	Tavoitetason noudattamisessa on onnistuttu. Toimintaa ohjaavat tavoitteet on määritelty muun muassa tontinluovutusehtojen ja kaavoituskatsauksen yhteydessä.
Taloudelliset resurssit		
Resurssien riittävyyden varmistaminen	Pystytään suoriutumaan sekä välttämättömistä tehtävistä että tulevien tarpeiden ennakoinnista, seurataan talousarvion toteutumaa	Toiminnalliseen tavoitteeseen on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen niin hyvin kuin mahdollista.
Palvelujen hinnoittelun ajantasaistaminen	Tarkistetaan käytössä olevat taksat, päivitetään tontinluovutusehdot, seurataan yleistä hintakehitystä	Tavoitetason noudattamisessa on onnistuttu.
Talousarvion noudattaminen	Pysytään laaditussa budjetissa, seurataan talousarvion toteutumaa	Tavoitetason noudattamisessa on onnistuttu kohtalaisesti. Toimintatuottoja on tullut osin arvioitua enemmän ja toimintakulut ovat osin alittuneet.
Konsulttikustannusten hallinta	Pyritään tekemään kaikki voitava omana työnä, arvioidaan konsulttitöiden etuja ja haittoja, seurataan neljännesvuosittain	Tavoitetason noudattamisessa on onnistuttu. Asiantutijapalveluihin arvioidut kustannukset ovat alittuneet.
Prosessit ja rakenteet		
Työmenetelmien tehostaminen	Opetellaan kriittistä suhtautumista muodostuneisiin rutineihin, kehitetään toimintoja henkilöstölähtöisesti, prosessoidaan työpaikkakokouksissa	Tavoitetason saavuttaminen ei ole ollut kaikilta osin mahdollista työtehtävien ja ajankäytön ennakoimattomuudesta johtuen. Toiminnalliseen tavoitteeseen on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen hyvin.
Kaupungin strategian noudattaminen	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen, elinkeinoelämän edistäminen, tonttitarjonnan turvaaminen, toimivan kaupunkirakenteen kehittäminen, elämisen edellytysten kehittäminen, positiivisen viestinnän noudattaminen, seurataan kolmannesvuosittain	Toiminnalliseen tavoitteeseen on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen niin hyvin kuin mahdollista. Tavoitetason toteutuminen on mahdollistettu muun muassa valmistusten kaavatöiden ja uusien maanvuokrasopimusten kautta.
Erityistilanteiden hallitseminen	Varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja tehokas käyttäminen, seurataan kolmannesvuosittain	Toiminnalliseen tavoitteeseen on päästy organisaation rakenne ja kokonaisuus huomioon ottaen niin hyvin kuin mahdollista.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Työpaikkakokousten järjestäminen	Kokoonnutaan säännöllisesti kerran kuukaudessa, kirjataan asiat muistioon	Tavoitetason saavuttaminen ei ole ollut kaikilta osin mahdollista työtehtävien ja ajankäytön ennakoimattomuudesta johtuen.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Osaamisen ja työkyvyn ylläpitäminen	Osallistutaan koulutuksiin ja virkistystilaisuuksiin vähintään kerran vuodessa sekä kannustetaan työyhteisön jäseniä aktiiviseen elämäntapaan ja jaksamiseen, seurataan tupakointitottumuksia ja poissaoloja, puututaan varhain havaittuihin ongelmiin, seurataan kehityskeskusteluissa	Tavoitteeseen ei ole kaikilta osin päästy. Koulutustarjontaa ei ole koettu kaikilta osin sopivaksi ja tarpeita vastaavaksi.

5240 KADUT JA YLEISET ALUEET

Tulosityksikkövastaava: Ilkka Puumalainen

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Katujen, satamien, venepaikkojen, yleisten alueiden, leikkipaikkojen, puistojen, viheralueiden ja Nurmeksessa lisäksi liikuntapaikkojen hoito, kunnossapito ja investoinnit	Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta Asiakaspalaute Lautakunnan päätökset	Kunnossapitoa toteutettu resurssien mukaan kohtuullisen hyvin Investoinnit toteutettu pääosin suunnitellusti Palautetta tullut (mm. talvikunnossapito)
Omien konekeskusten ja varastojen kustannustehokas käyttö	Tuntihinnat/Käyttöasteet	Konekeskuksen käyttöaste hyvä, varastotoiminta ei kannattava
Yksityistiet	Pysyvän asutuksen teiden ylläpidon turvaaminen	Toteutunut
Aloitteiden käsittely	Kohtuullinen käsittelyaika	Toteutunut tavoitetason mukaisesti
Taloudelliset resurssit		
Talousarvion noudattaminen	Seuranta	Toteutunut
Kustannusvertailu		
Prosessit ja rakenteet		
Liikenneturvallisuus	Työryhmät	”Viisaan liikkumisen hanke” valmistunut, Liikenneturvallisuustyöryhmä ei ole kokoontunut
Henkilöresurssit	Riittävä mitoitus	Henkilöstömäärä vähentynyt, ei riittävä
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Ennakoiminen	Varhainen puuttuminen Nopeat sijaisjärjestelyt	Sijaisia välillä vaikea järjestää
Hyvä työilmapiiri	Työpaikkakokoukset/palaute	Virkistyspäivä pidetty keväällä

5250 VESIHUOLTO

Tulosityksikkövastaava: Kari Kananen

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Laitosten hyvä toiminnallinen hoito. Kuluttajien elämän sujuvuus.	Käyttöveden ja puhdistetun jäteveden laatu määräysten ja lupaehtojen mukaiset.	Toteutunut.
Kuluttajille laadukas käyttövesi.		Toteutunut.
Taloudelliset resurssit		
Taksarakenteet VVY:N suositusten mukaiset.	Taksat valtakunnan keskitasoa.	Kyllä.
Investointien oikea kohdentaminen. Taksat kattavat menot.	Käyttövarmuuden nostaminen. Vähintään nollatulos / Tilinpäätös.	Vesihuollon investointeja tehty vuosittain tasaisesti 0,4-0,6 / vuosi. Vesilaitoksen tulos positiivinen.
Prosessit ja rakenteet		
Palvelujen ostaminen / omatyö. Lieksan ja Nurmeksien yhteishankinnat.	Kustannussäästö / tilinpäätös.	Palvelujen hankinnassa onnistuttu
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Vesihuoltopäällikön vaihtuminen (organisaatiomuutokset)	Ko. virka ja toimi hakuun 2016	Nurmekseen palkataan uusi tulosaluepäällikkö 2017 alkupuolella Nurmeksen uuden organisaatiomallin mukaisesti.

2.6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten	Toteutuma 2016	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	4 038 486	175 000	4 213 486	4 193 603	19 883	99,53 %
MAKSUTUOTOT	518 100	0	518 100	499 724	18 376	96,45 %
TUET JA AVUSTUKSET	165 560	0	165 560	379 661	-214 101	229,32 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 470 216	0	5 470 216	5 201 353	268 863	95,08 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 192 362	175 000	10 367 362	10 274 341	93 021	99,10 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	25 000	0	25 000	48 976	-23 976	195,90 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	25 000	0	25 000	48 976	-23 976	195,90 %
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-13 666 806	-165 401	-13 832 207	-13 644 942	-187 265	98,65 %
PALKAT JA PALKKIOT	-9 808 283	-50 000	-9 858 283	-9 769 863	-88 420	99,10 %
HENKILÖSIVUKULUT	-3 858 523	-115 401	-3 973 924	-3 875 078	-98 846	97,51 %
ELÄKEKULUT	-3 378 155	0	-3 378 155	-3 277 983	-100 172	97,03 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-480 368	-115 401	-595 769	-597 096	1 327	100,22 %
PALVELUJEN OSTOT	-37 185 925	-100 000	-37 285 925	-37 147 763	-138 162	99,63 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 919 538	-185 000	-3 104 538	-2 757 775	-346 763	88,83 %
AVUSTUKSET	-1 872 760	-62 000	-1 934 760	-1 677 119	-257 641	86,68 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 703 400	0	-3 703 400	-3 894 502	191 102	105,16 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-59 348 429	-512 401	-59 860 830	-59 122 100	-738 730	98,77 %
TOIMINTAKATE	-49 131 067	-337 401	-49 468 468	-48 798 783	-669 685	98,65 %
VEROTULOT	24 097 000	0	24 097 000	24 214 756	-117 756	100,49 %
VALTIONOSUUDET	28 680 000	0	28 680 000	28 783 456	-103 456	100,36 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	54 000	0	54 000	56 582	-2 582	104,78 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	404 000	0	404 000	424 514	-20 514	105,08 %
KORKOKULUT	-195 000	0	-195 000	-136 256	-58 744	69,87 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-98 000	0	-98 000	-84 841	-13 159	86,57 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	165 000	0	165 000	259 999	-94 999	157,57 %
VUOSIKATE	3 810 933	-337 401	3 473 532	4 459 427	-985 895	128,38 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 885 312	0	-3 885 312	-3 850 787	-34 525	99,11 %
ARVONALENTUMISET	0	0	0	-76 575	76 575	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-3 885 312	0	-3 885 312	-3 927 363	42 051	101,08 %
TILIKAUDEN TULOS	-74 379	-337 401	-411 780	532 064	-943 844	-129,21 %
POISTOERON MUUTOS	0	0	0	407 089	-407 089	
VARAUSTEN MUUTOS	0	0	0	-500 000	500 000	
RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	79 000	-79 000	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-74 379	-337 401	-411 780	518 153	-929 933	-125,83 %

2.7 Investointiosan toteutuminen

Investointiosan määrärahoja kaupunginvaltuusto alensi yhteensä 1 321 500 euroa ja tuloarvioita vähennettiin 125 000 euroa. Tarkistetuista määrärahoista toteutui 54,14 prosenttia, tulot ylittyivät 275 547 euroa ja investointien nettosumma oli 2 296 453 euroa muutettua talousarviota pienempi. Suurin muutos talousarvioon nähden oli muuttunut järjestely Siun soten perustamisesta jolloin talousarviossa huomioitu miljoonan euron ja yhdeksän tuhannen suuruinen osakkeiden osto ei toteutunut. Siun soten muutos huomioituna investointien nettosumma oli 1,3 miljoonaa muutettua talousarviota pienempi.

	Ta 2016	Ta- muutos	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-tot 2016	Tot %
9000 Maa ja vesialueet/Hankinta						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100000	0	-100000	-15000	-85000	15
Netto	-100000	0	-100000	-15000	-85000	15
9001 Osakkeet ja osuudet						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-1009000	0	-1009000	-880	-1008120	0,1
Netto	-1009000	0	-1009000	-880	-1008120	0,1
9002 Maa ja vesialueet/Myynnit						
Tuotot	0	0	0	103032	-103032	*****
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	103032	-103032	*****
9020 Laajakaistan kuntaosuus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9021 Kyläverkkojen kuntaosuus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50000	0	-50000	0	-50000	0
Netto	-50000	0	-50000	0	-50000	0
9025 Kyrölän keittiön pata						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-25000	0	-25000	0	-25000	0
Netto	-25000	0	-25000	0	-25000	0
9140 Porokylän ryhmäperhepäiväkot						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9143 Hannilan päiväk.,
sisäilmakorj**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9144 Bomban kesäteatt.
kattaminen**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-13500	-13500	-5524	-7976	40,9
Netto	0	-13500	-13500	-5524	-7976	40,9

9145 Porokylän Leipomo Oy

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-200000	-200000	-400000	-238327	-161673	59,6
Netto	-200000	-200000	-400000	-238327	-161673	59,6

**9146 Kaupungintalon
perusk. suunn.**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9149 Kuusikumpu

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-80000	80000	0	0	0	0
Netto	-80000	80000	0	0	0	0

9150 Rekulan päiväkot

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100000	40000	-60000	-26211	-33789	43,7
Netto	-100000	40000	-60000	-26211	-33789	43,7

9151 Kyrölän palv.keskus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9152 Kirkkok.koulu

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9153 Pielispakari Oy (Valion
tilat)**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9154 Kirkkok.koulu puuikk.
korjaus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50000	25000	-25000	-21130	-3870	84,5
Netto	-50000	25000	-25000	-21130	-3870	84,5

9155 Kyrölän palv.keskus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-450000	220000	-230000	-120601	-109399	52,4
Netto	-450000	220000	-230000	-120601	-109399	52,4
9156 Hyvärilän Kartanohotelli						
Tuotot	125000	-125000	0	0	0	0
Kulut	-250000	-80000	-330000	-268148	-61852	81,3
Netto	-125000	-205000	-330000	-268148	-61852	81,3
9157 Porokylän koulu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-120000	50000	-70000	-55304	-14696	79
Netto	-120000	50000	-70000	-55304	-14696	79
9158 Keskustan päiväkoti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-1500000	1440000	-60000	-54247	-5753	90,4
Netto	-1500000	1440000	-60000	-54247	-5753	90,4
9159 Keskustan urh.kentän huoltorak						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-30000	-30000	-3179	-26821	10,6
Netto	0	-30000	-30000	-3179	-26821	10,6
9160 Hyvärilän retkeilymaja						
Tuotot	0	0	0	69000	-69000	*****
Kulut	0	-160000	-160000	-176621	16621	110,4
Netto	0	-160000	-160000	-107621	-52379	67,3
9161 Mottikatu 3						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-50000	-50000	-15827	-34173	31,7
Netto	0	-50000	-50000	-15827	-34173	31,7
9162 Hyvärilän Kartanoh.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-8683	8683	*****
Netto	0	0	0	-8683	8683	*****
9291 Jakkolantie korjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9294 Voimatien rakentaminen						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9297 Edell. vuoden kohteet 2015						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0

Netto	0	0	0	0	0	0
-------	---	---	---	---	---	---

**9298 Kaavakatuja korjaus
2015**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9299 Pohjoistie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9300 Pitkämäentie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9301 Kirkkokatu

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9302 Einolantie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10000	0	-10000	-6998	-3002	70
Netto	-10000	0	-10000	-6998	-3002	70

**9303 Edellisen vuoden
kohteet 2016**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20000	0	-20000	-28515	8515	142,6
Netto	-20000	0	-20000	-28515	8515	142,6

9304 Laamilantie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-320000	0	-320000	-188137	-131863	58,8
Netto	-320000	0	-320000	-188137	-131863	58,8

**9305 Vanha Laamila kadut
Tuomitie**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30000	0	-30000	-12641	-17359	42,1
Netto	-30000	0	-30000	-12641	-17359	42,1

9306 Hyvärilä Pitkämäki

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-125000	0	-125000	-133486	8486	106,8
Netto	-125000	0	-125000	-133486	8486	106,8

9307 Kaavakadut 2016

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100000	0	-100000	-88787	-11213	88,8
Netto	-100000	0	-100000	-88787	-11213	88,8

9308**Mähköntie, Ilmalantie, Oikotie**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30000	0	-30000	0	-30000	0
Netto	-30000	0	-30000	0	-30000	0

9309 Kirkkokatu

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50000	0	-50000	-41029	-8971	82,1
Netto	-50000	0	-50000	-41029	-8971	82,1

9310 Varustie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-30000	-30000	0	-30000	0
Netto	0	-30000	-30000	0	-30000	0

9411 Voimatie, valaistus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9412 Pohjoistie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9413 Rantaraitin valaistus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9414 Laamilantie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20000	0	-20000	-28219	8219	141,1
Netto	-20000	0	-20000	-28219	8219	141,1

**9630 Bioterminalikenttä
(KME)**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9631 Pesuhallin piha ja
päällystys**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9633 Venevalkamat 2015

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9634 Koirien ulkoilualue

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10000	0	-10000	0	-10000	0

Netto	-10000	0	-10000	0	-10000	0
9635 Venevalkamat 2016						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20000	0	-20000	-5514	-14486	27,6
Netto	-20000	0	-20000	-5514	-14486	27,6
9681 Keskustan urheilukenttä						
Tuotot	120000	0	120000	223514	-103514	186,3
Kulut	-550000	30000	-520000	-560642	40642	107,8
Netto	-430000	30000	-400000	-337128	-62872	84,3
9682 Lumetuskontti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-51000	0	-51000	-31840	-19160	62,4
Netto	-51000	0	-51000	-31840	-19160	62,4
9741 Vhl, Känkkäälän vesihuolto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9743 Vhl,Tonttijohdot 2015						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9744 Asevelitie vesihuolto saneer.l						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9745 Einolantien vesihuolto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
9746 VhL, Huoltoauto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30000	0	-30000	-28262	-1738	94,2
Netto	-30000	0	-30000	-28262	-1738	94,2
9747 Kötsinmäen vedenottamo						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10000	0	-10000	0	-10000	0
Netto	-10000	0	-10000	0	-10000	0
9748 Laamilantie vesihuolto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20000	0	-20000	-2491	-17509	12,5
Netto	-20000	0	-20000	-2491	-17509	12,5

9749 Tonttijohdot 2016

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10000	0	-10000	-1145	-8855	11,5
Netto	-10000	0	-10000	-1145	-8855	11,5

**9750 Vanha Laamila
vesihuolto**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-75000	0	-75000	-3799	-71201	5,1
Netto	-75000	0	-75000	-3799	-71201	5,1

**9751 Vesitornin syöttölinjan
saneer**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100000	0	-100000	-69102	-30898	69,1
Netto	-100000	0	-100000	-69102	-30898	69,1

**9871 Vml, Känkkäälän
viemäröinti**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9874 Viemäriverkoston
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9876 Jv pumpppaamon
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

**9877 Jv pumpppaamon
automaatio**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9878 Asevelitie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

9879 Einolantien viemäröinti

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-5000	0	-5000	-3893	-1107	77,9
Netto	-5000	0	-5000	-3893	-1107	77,9

**9880 Laamilantien
viemäröinti**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20000	0	-20000	0	-20000	0
Netto	-20000	0	-20000	0	-20000	0

9881 Viemäriverkoston saneeraus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-40000	0	-40000	-50950	10950	127,4
Netto	-40000	0	-40000	-50950	10950	127,4

9882 Vanha Laamilan viemäröinti

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-75000	0	-75000	-12622	-62378	16,8
Netto	-75000	0	-75000	-12622	-62378	16,8

9883 Jv pumpppaamon saneeraus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-40000	0	-40000	-69583	29583	174
Netto	-40000	0	-40000	-69583	29583	174

9884 Jv pumpppaamon automaatio

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20000	0	-20000	-5255	-14745	26,3
Netto	-20000	0	-20000	-5255	-14745	26,3

9885 Höljään jv puhd. saneeraus

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10000	0	-10000	0	-10000	0
Netto	-10000	0	-10000	0	-10000	0

RAPORTTI YHTEENSÄ

Tuotot	245000	-125000	120000	395547	-275547	329,6
Kulut	-5725000	1321500	-4403500	-2382594	-2020906	54,1
Netto	-5480000	1196500	-4283500	-1987047	-2296453	46,4

2.8 Yhteenveto valtuuston hyväksymien tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta

Nurmeksens talousarviossa 2016 on määritelty määrärahat sitovasti tulosalueittain, kuitenkin niin että investointiosan määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia. Kirjanpidon raportointi on laadittu vastuualueittain talousarvion mukaisesti.

	Ta 2016	Ta-muutos	Ta+muutos	Toteutunut 2016	Ta-tot 2016
1110 Keskusvaalilautakunta					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-4 568	0	-4 568	0	-4 568
Netto	-4 568	0	-4 568	0	-4 568
1210 Tarkastuslautakunta					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30 816	-26	-30 842	-27 276	-3 566
Netto	-30 816	-26	-30 842	-27 276	-3 566
1310 Kaupunginvaltuusto					
Tuotot	0	0	0	435	-435
Kulut	-78 674	0	-78 674	-80 882	2 208
Netto	-78 674	0	-78 674	-80 447	1 773
1410 Kaupunginhallitus					
Tuotot	2 024 005	0	2 024 005	1 982 492	41 513
Kulut	-37 385 159	-18 721	-37 403 880	-36 957 249	-446 631
Netto	-35 361 154	-18 721	-35 379 875	-34 974 757	-405 118
2110 Sosiaalipalvelut					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
2120 Koti ja laitoshuolto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
4110 Koulutuspalvelut					
Tuotot	143 011	0	143 011	292 350	-149 339
Kulut	-8 699 171	-30 174	-8 729 345	-8 928 660	199 315
Netto	-8 556 160	-30 174	-8 586 334	-8 636 311	49 977
4120 Varhaiskasvatus					
Tuotot	311 400	0	311 400	362 523	-51 123
Kulut	-3 705 621	-33 764	-3 739 385	-3 680 324	-59 061
Netto	-3 394 221	-33 764	-3 427 985	-3 317 801	-110 184
4130 Kulttuuri ja vapaa aika					
Tuotot	53 300	0	53 300	96 018	-42 718
Kulut	-1 965 879	-8 687	-1 974 566	-1 922 427	-52 139
Netto	-1 912 579	-8 687	-1 921 266	-1 826 410	-94 856

5110 Rakennus ja ympäristölautakun

Tuotot	79 500	0	79 500	70 539	8 961
Kulut	-368 922	-67 611	-436 533	-415 671	-20 862
Netto	-289 422	-67 611	-357 033	-345 132	-11 901

5210 Tekninen hallinto

Tuotot	1 000	0	1 000	306	694
Kulut	-826 937	-5 322	-832 259	-775 257	-57 002
Netto	-825 937	-5 322	-831 259	-774 952	-56 307

5220 Toimitilat

Tuotot	5 682 946	175 000	5 857 946	5 838 300	19 646
Kulut	-5 663 075	-343 243	-6 006 318	-5 871 568	-134 750
Netto	19 871	-168 243	-148 372	-33 268	-115 104

5230 Maankäyttö

Tuotot	347 200	0	347 200	448 737	-101 537
Kulut	-413 012	-2 145	-415 157	-331 388	-83 769
Netto	-65 812	-2 145	-67 957	117 350	-185 307

5235 Metsätalous

Tuotot	100 000	0	100 000	116 535	-16 535
Kulut	-49 861	0	-49 861	-45 040	-4 821
Netto	50 139	0	50 139	71 495	-21 356

5240 Kadut ja yleiset alueet

Tuotot	342 000	0	342 000	439 474	-97 474
Kulut	-3 063 935	-2 386	-3 066 321	-3 207 447	141 126
Netto	-2 721 935	-2 386	-2 724 321	-2 767 973	43 652

5250 Vesihuolto

Tuotot	1 211 000	0	1 211 000	1 082 697	128 303
Kulut	-978 111	-322	-978 433	-862 321	-116 112
Netto	232 889	-322	232 567	220 376	12 191

8100 Rahoitus

Tuotot	53 157 000	0	53 157 000	53 594 308	-437 308
Kulut	-293 000	0	-293 000	-701 049	408 049
Netto	52 864 000	0	52 864 000	52 893 259	-29 259

RAPORTTI YHTEENSÄ

Tuotot	63 452 362	175 000	63 627 362	64 324 714	-697 352
Kulut	-63 526 741	-512 401	-64 039 142	-63 806 560	-232 582
Netto	-74 379	-337 401	-411 780	518 153	-929 933

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

NURMEKSEN KAUPUNKI	2016	2015
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	3 374 235,10	3 374 930,20
Maksutuotot	498 103,64	1 956 076,62
Tuet ja avustukset	343 661,43	794 466,97
Muut toimintatuotot	2 168 765,60	2 088 035,02
Toimintatuotot yhteensä	6 384 765,77	8 213 508,81
Valmistus omaan käyttöön	48 975,88	76 146,92
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-13 644 941,56	-20 591 483
Palkat ja palkkiot	-9 769 863,36	-15 263 272,05
Henkilösivukulut	-3 875 078,00	-5 328 211
Eläkekulut	-3 277 982,66	-4 535 168,60
Muut henkilösivukulut	-597 095,54	-793 042,29
Palvelujen ostot	-36 315 156,48	-27 917 758,92
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-2 727 192,89	-2 931 107,47
Avustukset	-1 647 319,19	-3 687 814,64
Muut toimintakulut	-861 914,85	-927 634,71
Toimintakulut yhteensä	-55 196 524,97	-56 055 798,68
TOIMINTAKATE	-48 762 783,32	-47 766 142,95
Verotulot	24 214 755,63	25 272 049,46
Valtionosuudet	28 783 456,00	27 061 279,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	56 582,36	72 598,58
Muut rahoitustuotot	332 513,53	342 619,91
Korkokulut	-136 255,97	-187 773,70
Muut rahoituskulut	-28 841,38	-458 250,83
VUOSIKATE	4 459 426,85	4 336 379,47
Poistot ja arvonalentumiset	-3 927 362,70	-3 875 563,51
Suunn.mukaiset poistot	-3 850 787,23	-3 875 563,51
Arvonalentumiset	-76 575,47	
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	532 064,15	460 815,96
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	407 089,00	405 976,73
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	-500 000,00	-450 000,00
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	79 000,00	-20 271,08
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	518 153,15	396 521,61

3.2 Rahoituslaskelma

		2016	2015
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		4 459 426,85	4 336 379,47
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-	95 565,58	25 437,16
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-	1 987 047,04	3 991 937,95
Rahoitusosuudet investointeihin		2 382 593,61	4 212 257,13
Pysyv. vast. hyöd. luov.voitot		292 514,27	190 457,68
Toiminnan ja investointien rahavirta		103 032,30	29 861,50
		2 376 814,23	319 004,36
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-	476 652,13	61 333,58
Antolainasaamisten vähennys		-	132 692,95
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		-	2 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	1 896 999,28	2 265 005,38
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutokset	-	2 133,52	2 851,03
Vaihto-omaisuuden muutos	-	6 232,99	3 055,40
Saamisten muutos	-	1 054 268,97	294 797,29
Lyhytaikaisten saamisten muutos			
Korottomien velkojen muutos		731 027,24	14 955,91
Rahoituksen rahavirta	-	2 705 259,65	592 101,80
Rahavarojen muutos			
		- 328 445,42	911 106,16
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		2 766 287,62	3 094 733,04
Rahavarat 1.1.		3 094 733,04	2 183 626,88
Rahavarojen muutos	-	328 445,42	911 106,16

3.3 Tase

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	48 546 941,87	49 915 039,82
I Aineettomat hyödykkeet	987 212,85	1 095 600,75
1. Aineettomat oikeudet		
3. Muut pitkävaikutteiset menot	987 212,85	1 095 600,75
II Aineelliset hyödykkeet	37 515 207,58	39 252 449,32
1. Maa- ja vesialueet	5 376 578,92	5 369 045,64
2. Rakennukset	25 126 371,46	27 318 954,83
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 623 359,30	5 420 376,76
4. Koneet ja kalusto	116 608,59	244 894,25
5. Muut aineelliset hyödykkeet	169 796,41	169 796,41
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 102 492,90	729 381,43
III Sijoitukset	10 044 521,44	9 566 989,75
1. Osakkeet ja osuudet	8 512 875,66	8 511 996,10
3. Muut lainasaamiset	825 942,94	350 919,81
4. Muut saamiset	705 703,84	704 073,84
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		0,00
1. Valtion toimeksiannot		0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 507 483,54	6 775 247,00
I Vaihto-omaisuus	186 642,04	180 409,05
1. Aineet ja tarvikkeet	186 642,04	180 409,05
II Saamiset	4 554 553,88	3 500 284,91
Pitkäaikaiset saamiset	570 953,14	816 807,54
1. Myyntisaamiset	0,00	
2. Lainasaamiset	570 953,14	532 350,54
3. Muut saamiset	0,00	284 457,00
Lyhytaikaiset saamiset	3 983 600,74	2 683 477,37
1. Myyntisaamiset	617 628,92	617 665,07
2. Lainasaamiset	1 192 144,40	1 186 691,40
3. Muut saamiset	641 282,71	625 980,78
4. Siirtosaamiset	1 532 544,71	253 140,12
III Rahoitusarvopaperit	239 988,93	239 988,93
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
4. Muut arvopaperit	239 988,93	239 988,93
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 526 298,69	2 854 744,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 054 425,41	56 690 286,82

VASTATTAVAA	2016	2015
A OMA PÄÄOMA	32 252 486,28	31 813 333,13
I Peruspääoma	24 388 211,90	24 388 211,90
III Muu omat rahastot	830 987,18	909 987,18
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 515 134,05	6 118 612,44
V Tilikauden ylijäämä	518 153,15	396 521,61
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	6 058 429,64	5 965 518,64
1. Poistoero	5 108 429,64	5 515 518,64
2. Vapaaehtoiset varaukset	950 000,00	450000
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	346 867,78	349 001,30
1. Valtion toimeksiannot		0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	168 575,93	170 493,46
3. Muut toimeksiantojen pääomat	178 291,78	178 507,84
E VIERAS PÄÄOMA	17 396 641,71	18 562 613,75
I Pitkäaikainen	9 245 000,00	11 157 498,25
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 245 000,00	11 155 898,25
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
6. Ostovelat		
7. Muut velat	0,00	1 600
II Lyhytaikainen	8 151 641,71	7 405 115,50
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 120 902,94	2 107 003,97
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot		0,00
6. Ostovelat	3 525 222,11	1 927 739,17
7. Liittymismaksut ja muut velat	647 274,08	386 290,59
8. Siirtovelat	1 858 242,58	2 984 081,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 054 425,41	56 690 466,82
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	68,3	66,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	29,30	30,66
Kumulatiivinen ylijäämä, milj.euroa	7,033	6,515
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	892	815
Lainakanta 31.12.milj.€	11,366	13,263
Lainat €/asukas	1 441	1 659
Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,826	0,351
Asukasmäärä	7885	7996

4. Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätöksen laatimista ohjaa kirjanpitolausakunnan kuntajaoston antama yleisohje, jota on tarkistettu vuoden 2015 konsernitilinpäätöksen osalta. Vuoden 2015 konsernitilinpäätöksestä alkaen on eroteltu tilikauden verot ja laskennalliset verot tilinpäätössiirroista.

4.1 Konsernituloslaskelma

	2016	2015
Toimintatuotot	34 296 853,23	34 984 985,47
	<u>-82 586 610,08</u>	-82 646 814,77
Toimintakulut		
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	10 316,72	12 338,87
	<u>-48 279 440,13</u>	-47 649 490,43
Toimintakate		
Verotulot	24 214 755,63	25 272 049,46
Valtionosuudet	31 491 040,50	30 017 209,98
Rahoitustuotot ja -kulut:	40 409,75	-50 656,61
Korkotuotot	67 547,23	68 710,29
Muut rahoitustuotot	358 853,75	392 069,30
Korkokulut	-354 197,03	-431 889,02
Muut rahoituskulut	-31 794,20	-79 547,19
	<u>7 466 765,76</u>	7 589 112,39
Vuosikate		
Poistot ja arvonalentumiset:	-6 128 150,61	-6 230 743,29
Suunn.mukaiset poistot	-5 973 259,41	-6 230 050,38
Arvonalentumiset	-154 891,20	-692,91
Satunnaiset erät	0,00	0,00
	<u>1 338 615,15</u>	1 358 369,11
Tilikauden tulos		
Tilinpäätössiirrot	86 739,10	-27 272,06
Tilikauden verot	-95 720,15	-107 290,11
Laskennalliset verot	-3 481,87	-3 197,89
Vähemmistöosuudet	6 821,07	7 035,83
Varausten ja rahastojen muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli/alijäämä	1 332 973,30	1 227 644,87
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	41,5	42,3
Vuosikate/Poistot; %	120	122
Vuosikate, €/asukas	947	949
Asukasmäärä	7885	7 996

4.2 Konsernitase

Konsernitilinpäätöksen laatimista ohjaa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antama yleisohje, jota tarkistettiin vuoden 2015 konsernitilinpäätöksen osalta. Kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämiin.

KONSERNITASE	2016	2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	45993,25675	50 831,78
Muut pitkävaikutteiset menot	1019173,307	1 107 072,33
Ennakkomaksut	0	672,78
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1065166,564	1 158 576,89
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet	5838539,329	5 830 856,88
Rakennukset	46 728 324,31	46 995 940,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 708 384,29	5 494 173,97
Koneet ja kalusto	1 938 644,40	1 750 607,26
Muut aineelliset hyödykkeet	181 940,20	181 940,20
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 122 563,70	2 846 514,08
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	62518396,24	63 100 032,85
Sijoitukset:		
Osakkeet ja osuudet yhteensä	742 025,65	722 334,08
Josta osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	200 051,70	181 231,38
Muut lainasaamiset	521 721,72	70 000,00
Muut saamiset	610 938,50	609 308,50
Sijoitukset yhteensä	1 874 685,88	1 401 642,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	327 142,53	118 283,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	519 505,96	484 635,49
Saamiset:		
Pitkäaikaiset saamiset	359 254,30	511 257,57
Lyhytaikaiset saamiset	5 991 679,85	5 782 259,75
 Rahoitusarvopaperit	 1 194 031,74	 1 181 337,52
Rahat ja pankkisaamiset	8 797 119,34	9 049 822,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	82 646 982,39	82 787 848,89

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	24 388 211,84	24 388 211,84
Arvonkorotusrahasto	197 871,41	314 046,70
Muut omat rahastot	1 284 481,26	1 323 691,33
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	18 393 188,22	17 253 216,81
Tilikauden yli-/alijäämä	1 332 973,30	1 227 644,87
Oma pääoma yhteensä	45 596 726,03	44 506 811,55
 VÄHEMMISTÖOSUUDET	 378 532,44	 277 835,70
 POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0	0,00
 PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	11 949,08	14 813,57
Muut pakolliset varaukset	355 913,14	320 505,58
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 485 238,83	 300 590,16
 VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19 163 058,42	21 295 098,88
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1513759,619	1 490 085,89
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3145748,047	3 159 204,02
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	11996056,78	11 422 903,49
Vieras pääoma yhteensä	35818622,87	37 367 292,28
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 82646982,39	 82 787 848,84
 Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	55,7	53,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	39,6	41,4
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	19726	18481
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2502	2311
Konsernin lainakanta 31.12., milj.€	22,309	24,454
Konsernin lainat €/ asukas	2830	3058
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj.€	0,522	0,070
Asukasmäärä	7885	7998

4.3 Konsernin rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta	7 297 627,90	7 467 720,90
Vuosikate	7 466 765,76	7 589 112,39
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-95 720,15	-107 290,11
Tulorahoituksen korjauserät	-73 417,71	-14 101,38
Investointien rahavirta	-5 474 497,86	-6 150 474,42
Investointimenot	-5 892 861,20	-6 408 863,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	315 159,41	191 113,22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	103 203,92	67 275,59
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 823 130,04	1 317 246,48
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>	-453 351,72	-54 781,58
Antolainasaamisten lisäykset	-453 351,72	-54 781,58
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
<i>Lainakannan muutokset</i>	-2 145 496,43	1 136 141,67
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	822 401,29	4 558 897,48
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 928 220,59	-3 484 309,58
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 677,13	61 553,77
<i>Oman pääoman muutokset</i>	58 861,44	-2 125,19
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	476 847,34	-392 712,59
Toimeksiantojen varaojen ja pääomien muutokset	-24 210,53	-26 914,47
Vaihto-omaisuuden muutos	-34 870,47	26 610,41
Saamisten muutokset	-57 416,82	-281 728,38
Korottomien velkojen muutokset	593 345,16	-110 680,16
Rahoituksen rahavirta	-2 063 139,38	686 522,30
Rahavarojen muutos	-240 009,34	2 003 768,77
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	9 991 151,07	10 231 160,42
Rahavarat 1.1.	10 231 160,42	8 227 384,34
	-240 009,35	2 003 776,08
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	-5 875 793	-9 772 729
Investointien tulorahoitus, %	133,9	122,1
Pääomamenojen tulorahoitus, %	83,3	77,8
Lainanhoitokate	2,5	2,2
Kassan riittävyys, pv	39,5	40,1
Asukasmäärä	7884	7996

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Rakennuksiin on tehty tilikaudella arvonalennuskirjauksia 76.575,47 euroa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ole

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman erien vertailukelpoisuuteen on vaikuttanut sosiaalitoimen siirtyminen 1.1.2016 NuVa-kuntayhtymälle. Tase ja rahoituslaskelma ovat vertailukelpoisia edellisen vuoden kanssa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei ole

5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjen osalta on tehty hankintahinnan muutos Tilikauden yli-/alijäämään. Uutena konsernitilinpäätökseen on yhdistetty toimintansa aloittanut 1.1.2016 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen toimintatuotot, toimintakulut, korkokulut, korkotuotot, saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Ei ole.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoeron ja vapaaehtoiset varausten käsittely

Konsernitilinpäätöksessä on poistoerojen ja vapaaehtoisten varojen muutos eliminoitu Tilikauden yli-/alijäämätillille.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätös on vertailukelpoinen edellisen vuoden kanssa.

5.3 Tuloslaskelman liitetiedot**5.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain**

	Konserni 2016	Konserni 2015	Kunta 2016	Kunta 2015
Yleishallinto	1 680 188,72	1 345 993,02	1 405 409,77	1 193 982,77
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	21 943 453,92	21 677 550,39		2 795 487,67
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 353 058,79	1 504 804,38	743 482,24	905 844,47
Yhdyskunta- ja muut palvelut	7 547 419,24	8 573 736,42	4 235 873,76	3 318 193,90
Muut palvelut	1 772 732,38	1 882 901,26		
Toimintatuotot yhteensä	34 296 853,23	34 984 985,47	6 384 765,77	8 213 508,81

5.3.2. Verotulojen erittely

Kunnan tulovero	20 182 108,32	21 346 585,65
Osuus yhteisöverojen tuotosta	2 303 718,84	2 246 023,94
Kiinteistövero	1 728 928,47	1 679 439,87
Verotulot yhteensä	24 214 755,63	25 272 049,46

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

	2016	2015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	24 293 185,60	22 985 886,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tase	6 123 861,00	6 502 748,00
Järjestelmämuutoksen tase	- 642 841,60	-1 276 619,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 990 749,00	-1 150 736,00
Valtionosuudet yhteensä	28 783 456,00	27 061 279,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Asiakaspalvelujen ostot	31 018 205,39	21 625 883,55
Muiden palvelujen ostot	5 296 951,09	7 359 037,85

Yhteensä palvelujen ostot

36 315 156,48 28 984 921,40

5.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelma Kv 19.12.1996 § 115, jota on tarkistettu Kv 23.03.2006 § 20 ja 31.5.2012 § 38..

Poistosuunnitelman mukaan rakennusten osalta poistot on aloitettu käyttöönottokuukauden seuraavan kuukauden alusta ja muitten osalta koko vuodelta. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000,00 euroa joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta kirjattu vuosikuluksi.

Poistosuunnitelma	Poistoaika	Poistotapa
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
 Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 20 vuotta	Tasapoisto
 MAA- JA VESIALUEET		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
 RAKENNUKSET		
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
VHL, Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Maa- ja vesirakenteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sillat, laiturit, uimalat	10 vuotta	Menojäännös 25%
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
VHL, Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Johtoverkostot ja laitteet		
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Laituskoneet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Johtoverkostot ja laitteet		
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Viemäriverkko	30 vuotta	Menojäännös 10%
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sadevesiviemäriverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Pumppaamot	10 vuotta	Menojäännös 25%

KONEET JA KALUSTO

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet	5 vuotta	Tasapoisto
Raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala yms. Laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Viestintälaitteet	3 vuotta	Tasapoisto

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat	Ei poistoa
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa

ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN--

ERÄISET HANKINNAT

Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
-------------------------	------------

OSAKKEET JA OSUUDET

Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoa
Kuntayhtymäosuudet	Ei poistoa
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoa
Muut osakkeet ja osuudet	Ei poistoa

	Konserni 2016	Konserni 2015	Kunta 2016	Kunta 2015
--	------------------	------------------	---------------	---------------

5.3.6. Pakollisten varausten muutokset

Eläkevaraus 1.1.	14 813,57	17 678,05
Lisäykset/Vähennykset	2 864,49	2 864,49
Eläkevaraus 31.12.	11 949,08	14 813,57

Potilasvakuutusvaraus 1.1.	317 679,26	258 000,58
Lisäykset/Vähennykset	35 407,56	59 678,68
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	353 086,82	317 679,26

Muut varaukset 1.1.	2 826,31	2 826,31
Lisäykset/Vähennykset		
Muut varaukset 31.12.	2 826,31	2 826,31

5.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynti-
voitot ja -tappiot

	Kunta 2016	Kunta 2015
Muut toimintatuotot		
Rakennusten myyntivoitot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	95 565,58	25 437,16
Muut myyntivoitot		
Myyntivoitot yhteensä	95 565,58	25 437,16

Muut toimintakulut

Rakennusten myyntitappiot
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot
Muut myyntitappiot
Myyntitappiot yhteensä

5.3.8. Osinkotuottojen ja peruspo:n korkojen

	Kunta	Kunta
erittely	2016	2015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	309 264,80	309 264,80
Osuuspääoman korot	1 851,54	1 695,71
Yhteensä	311 116,34	310 960,51

5.3.9. Poistoeron muutoksien erittely

Investointivaraukseen liittyvä poisto- eron muutos	407 089,00	405 976,73
---	------------	------------

5.4. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5.4.1. Arvonkorotukset

	Konserni 2016	Konserni 2015	Kunta 2016	Kunta 2015
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	65 633,39	65 926,12		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku		292,73		
Arvonkorotukset 31.12.	65 633,39	65 633,39		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	248 413,31	934 015,52		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku	116 175,30	685 602,20		
Arvo 31.12.	132 238,02	248 413,31		

5.4.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		1 095 600,75		1 095 600,75
Lisäykset tilikauden aikana				
Vähennykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto		-108 387,90		-108 387,90
Poistamaton hankintameno 31.12.		987 212,85		987 212,85

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet.	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 369 045,64	27 318 954,83	5 420 376,77	244 894,25	169 796,41	729 381,43	39 252 449,32
Lisäykset tilikauden aikana	15 000,00	197 035,74	1 296 397,52	60 102,07		813 178,72	2 381 714,05
Rahoitusosuudet tilikaudella			223 514,27			69 000,00	292 514,27
Vähennykset tilikauden aikana	-7 466,72						7 466,72
Siirrot erien välillä			371 067,25			371 067,25	0,00
Tilikauden poisto		2 313 043,64	1 240 967,96	188 387,73			3 742 399,33
Arvonlennukset		76 575,47					76 575,47
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 376 578,92	25 126 371,46	5 623 359,31	116 608,59	169 796,41	1 102 492,90	37 515 207,58

5.4.3. Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhteisöt	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 026 703,62	42 046,98	6 085 719,73	357 525,77	8 511 996,10
Lisäykset				879,56	879,56
Vähennykset					
Hankintameno 31.12.	2 026 703,62	42 046,98	6 085 719,73	358 405,33	8 512 875,66

Jvj-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		600 453,53		454 539,82	1 054 993,65
Lisäykset			475 022,13	1 630,00	476 652,13
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.		600 453,53	475 022,13	456 169,82	1 531 645,78

5.4.4. Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n perus- pääomasta	Ero
Nuva-kuntayhtymä	4 049 039,32			4 049 039,32	4 978 490,80	-929 451,48
P-K:n sairaanhoito- ja sos.palv. ky	1 459 167,91			1 459 167,91	1 146 396,06	12 771,85
P-K:n koulutuskuntayhtymä	557 028,99			557 028,99	604 558,03	-47 529,04
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	18 878,16			18 878,16	19 035,62	-157,46
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	1 605,35			1 605,35	1 605,35	0,00
Yhteensä	6 085 719,73			6 085 719,73	7 050 085,86	-964 366,13

5.4.5. Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden voitosta+/ tappiosta -
Tytäryhteisöt						
Yhdistetty nimellisarvomenetelmällä						
Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratilat	Nurmes	100,00	100,00	1 026 172,31	5 674 250,17	-7014,24
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	Nurmes	100,00	100,00	178 694,16	2 846,86	1 179,45
Nurmeksen Lämpö Oy	Nurmes	88,00	88,00	2 293 653,09	2 788 598,23	329 552,56
Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	Nurmes	100,00	100,00	376 316,66	396 347,35	109 314,55

Kuntayhtymät

Yhdistetty suhteellisen peruspääoman mukaan

Nuva-kuntayhtymä	Nurmes	79,17	79,17	5 337 730,54	5 625 251,39	9 466,91
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Joensuu	5,00	4,91	2 076 893,87	2 479 227,95	149 113,23
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Joensuu	4,90	4,90	4 037 462,27	714 336,90	41 066,98
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	5,60	5,60	117 359,95	27 255,40	1 498,60
Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymä	Mäntyharju	1,04	1,04	18 445,34	5 678,82	764,55
P-K:n sosiaali- ja terv.palvelujen ky	Joensuu	4,91	4,91		626 271,34	8 993,10

Osakkuusyhteisöt

Yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä

Nurmeksen Jäähalli Oy	Nurmes	47,06	47,06	47 746,79	99 576,88	5 224,96
Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy	Nurmes	38,55	38,55	99 270,24	151 388,15	560,94
Lieksa-Nurmes Lentokenttä Oy	Nurmes	50,00	50,00	28 462,03		-664,08

5.4.6. Saamisten erittely

	2016	2016	2015	2015
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		7 231,47		1 840,00
Lainasaamiset	288 801,00	19 253,40	308 054,40	19 253,40
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		3 978,50		3 978,50
Yhteensä	288 801,00	30 463,37	308 054,40	25 071,90
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		429 410,22		28 955,47
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		1 456 660,87		159 904,73
Yhteensä		1 886 071,09		188 860,20
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		46 900,05		15 580,59
Lainasaamiset	115 319,00	101 091,00	117 463,00	155 038,00
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		5 135,30		
Yhteensä	115 319,00	153 126,35	117 463,00	170 618,59
Saamiset yhteensä	404 120,00	2 069 660,81	425 517,40	384 550,69

5.4.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	127 096,91	117 428,30	42 315,71	59 268,00
Jäsenkuntien maksuosuuksien palautus	496 346,14	279 634,29	1 456 660,87	159 004,73
Lääkärien koulutuskorvaukset		20 292,46		
EU-tuet ja muut valtionavustukset	38 579,74	44 539,54		
Vuokrasaatavat	8 498,74	7 000,01	8 498,74	7000,01
Muut saatavat	244 125,21	120 652,39	33 568,13	27 867,38
Siirtosaamiset yhteensä	915 646,74	589 546,99	1 532 544,71	253 140,12

5.4.8. Oman pääoman erittely

	Konserni 2016	Konserni 2015	Kunta 2016	Kunta 2015
Peruspääoma 1.1.	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90
Peruspääoma 31.12.	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90
Arvonkorotusrahasto 1.1.	314 046,70	999 941,64		
Lisäykset				
Vähennykset	116 175,29	685 894,93		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	197 871,41	314 046,70		
Muut omat rahastot 1.1.	1 323 691,33	1 296 419,26	909 987,18	889 716,10
Lisäykset	83 529,03	43 000,99	36 000,00	36 000,00
Vähennykset	122 739,10	15 728,92	115 000,00	15 728,92
Muut omat rahastot 31.12.	1 284 481,26	1 323 691,33	830 987,18	909 987,18
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	18 480 861,68	17 180 475,16	6 118 612,44	5 679 036,78
Edellisen tilikausien ylijäämä 31.12.	18 393 188,22	17 253 216,81	6 515 134,05	6 118 612,44
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 332 973,30	1 227 644,87	518 153,15	396 521,61
Oma pääoma yhteensä	45 596 726,08	44 114 269,73	32 252 486,28	31 396 540,44

5.4.9. Pitkäaikaiset velat

	2016	2015	2016	2015
Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvä osuus	7 201 112,24	6 064 915,22	3 785 0000,00	3 785 000,00

5.4.10. Pakolliset varaukset

	Konserni 2016	Konserni 2015	Kunta 2016	Kunta 2015
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	11 949,08	14 813,57		
Potilasvakuutusvaraus	353 086,82	317 679,26		
Muut varaukset	2 826,31	2 826,31		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	367 862,21	335 319,14		

5.4.11. Vieras pääoma	2016	2016	2015	2015
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		89 913,29		74 588,06
Siirtovelat		2 285,53		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		1 925 500,08		262 729,78
Siirtovelat		252 799,90		168 365,99
Muut velat		386 874,86		
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		45 150,08		197,84
Yhteensä		2 702 523,74		505 881,67
5.4.12. Muiden velkojen erittely	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2016	2015	2016	2015
Muut velat	1 949 708,95	847 463,01		
Liittymismaksut	1 515 973,62	1 488 485,89		
5.4.13. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Lyhytaikaiset siirtovelat	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
Menojäämät	2016	2015	2016	2015
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	4 394 989,54	5 112 438,97	1 250 698,46	2 334 111,83
Korkojaksotukset	36 732,31	41 409,24	19 234,78	22 235,81
Valtionosuusennakot	124 324,00	101 519,87	124 324,00	101 519,87
Erikoissairaanhoidon kustannukset	210 104,68	35 076,24		168 305,99
Jäsenkuntien osuudet	52 666,64	283 076,24	252 799,90	
Potilasvakuutus		59 942,52		
Muut siirtovelat	1 057 428,42	825 786,19	211 185,41	357 848,27
Siirtovelat yhteensä	5 876 245,59	6 459 249,45	1 858 242,58	2 984 081,77
5.4.14. Huollettavien varat				2015
Huollettavien varat 31.12.				55 989,00
5.5. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2016	2015	2016	2015
5.5.1. Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	12 275 852,48	11 659 395,48		
5.5.2. Leasingvastuut				
Leasingvastuut 31.12.	127 999,06	225 284,14	36 382,95	56 690,81
5.5.3. Vuokravastuut	81.290,60			
Vuokravastuut 31.12.				

5.5.4. Vastuusitoumukset

Takaukset samaan konserniin kuuluvien
yhteisöjen puolesta

1 365 845,00 1 866 147,00

Takaukset muiden puolesta

2 146 788,03 2 248 477,20 2 146 788,03 2 248 477,20

**5.5.5. Vastuut Kuntien takauskeskuksen ta-
kausvastuista**

Konserni
2016

Konserni
2015

Kunta
2016

Kunta
2015

Kunnan osuus takauskeskuksen -
takausvastuista 31.12.

38 556 532,00 38 542 243,73 38 556 532,00 38 542 243,73

Kunnan mahdollista vastuuta kattava
osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12

28 779,89 27 465,43 28 779,89 27 465,43

5.5.6. Muut taloudelliset vastuut

Sopimusvastuut

Sitoumus avustukseen

117 000,00 137 463,00 117 000,00 137 463,00

Sitoumus jätehuoltoalueen ympäristö-
luvan ehtojen hoitamiseen

200 000,00 200 000,00 200 000,00 200 000,00

Maankaatopaikan ympäristöluvan sitoumus

15 000,00 15 000,00 15 000,00 15 000,00

Muut vastuut

1 154 732,90 967 985,58 17 393,00 17 393,00

Arvonlisäveron palautusvastuu

3 329 005,57 4 113 380,84 3 058 537,00 3 481 817,78

5.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.2015

2016 2015

Henkilöstön määrä 31.12.

294 487

5.6.2. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan

13 644 941,56 20 591 482,94

Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin

89 917,41 313 359,77

ja aineellisiin hyödykkeisiin

Henkilöstökulut yhteensä

13 734 858,97 20 904 842,31

5.6.3. Tilintarkastajan palkkiot

Luottamushenkilötarkastus

12 358,30 11 748,79

Ammattitarkastus

7 483,50 8 723,50

Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät

7 434,00 7 882,00

Yhteensä

27 275,80 28 354,29

5.6.4. Tilitetyt puolueverot

Kokoomus

508,50 518,40

Kristillisdemokraatit

78,20 282,00

Keskusta

5 820,01 7 067,88

Sosiaalidemokraatit

4 169,20 4 951,76

Perussuomalaiset

759,22 928,56

Yhteensä

11 335,13 13 748,60

6 Taseyksikön tilinpäätös

6.1. Taseyksikön laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saadulla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty kunnan tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Jaksotusmenetelmät

Tilinpäätöksessä maksuperusteisesti kirjatut liiketapahtumat on oikaistu ja täydennetty suoriteperusteen mukaisesti.

Tuloslaskelma ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma on vertailukelpoinen edellisen vuoden kanssa.

6.2 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)

	1-12 / 2016	1-12 / 2015
LIKEVAIHTO	1 051 520,94	1 057 837,50
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0,00	489,67
MATERIAALIT JA PALVELUT	-365 789,87	-330 063,70
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-225 780,51	-195 410,31
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-225 780,51	-195 410,31
PALVELUJEN OSTOT	-140 009,36	-134 653,39
HENKILÖSTÖKULUT	-176 742,60	-188 920,23
PALKAT JA PALKKIOT	-135 140,39	-143 080,41
HENKILÖSIVUKULUT	-41 602,21	-45 839,82
ELÄKEKULUT	-33 384,27	-38 396,63
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-8 217,94	-7 443,19
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-249 348,42	-237 836,60
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-249 348,42	-237 836,60
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-14 440,52	-9 240,87
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	245 199,53	292 265,77
 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	 -56 000,00	 -132 798,21
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-56 000,00	-132 798,21
 YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHTEENSÄ	 189 199,53	 159 467,56
 POISTOERON LISÄYS(-)TAI VÄH(+)	 31 176,24	 31 091,06

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	220 375,77	190 558,62
LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,0	14,2
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	11,0	14,2
Voitto,%	18,0	15,1

Rahoituslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)

	2016	2015
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
LIKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	245 199,53	292 265,77
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	249 348,42	237 836,60
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-56 000,00	-132 798,21
	438 547,95	397 304,16
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-247 101,58	-321 811,24
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0,00	39 457,68
	-247 101,58	-282 353,56
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	191 446,37	114 950,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
VAIHTO-OMAISSUUDEN MUUTOS	-3 015,47	-523,75
SAAMISTEN MUUTOS KUNNALLA/KY:LTÄ	-248 969,95	-91 737,36
SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	62 800,98	-46 378,57
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA	-2 261,93	23 689,08
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-191 446,37	-114 950,60
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00
RAHAVARAT 31. 12.	0,00	0,00
1. 1.	0,00	0,00
LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2016	2015
Investointien tulorahoitus, %	177,5	140,7
Kassan riittävyys, pv	0	0
Quick ratio	3,6	1,4
Current ratio	4,1	1,9

TASE (Ulkoinen ja sisäinen)

	12/2016	12/2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 047 847,23	2 050 094,07
RAKENNUKSET	520 686,32	562 766,14
1115 Hallinto- ja laitosrakennukset	520 686,32	562 766,14
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 488 130,32	1 477 575,24
1130 Maa- ja vesirakenteet	2 148,82	2 686,02
1140 Johtoverkostot ja laitteet	1 328 079,80	1 339 191,09
1150 Muut kiinteät rakenteet ja lai	157 901,70	135 698,13
KONEET JA KALUSTO	22 609,70	0,00
1160 Kuljetusvälineet	22 609,70	0,00
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET	16 420,89	9 752,69
1195 Keskeneräiset hankinnat	16 420,89	9 752,69
SIJOITUKSET	6 875,50	6 875,50
MUUT SAAMISET	6 875,50	6 875,50
1241 Muut saamiset tytäryhteisöiltä	4 200,00	4 200,00
1248 Liittymismaksut palautettavat	2 675,50	2 675,50
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 054 722,73	2 056 969,57
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	49 613,74	46 598,27
AINEET JA TARVIKKEET	49 613,74	46 598,27
1500 Aineet ja tarvikkeet	49 613,74	46 598,27
SAAMISET	312 825,75	126 656,78
LYHYTAIKAISET SAAMISET	312 825,75	126 656,78
MYYNTISAAMISET	19 622,09	87 863,41
1725 Myyntisaam. jäsenkuntayhtymilt	318,98	0,00
1740 Myyntisaamiset muilta	19 303,11	87 863,41
SAAMISET KUNNALTA/KUNTAYHTYMÄL	340 707,31	91 737,36
1735 Kunnan sisäiset myyntisaam.	340 707,31	91 737,36
MUUT SAAMISET	-47 503,65	-52 943,99
1806 Arvonlisäveron palautus verott	-47 503,65	-52 943,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	362 439,49	173 255,05
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 417 162,22	2 230 224,62

	12/2016	12/2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	1 400 000,00	1 400 000,00
2000 Peruspääoma	1 400 000,00	1 400 000,00
EDELLISTEN TILIK. YLI/ALIJÄÄMÄ	273 525,25	82 966,63
2040 Ed. tilikauden yli-/alijäämä	273 525,25	82 966,63
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	220 375,77	190 558,62
Tulostilit	220 375,77	190 558,62
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 893 901,02	1 673 525,25
POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET		
POISTOERO	435 530,36	466 706,60
2100 Poistoero	435 530,36	466 706,60
POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET YHTEENSÄ	435 530,36	466 706,60
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN	87 730,84	89 992,77
OSTOVELAT	49 843,83	49 620,04
2545 La.ostovelat tytäryhteisöille	2 829,47	2 916,47
2549 La.ostovelat muille	47 014,36	46 703,57
MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA	2 862,48	3 232,54
2557 Ennakonpidätysvelka	2 532,62	2 922,49
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	226,13	213,04
2564 Jäsenmaksut	103,73	97,01
SIIRTOVELAT	35 024,53	37 140,19
2579 Taloudellinen tuki	69,49	70,99
2580 Lomapalkkajaksotus	25 903,66	29 068,46
2591 KuEL-työntekijän eläkemaksut	607,85	583,60
2592 KuEL-työnantajan palkkaperuste	1 823,49	1 761,05
2595 Työttömyysvak.maksut, työntek.	1 585,31	903,64
2596 Työttömyysvak.maksut ja taltuk	4 426,78	4 043,27
2597 Työtaturmavak.maksut, työnan	607,95	709,18
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	87 730,84	89 992,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 417 162,22	2 230 224,62
LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	96,4	96,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	8,3	8,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	494	274
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	0	0

6.3 Taseyksikön liitetiedot

6.3.1. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	562 766,14	1 477 575,25		9 752,69	2 050 094,07
Lisäykset tilikauden aikana		202 418,56	28 262,13	16 420,89	247 101,58
Vähennykset tilikauden aikana					
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Siirrot erien välillä		9 752,69		-9 752,69	0,00
Tilikauden poisto	-42 079,82	- 201 616,17	-5 652,43		-249 348,2
Poistamaton hankintameno 31.12.	520 686,32	1 488 130,33	22 609,70	16 420,89	2 047 847,24

2016

2015

6.3.2 Sijoitukset

Liittymismaksut tytäryhteisöiltä	4 200,00	4 200,00
Liittymismaksut muilta	2 675,50	2 675,50

6.3.3 Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset jäsenk.yhteisöiltä	318,98	
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset muilta	19 303,11	87 863,41
Sisäiset myyntisaamiset kunnalta	340 707,31	91 737,
Myyntisaamiset yhteensä	360 329,40	179 600,77

6.3.4 Oman pääoman erittely

Peruspääoma/Jäännöspääoma 1.1.	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Peruspääoma/Jäännöspääoma 31.12.	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	-273 525,25	-82 966,63
Tilikauden yli-/alijäämä	-220 375,77	-190 558,62
Oma pääoma yhteensä	-1 893 901,02	-1 673 525,25

6.3.5 Poistoero

Poistoero 01.01	-466 706,60	-497 797,66
Poistoeron vähennys kaudella	31 176,24	31 000,00
Poistoero 31.12.	-435 530,36	-466 706,60

6.3.6 Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat	-49 843,83	-49 620,04
Siirtovelat	-35 024,53	-37 140,19
Muut velat	-2 862,48	-3 232,54
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	-87 730,84	-89 992,77

6.3.7 Siirtovelkoihin sis. olennaiset erät

Lomapalkkajaksotus	-25 903,66	-29 068,46
--------------------	------------	------------

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

7.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Nurmeksessa 20. maaliskuuta 2017

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

7.2 Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Nurmeksessa . kuuta 2017

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

Taina Törrönen

Tilintarkastaja, HT, JHT

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpito kirjat vuonna 2016

Tasekirja	Irtolehdet sidottuna
Pääkirja	Sähköisenä
Päiväkirjat	Sähköisenä
Tase-erittelyt	Irtolehdet mapitettuna
Palkkaluettelot	Atk-listoina
Reskontraerittelyt	Atk-listana
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-listoina

Käytetyt tositelajit vuonna 2016

Tositelaji	Nimitys	Osajärj.	Lakulaji	Nimitys
ALKUSA	Alkusaldot			
BUD	Talousarvio			
BUDL	Lisätalousarvio			
KASSA2	CPU-ulkoinen kp			
KLALKU	Konsernin alkusaldot			
KLKIRJ	Konsernikirjaukset			
KLYHT	Tytäryhtymät/Kuntayhtymät			
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot			
KOMTOS	Käyttöomaisuus tositteet	KOM		
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo			
MUIRS2	Muistiotositteet Sis2Rondo			
MUIRO	Muistiotosite Rondo			
MUISRS	Muistiotosite Rondo sis			
MUIST1	Muistiotositteet 1			
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	OR		
OSTOT	Ostolaskut	OR		
PALKAT	Palkkatositteet			

LIITE: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely

Emon tunnusluvut

NURMEKSEN KAUPUNKI		2012	2013	2014	2015	2016
Veroprosentti	Nurmes	20	20	20,5	20,5	20,5
	Koko maa	19,247	19,38	19,74	19,83	19,86
	PK			20,74	20,83	20,83
Asukasmäärä	Nurmes	8308	8191	8082	7996	7885
Tuloslaskelman tunnusluvut						
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	Nurmes	16,0	14,2	14,4	14,7 %	11,6 %
	Koko maa	24,4	24,0	24,0	24,5 %	24,7 %
Vuosikate/Poistot, %	Nurmes	75,8	70,6	102,1	112 %	114 %
	Koko maa	71	100	107	87 %	117 %
Vuosikate, €/asukas	Nurmes	222	280	422	542	566
	Koko maa	248	380	380	322	439
Rahoituslaskelman tunnusluvut						
Toiminnan ja investointien rahavirran						
kertymä 5 vuodelta, T€	Nurmes	-5672	-13017	-15056	-12079	-6526
Investointien tulorahoitus, %	Nurmes	42,1	30,0	72,7	107,8	213,4
	Koko maa	38	57	34		
Pääomamenojen tulorahoitus, %	Nurmes	29,3	24,3	50,3	69,8	99,9 %
Lainanhoitokate	Nurmes	1,0	1,2	1,6	1,8	2,3
	Koko maa	1,0	1,3	1,2		
Kassan riittävyys, pv	Nurmes	24,0	12,8	12,7	17,9	19,9
	Koko maa	30	38	34		
Asukasmäärä	Nurmes					
Taseen tunnusluvut						
Omavaraisuus-%	Nurmes	72,3	67,7	66,6	66,5	67,9
	Koko maa	62,1	60,5	61,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	Nurmes	25,8	30,4	31,1	35,6	33,5
	Koko maa	48,3	50,7	52,0		49,6
Kertynyt ylijäämä, milj.euroa	Nurmes	6,226	5,67904	6,12	6,52	7,03
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	Nurmes	749	693	757	1659	892
	Koko maa	1224	1290	1729		
Lainakanta 31.12.milj.€	Nurmes	9,327	12,041	13,028	13,26	11,37
Lainat €/asukas	Nurmes	1122	1469,98	1612	1659	1442

	Koko maa	2 261	2 540	2 694	2 778	2 990
Lainasaamiset 31.12., milj.€	Nurmes	0,407	0,407	0,477	0,351	0,826
Konsernituloslaskelman tunnusluvut						
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	Nurmes	40,7	40,4	42,3	42,3	41,5
Vuosikate/Poistot, %	Nurmes	73,1	90,6	123,4	122,0	120,0
Vuosikate, €/asukas	Nurmes	393	589	820	949	947
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut						
Toiminnan ja investointien rahavirran						
kertymä 5 vuodelta, T€	Nurmes	-10158	-13464	-13584	-9773	-5876
Investointien tulorahoitus, %	Nurmes	44,7	47,3	104,2	122,1	133,9
Lainanhoitokate	Nurmes	1,2	1,7	2,1	2,2	2,5
Kassan riittävyys, pv	Nurmes	36,6	26,9	32,7	40,1	39,5
Konsernitaseen tunnusluvut						
Omavaraisuus-%	Nurmes	57,0	54,3	54,3	53,6	55,7
	Koko maa	45,2	43,5			
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	Nurmes	39,2	41,7	41,1	41,4	39,6
Rahoitusvarallisuus, €/asukas	Nurmes					
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	Nurmes	9005	8531	9878	18481	19726
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	Nurmes	1084	1041,49	1222,3	2311	2502
	Koko maa	931	954			
Konsernin lainakanta 31.12., milj.€	Nurmes	19,992	22,869	23,318	24,454	22,309
Konsernin lainat €/ asukas	Nurmes	2406	2791,97	2885,2	3058	2830
	Koko maa	5041	5537,8			
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj.€	Nurmes	0,000	0,000	0,070	0,070	0,522

Tytäryhtiöiden tunnusluvut

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokralat						
current ratio	1,86	1,4	1,6	1,6	2,2	2,0
lainojen hoitokate	1,02	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Nurmeksen Lämpö Oy						
käyttökate	25,5	22,1	23,5	26,1	24,1	22,9
current ratio	1,3	1,2	1,3	1,8	2,0	1,7
omavaraisuusaste	16,5	18,3	23,3	31,6	38,6	45,1
Loma-Nurmes Oy						
käyttökate	3,3	-0,8	-0,7	-7,3	22,1	12,6
current ratio	0,9	0,9	0,9	1,0	1,7	1,8
omavaraisuusaste	-7,1	-16,6	-25,4	12,4	54,1	48,7

Nurmeksen yrityspalvelulu Oy
omavaraisuusaste
yhtiö lepotilassa

100 100 100 100 100 100,0

NuVa-kuntayhtymän tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2016	2015
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,39	102,27
Vuosikate/Poistot %	102,09	109,69
Vuosikate €/asukas	57,63	57,00
Asukasmäärä	10 135	10 327

TASEEN TUNNUSLUVUT	2016	2015
Omavaraisuusaste, %	48,59	66,14
Rahoitusvarallisuus €/asukas	9,74	74,28
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,96	13,30
Kertynyt yli-/ alijäämä, €	453 480,67	441 522,97
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	45	43
Lainasaamiset 31.12.2016, €	70 645,50	70 645,50
Asukasmäärä	10 135	10 327

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2016	2015
Investointien tulo-rahoitus, %	0,4803	2,8388
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	0,4803	2,8388
Rahavarat 31.12.2016, €	3 140 172	2 743 922
Kassasta maksut, €	42 540 482	24 961 190
Kassan riittävyys, pv	26,94	40,12
Asukasmäärä	10135	10327

RAHAVAROJEN MUUTOS	2016	2015
	396 249,78	300 872,51
Rahavarat 31.12.2016	3 140 171,84	2 743 922,06
Rahavarat 1.1.2016	2 743 922,06	2 443 049,55

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$$

Vuosikate €/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**INVESTOINNIT****Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €**

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien omahankintamenot ovat rahoituslaskelman mukaiset investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

LAINANHOITO**Lainanhoitokate:**

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

MAKSUVALMIUS**Kassan riittävyys (pv):**

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kassasta maksut kerätään seuraavista eristä

Toimintakulut- Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

TASEEN TUNNUSLUVUT**Omavaraisuusaste, %:**

$$= 100 * (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$$

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk} - \text{lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelman, rahoituslaskelman ja konsernitaseen tunnusluvut lasketaan kuin vastaavat kunnan tunnusluvut poikkeuksena konsernin omavaraisuus, jonka lasketakaava on määritelty erikseen.

Konsernin omavaraisuus (%):

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Konserniyhtiöiden vertailussa käytettävät muut tunnusluvut

Current ratio

$$= \text{Vaihtuvat vastaavat} / \text{Lyhytaikainen vieras pääoma}$$

Käyttökate %

$$= 100 * (\text{Liikevoitto} + \text{poistot}) / \text{Liikevaihto}$$

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN LUOKITTELU

1. Ylijäämäinen tai vahvistuva talous

Vuosikate

- pitkäaikaisten lainojen lyhennykset
- korvausinvestoinnit

$$= >0$$

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate

- = suunnitelmapoistot
- = korvausinvestoinnit

3. Heikkenevä talous

Vuosikate positiivinen

Tilikauden tulos negatiivinen

4. Kriisitalous

Vuosikate negatiivinen